

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
ของคณะแพทยศาสตร์

อรุณี สุวรรณะชญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2562

**The Promoting Strategies of Team Based Learning of Medical of
Faculty of Medicine**

Arunee Suvarnajata

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Doctor of Education Management

Department of Education Management

College of Education Science Dhurakij Pundit University

2019

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบรังษิทย

ปริญญา ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์

เสนอโดย พันเอกหญิงอรุณี สุวรรณะชญ

หลักสูตร ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา การจัดการการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินสุดา สิริขันธ์ศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินสุดา สิริขันธ์ศรี)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูรย์ สีนลารัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์
(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม่น โภสกล)

วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์
ชื่อผู้เขียน	พินเอกหญิงอรุณี สุวรรณะชญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดา สิริธรงค์ศรี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์
สาขาวิชา	การจัดการการศึกษา
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ วัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาคูณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์และ 3) เพื่อเสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ การวิจัยเป็นแบบเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับคูณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า

คูณลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบ 5 ด้านคือ 1) ด้านหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับชั้นเรียนขนาดใหญ่ ที่มีนักศึกษาจำนวนมาก 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเชิงรุก 3) ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยผ่านเครือข่ายออนไลน์ 4) ด้านการวิจัยการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกและ 5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า มีการประเมินรายบุคคล การประเมินโดยใช้แบบประเมินผลงานและการประเมินโดยเพื่อน

สภาพการเรียนการสอนปัจจุบัน พบว่า 1) เน้นการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์

และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม ความใฝ่รู้และความรับผิดชอบ มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้นักศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง 3) เน้นความสำคัญต่องานวิจัย ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับนักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์และ 4) เน้นการประเมินผลการเรียนรู้ กำหนดให้มีการพัฒนาการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ

ปัญหาการเรียนการสอน พบว่า 1) อาจารย์แพทย์จำนวนจำกัดและมีภาระงานมากจึงไม่สะดวกในการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน 2) ห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์คับแคบจึงเป็นอุปสรรคของการประกอบกิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน 3) นักศึกษาแพทย์ต้องมีการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ ของสมาชิกในกลุ่ม แต่ในทางปฏิบัตินักศึกษาแพทย์ส่วนหนึ่งศึกษาบทเรียนด้วยตนเองมาน้อย 4) นักศึกษาแพทย์มีภารกิจในการเรียนหลายวิชาและมีการปฏิบัติการภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการจำนวนมากนอกจากนี้ยังต้องติดตามอาจารย์แพทย์ไปศึกษากรณีศึกษาในโรงพยาบาล 5) อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานแต่มีจำนวนน้อย 6) มีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงแต่ทำได้ในระดับระดับ ปานกลางเท่านั้น ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และ 7) การประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนคณะแพทยศาสตร์เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์และยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

Thesis Title	The Promoting Strategies of Team Based Learning of Medical of Faculty of Medicine
Author	Arunee Suvarnajata
Thesis Advisor	Asst. Pro. Dr. Pinsuda Siridhrungsri
Co- Thesis Advisor	Pro. Dr. Paitoon Sinlarat
Department	Education Management
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purposes of this research were : First, to study characteristics of teaching and learning by using team-based learning of Faculty of Medicine. Secondly, to study the current conditions and problems of teaching and learning management by using the team - based learning and 3) to propose strategies for promoting teaching and learning management by using the TBL. This research was a Qualitative Research. Besides, the data providers were administrative committee, medical instructors, and medical students, Faculty of Medicine from five universities. The research instruments were the interview forms, the observation forms and the study result. Data analysis obtain from content analysis and summarize as categories following the characteristics of teaching and learning by using team - based learning. The finding of this study showed that : The characteristics of teaching and learning by using team based learning were 5 elements as 1) The curriculum is suitable for large classrooms with many students. 2) Teaching and learning management were active learning. 3) Educational technology is learning that brings educational technology used in the learning process both in the classroom and outside the classroom through the online network. 4) Research, teaching and learning most of the content focuses on the design strategy of proactive learning and 5) In the evaluation of teaching and learning found that individual assessment, performance evaluation and friend evaluation.

Current teaching conditions found that 1) focus on teaching and learning to produce graduates with knowledge Ethics according to professional standards, taking

into account the benefits of human friends and critical thinking teamwork pursuing knowledge and responsibility. Moreover, the teaching methodology focus on learners and student – centered learning. 2) Encourage medical instructors to use technology in teaching and learning both theoretical and practical use modern technology to search for knowledge, learn by yourself. 3) Emphasize the importance of research had research grants for students and medical instructors and 4) Focus on evaluation of learning style outcome-based which designate the measurement and assessment relevant to the objective and learning experience management.

Teaching problems found that 1) Medical instructors are limited and has a lot of workload. 2) Confined classroom. 3) Students do not have enough knowledge to study before entering class. 4) Students have a mission to study many subjects and must follow a medical instructor in a case study in a hospital. 5) Medical instructors have research on teaching and learning by using a team as a small number of bases. 6) The development of instructional media by using a team at a moderate level is not conducive to teaching and learning and 7) Evaluation of teaching and learning using a team as a discrete base.

The promoting teaching and learning were four strategies, 1) to develop and improve the learning management process following the international standards; 2) to accelerate the development of information technology systems enhancing the learning atmosphere and the assessment; 3) to develop systems and mechanisms to enhance research participation and the last one was to promote the management of learning networks by using the TBL of Faculty of Medicine. Finally, how to improve all of those problems will be suggested in this research as well.

Keywords : Strategies, Team-based learning, Faculty of Medicine

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณสุดาสิริรังศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และการปรับปรุงแนวทาง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จมีความถูกต้องสมบูรณ์ด้วยดีจนสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ผู้อำนวยการโครงการ หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้น โภสค คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์ ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้เข้าศึกษาในวิทยาลัยแห่งนี้ และได้ให้คำแนะนำรวมทั้งความช่วยเหลือและคำแนะนำที่ทรงคุณค่าทางด้านวิชาการ โดยตลอดระหว่าง ศึกษา ณ วิทยาลัยครุศาสตร์แห่งนี้

ขอขอบพระคุณดร.รังสรรค์ มณีเล็ก ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบยุทธศาสตร์ให้สำเร็จ ลุล่วงถูกต้องตามหลักวิชาการ

ขอขอบพระคุณอาจารย์แพทย์ ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ที่ให้ความกรุณาในการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อนำผลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดทำกลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ขอขอบพระคุณนักศึกษาแพทย์ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์และให้ สังกะการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

ขอขอบพระคุณดร.วาสนา วิสฤตภา เลขานุการวิทยาลัยครุศาสตร์ ที่เอื้อเฟื้อให้ความ อนุเคราะห์อำนวยความสะดวกด้านการศึกษาตลอดหลักสูตรกับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณสามี พลเอก ดร.สุกัลักษณ์ สุวรรณะชญ และบุตรชาย นักเรียนแพทย์ ทหาร สุกวิษญ์ สุวรรณะชญ ที่เป็นกำลังใจที่อบอุ่นและสนับสนุนให้ผู้วิจัยมีแรงใจในการวิจัยครั้งนี้ สำเร็จ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ให้ โอกาสทางการศึกษากับผู้วิจัย หากคุณค่าและสารประโยชน์ใดอันบังเกิดมีจากงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัย ขอยกขึ้นบูชาพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการด้านนี้แก่ผู้วิจัย

พันเอกหญิงอรุณี สุวรรณะชญ

สารบัญ

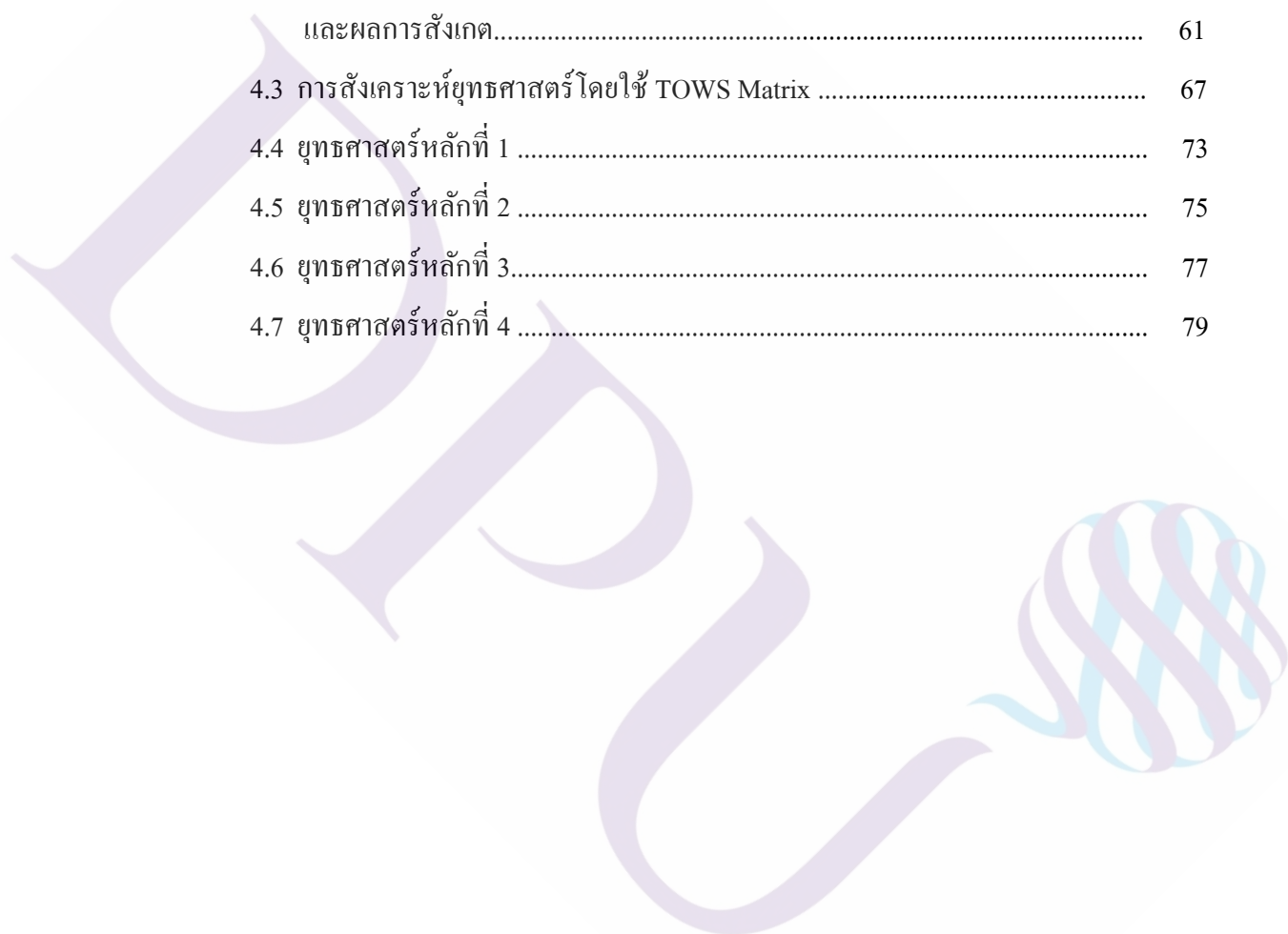
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์	10
2.2 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	14
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	37
3 ระเบียบวิธีและการดำเนินการวิจัย	39
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	40
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	40
3.6 การนำเสนอข้อมูล	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
4.1 ผลการศึกษาผลศึกษาคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ทีมเป็นฐาน.....	44
4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	48
4.3 ผลการศึกษายุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนสอนโดย ใช้ทีมเป็นฐาน.....	64
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการวิจัย	81
5.2 อภิปรายผล	86
5.3 ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	103
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	104
ข ร่างยุทธศาสตร์	106
ค แบบสัมภาษณ์	136
ง ผลการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค	148
ประวัติผู้เขียน	153

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์	54
4.2 ผลการศึกษาของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ จากเอกสาร ผลการสัมภาษณ์ และผลการสังเกต.....	61
4.3 การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์โดยใช้ TOWS Matrix	67
4.4 ยุทธศาสตร์หลักที่ 1	73
4.5 ยุทธศาสตร์หลักที่ 2	75
4.6 ยุทธศาสตร์หลักที่ 3.....	77
4.7 ยุทธศาสตร์หลักที่ 4	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 Team-Based Learning Instructional Activity Sequence	20
2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	38
3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือ กระบวนการเรียนการสอนและการหล่อหลอมให้นักศึกษาที่เข้ามาเรียนและสำเร็จตามหลักสูตรภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีความสุข เป็นบัณฑิตตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดพร้อมที่จะประกอบวิชาชีพและมีความก้าวหน้าในอนาคต การเรียนในคณะแพทยศาสตร์เป็นการเรียนที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากคณะอื่นๆ การจะผลิตบัณฑิตแพทย์ให้สมบูรณ์นั้น นอกจากหลักสูตรที่ดี สถานที่และอุปกรณ์ที่ทันสมัย การอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ของสถานที่เรียนแล้ว ระบบการดูแลนักศึกษาแพทย์ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาบทบาทการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของครูแพทย์เป็นหน้าที่ที่นอกเหนือจากความเป็นแพทย์ที่ดูแลผู้ป่วย นอกเหนือจากการเป็นอาจารย์ที่สอนเนื้อหาทางวิชาการ แต่เป็นเหมือนพ่อแม่ที่ต้องดูแลลูกเนื่องจากนักศึกษาแพทย์ที่เรียนนั้นมาจากพื้นฐานครอบครัวที่แตกต่างกัน ความคิดและลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกัน และระหว่างเรียนนักศึกษาแพทย์ต้องพบเจอกับปัญหาเรื่องต่างๆ มากมาย เช่น เรื่องเรียน เรื่องการปฏิบัติงาน เรื่องส่วนตัว เรื่องเพื่อน เรื่องความรัก ฯลฯ ดังนั้น อาจารย์ที่ปรึกษามีหน้าที่ต้องเข้ามาดูแล ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือนักศึกษาแพทย์ในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักศึกษาแพทย์มีทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะทางสังคม และสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดรวมถึงการเป็นแพทย์ที่สมบูรณ์ แต่ในปัจจุบันอาจารย์แพทย์ในคณะแพทยศาสตร์ยังมีประสบการณ์ในการดูแลนักศึกษาแพทย์น้อย ยังเข้าไม่ถึงปัญหาที่นักศึกษาแพทย์ประสบ และขาดแนวทางในการช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้กับนักศึกษาแพทย์ (เฉลิม วราวิทย์, 2556, น. 1-9)

แพทย์เป็นบุคลากรที่สำคัญในระบบการแพทย์และสาธารณสุข เพราะแพทย์ต้องทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมการทำงาน มีความรู้การใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในระบบบริการที่ก้าวหน้า ในระยะห้าสิบปีที่ผ่านมาประเทศไทยได้พยายามที่จะปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาแพทยศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของชาติ การประชุมแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งชาติได้เสนอ

คุณสมบัติของแพทย์ที่เหมาะสมกับประเทศและระบบบริการสุขภาพ หลักสูตรแพทยศาสตร์ได้ปรับปรุงเพื่อให้

สอดคล้องกับการบริการทางการแพทย์ที่เปลี่ยนแปลงไปเช่น การสาธารณสุขมูลฐาน และสุขภาพดี ถ้วนหน้า ระบบการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาตามทฤษฎี และเทคโนโลยีการศึกษา เนื้อหาใดคือความพยายาม ที่จะพัฒนาบุคลากร คือ อาจารย์แพทย์ และผู้สนับสนุนทางวิชาการ เพื่อสร้างบัณฑิตแพทย์ให้ตรงตามเป้าหมายที่มุ่งหวังไว้

องค์การอนามัยโลกมีความเชื่อว่าการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเป็นหัวใจของการผลิตแพทย์ ประเทศใดที่มีอาจารย์ที่มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีความรู้ทางการศึกษาจะช่วยให้การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ ของประเทศหรือประชาชน การประชุมแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งชาติทุกครั้งได้ให้ความสนใจเรื่องนี้เป็นพิเศษ แนวคิด การปรับเปลี่ยนหลักสูตรจากยึดวิชาเป็นหลัก เป็นหลักสูตรบูรณาการ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร เช่น ผู้นำการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ แพทยศาสตร์ศึกษา ผู้สอนหรืออาจารย์ทั่วไป(Educational Generalist) ต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการทรัพยากรการเรียนการสอน มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกายภาพ ได้แก่ ห้องบรรยาย ห้องเรียนกลุ่มย่อย ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และอุปกรณ์นันทนาการ อย่างเพียงพอ กับจำนวนอาจารย์และนักศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าหลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยควรได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางการศึกษา มีระบบและมาตรการ รักษาความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาและอาจารย์เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดระหว่างการฝึก ปฏิบัติงานของนักศึกษา รวมไปถึงระหว่างการเดินทางไปและกลับจากแหล่งฝึกปฏิบัติ ทรัพยากรเพื่อการฝึกปฏิบัติคลินิก

ในการพัฒนาอาจารย์ให้มีผลงานสร้างคุณภาพการศึกษาที่ดี กลยุทธ์ที่ควรให้ความสำคัญ คือต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ใน ได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องสร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ใน การที่จะก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริง และต้องมีการปรับตัวของเกิดความพร้อมในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (อำนาจ จันทรา, 2552, น. 63) ในการปรับตัวจะเกิดจากการเรียนรู้และ

ประสบการณ์จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ด้วยการขยายขอบเขตความสามารถในการสร้างอนาคตทางการศึกษา ด้วยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในตนเอง โดยการเรียนรู้จะช่วยให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล อย่างรวดเร็วและยั่งยืน ก้าวทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่หรือเทคโนโลยี เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้กับผู้เรียน ซึ่งอาจารย์ทุกคนจะมีส่วนร่วมในการสร้างผลงานไปพร้อมกันกับการเรียนรู้ เมื่ออาจารย์มีความรู้ ความสามารถที่เพิ่มขึ้น (สิรินารถ จงกลกลาง, 2551, น. 44)

การจัดการสอนของคณะแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการนำความรู้มาให้ผู้เรียนจดจำ ผู้สอนมิใช่ผู้มอบความรู้แก่ผู้เรียนแต่เป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เป็นครูพี่เลี้ยงที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดวิเคราะห์ การจัดการเรียนการสอนในคณะแพทยศาสตร์ทั่วประเทศส่วนใหญ่ยังคงใช้การเรียนแบบเดิมเป็นหลัก ให้ความสำคัญกับเนื้อหาวิชาที่มีจำนวนมากเพื่อต้องการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการให้ครอบคลุมในเวลาจำกัด และที่สำคัญ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, 2553, น. 3) จึงได้มีแนวคิดเพื่อหาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมที่ฝึกผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำการจัดการเรียนรู้แบบทีมหรือการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่แพร่หลายในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในสาขาแพทยศาสตร์ โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันเป็นทีม ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล (Huang & Lin, 2017, p. 327)

แนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนและรู้จักค้นคว้าหาความรู้ควรใช้รูปแบบเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนแบบทีมหรือการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การทำงานด้วยกันเป็นทีมเล็ก ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สมาชิกภายในทีมมีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานช่วยในการพัฒนาทักษะการรู้คิดของผู้เรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ให้มีระดับระดับสูงขึ้น การช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยง สนับสนุนพัฒนาการระหว่างบุคคลและทักษะของทีมและส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้สอน (สิรินารถ จงกลกลาง, 2555, Michaelsen, 2004) การจัดการเรียนการสอนแบบทีมสามารถช่วยลดปัญหาจำนวนผู้สอนที่มีจำนวนน้อย ทำให้เกิดสมรรถนะในการทำงานเป็นทีมที่มีปฏิสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นและยั่งยืน

การจัดการเรียนการสอนแบบเป็นทีมเป็นวิธีการที่ใช้ผู้สอน 1 คนต่อผู้เรียนกลุ่มเล็กหลายๆกลุ่ม ซึ่งสามารถจัดการเรียนในชั้นเรียนที่มีนักศึกษาจำนวนมากได้ การเรียนแบบเป็นทีมเป็นวิธีการสอนที่ประสบความสำเร็จในการสอน ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต้นตัว (Larry K. Michaelsen, 2011, p.115)

การปรับเปลี่ยนหลักสูตรแพทยศาสตร์ของประเทศไทย โดยสถาบันการศึกษาที่ปรับเปลี่ยนการจัดการแบบบูรณาการผสมผสานการจัดการเรียนแบบบรรยายผสมการเรียนโคเนเน้นการเรียน โดยเน้นทีมเป็นฐาน จากการสืบค้นจากเว็บไซต์และสอบถามจากหน่วยงานแพทยศาสตร์สถาบันที่เริ่มจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้การบรรยายร่วมกับการสอนแบบปัญหาเป็นฐานและทีมเป็นฐาน คือ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า (คณะทำงานจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนแพทย์ในระดับนานาชาติ, 2559, น.6-8)

อาจารย์แพทย์เป็นบุคลากรหลักที่จะต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างกว้างขวาง จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจทั้งหมดอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดเจตคติต่อการจัดการเรียน อาจารย์แพทย์จึงต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนตลอดจนพัฒนา ความสามารถของตนเอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการพัฒนาความสามารถของตนเอง สถาบันแพทย์สามารถผลิตบัณฑิตแพทย์ที่มีศักยภาพ มีคุณลักษณะของทักษะในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะการคิดและแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ป่วย ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะการทำงานเป็นทีม ตลอดจนทักษะชีวิตและสังคม การสอนนักศึกษาแพทย์ควรได้รับการพัฒนาให้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนการสอนแบบ หรือการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็น รูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการ เรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักศึกษาได้ (Stein, Colyer & Manning, 2016, p. 31)

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่ากระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรแพทยศาสตร์ควรมีกระบวนการทบทวนและพัฒนา เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายในการผลิต บัณฑิตที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของระบบบริการสุขภาพที่ซับซ้อน แพทย์จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านการแพทย์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ ปัจจุบันการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-based learning : TBL) เป็นวิธีการสอนที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในโรงเรียนแพทย์ เนื่องจากมีผลดีต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการทำงาน

เป็นทีม ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน ผู้สอนสามารถใช้เวลาในห้องเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในระดับที่สูงกว่าการสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้ การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อสถาบันผลิตแพทย์มีการวางแผนการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาอาจารย์แพทย์ และพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างยิ่ง(สุธิดา สัมฤทธิ์, 2561, น.135) สอดคล้องกับงานวิจัยของช่อทิพย์ สันธนะวนิช , 2558 , น. 38) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลการจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในนักศึกษาพยาบาล ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ความเป็นไปได้ และการรับประกันความพร้อมของผู้เรียนผลการศึกษาพบว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นวิธีการสอนที่สามารถใช้กับห้องเรียนขนาดใหญ่ และใช้ผู้สอนจำนวนน้อย ซึ่งผู้สอนควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาในช่วงท้ายของการเรียนแต่ละครั้งเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทักษะการทำงาน เป็นทีม ความรับผิดชอบ และการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม โดยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ฉะนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจึงถือว่าเป็นกุญแจสำคัญเพื่อปลดล็อกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมที่เน้นการท่องจำมากกว่าการคิดวิเคราะห์ การเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์จริงเมื่อออกไปทำงาน ไม่ได้มีการฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ตลอดชีวิตและไม่สามารถทำงานเป็นทีมได้มาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ให้มากขึ้นการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ในระดับทักษะการคิดขั้นสูง อันประกอบด้วย การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนการสอนรูปแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ สามารถสร้าง องค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความรับผิดชอบ การมีวินัยในการทำงานแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการฝึกให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและทักษะของ 21st Century Skills สำหรับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning มีหลายรูปแบบรูปแบบหนึ่งที่วงการแพทย์และสาธารณสุขนิยมใช้คือ การเรียนการสอนโดยใช้เป็นทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning) ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้จะประสบความสำเร็จได้ องค์ประกอบที่สำคัญนอกจากนักศึกษาแพทย์แล้วอาจารย์แพทย์ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมี

ความรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และมีทักษะการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน (สัทหส์สิริ เมืองมัลย์, 2560, น.1)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ อันจะนำไปสู่การค้นหาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ให้ได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืน ตลอดไป

1.2 คำถามการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ มีคำถามการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร
2. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์เป็นอย่างไร
3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์
3. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากร ได้แก่ ได้แก่ ผู้บริหารแพทย์ อาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น และวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ คือ การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ มีประโยชน์ทางวิชาการและประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ได้แนวทางส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์
2. คณะแพทยศาสตร์สามารถนำการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาแพทย์ได้ปฏิบัติจริง
3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ที่มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยที่ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับคณะแพทยศาสตร์ทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการพัฒนาหรือแนวทางการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ เพื่อใช้เป็นทิศทางให้การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ของคณะแพทยศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ หมายถึง คณะวิชาที่จัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยแผนปัจจุบัน ในมหาวิทยาลัยของประเทศไทยที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน 5 แห่ง

ได้แก่ 1) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 3) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 4) คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ 5) วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team- Based Learning) หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นที่การร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันเป็นทีม ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนแพทย์มีส่วนร่วมในการเรียนและรู้จักค้นคว้าหาความรู้ ทั้งนี้ เพราะการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน จะเน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ด้วยกันเป็นกลุ่ม 5-7 คน โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และทุกคนต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนเรียน

การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการส่งเสริมให้อาจารย์มีพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน โดยทำงานเป็นทีมเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน หมายถึง แนวการจัดการประสบการณ์และหรือเอกสารที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดการสภาพการเรียนรู้ของคณะแพทยศาสตร์ เพื่อให้นักศึกษาแพทย์เกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักศึกษาแพทย์เป็นการเรียนรู้ที่นักศึกษาแพทย์เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยผ่านสื่อและกระบวนการเรียนรู้ที่อาจารย์แพทย์ออกแบบให้เรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

ด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการแสวงหาความจริงด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของนักศึกษาแพทย์ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน

เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็น การค้นพบ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาเฉพาะรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ด้านสื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือการเรียนรู้ทั้งที่เป็นสื่อเสมือนจริงและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นักศึกษาแพทย์สามารถใช้ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองและในชั้นเรียนรวมทั้งใช้ฝึกภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการตรวจสอบความรู้ที่เป็นระบบโดยนำข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดมาพิจารณา วิเคราะห์แปลความหมาย เพื่อการตัดสินใจหรือสรุปคุณภาพและคุณลักษณะต่าง ๆ หลังจากการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของนักศึกษาแพทย์

วิสัยทัศน์ หมายถึง ภาพความสำเร็จในอนาคตของคณะแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยที่ผู้บริหาร และอาจารย์แพทย์ทุกคนร่วมกันวาดฝันหรือจินตนาการขึ้น โดยมีพื้นฐานอยู่บนความจริงในปัจจุบันโดยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ พันธกิจ ค่านิยมและความเชื่อเข้าด้วยกัน

พันธกิจ หมายถึง ข้อกำหนดของการดำเนินงานตามภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ของคณะแพทยศาสตร์ที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของอาจารย์แพทย์คณะแพทยศาสตร์ให้บรรลุวิสัยทัศน์ตามที่ได้กำหนดไว้ในระยะเวลาที่กำหนด

เป้าประสงค์ หมายถึง สภาพความสำเร็จของการดำเนินงานในขั้นตอนสุดท้ายของแต่ละยุทธศาสตร์หรือระดับผลการดำเนินงานที่ต้องการให้บรรลุในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ภายใต้วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่กำหนดขึ้น

มาตรการ หมายถึง ข้อกำหนดที่ต้องดำเนินการที่คณะแพทยศาสตร์วางไว้เพื่อให้ผู้บริหารและอาจารย์แพทย์ดำเนินกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในคณะแพทยศาสตร์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวทางปฏิบัติ หมายถึง วิธีการที่คณะแพทยศาสตร์นำมาใช้ในการปฏิบัติงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานประสบผลสำเร็จตามมาตรการที่กำหนดไว้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์
- 2.2 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์

2.1.1 ความหมายของยุทธศาสตร์

คำว่า “ยุทธศาสตร์” (Strategy) มาจากคำในภาษากรีกว่า “Stratagoz” มีความหมายว่า การบัญชาการของกองทัพ ยุทธศาสตร์โดยทั่วไปจึงหมายถึง ศิลปะการนำกองทัพ คำนี้เริ่มใช้ในกิจการทหารก่อนแล้วขยายเข้ามาในภาคธุรกิจ ต่อจากนั้นขยายเข้าสู่วงการศึกษ โดยใช้คำว่า ยุทธศาสตร์ในความหมายของการใช้ทรัพยากร(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2556, น. 3)

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, น.519) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง การตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม เป็นการตัดสินใจบนฐานของสมมติฐานการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในอนาคต โดยสภาพแวดล้อมมีผลต่อการจัดการภายใน จึงต้องเตรียมแผนการดำเนินการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป หรือได้ตอบภาวะการณ์แข่งขันได้อย่างรวดเร็ว โดยมีการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม

สิรินันท์ ศรีวีระสกุล(2556, น. 70) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์และศิลป์ในการใช้พลังหรือศักยภาพที่มีอยู่ในการปฏิบัติการ แนวทาง วิธีการ หรือแบบแผนการกระทำที่ได้ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สุรินทร์ บำรุงผล, 2553, น.28) กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึงแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติใด ๆ เพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ หรือเป็นแนวทาง วิธีการ

และแบบแผนการกระทำที่ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นแผนระยะยาวในอนาคตเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

เสนห์ สายต่างใจ (2560, น.39) กล่าวว่ายุทธศาสตร์ หมายถึง ชุดของการตัดสินใจและการปฏิบัติการต่างๆ ซึ่งเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานระยะยาว อันประกอบด้วย การตรวจสอบสภาพแวดล้อม การปฏิบัติการ การประเมินผลและการควบคุม โดยมีการประเมินโอกาส และจุดอ่อน เป็นหลักสำคัญ ยุทธศาสตร์เป็นชุดทางการตัดสินใจและการปฏิบัติอันจะส่งผลต่อจากการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ประกอบด้วย การกำหนดพันธกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก วิเคราะห์ทางเลือก การกำหนดทางเลือก กำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวและยุทธศาสตร์แม่บท พัฒนาวัตถุประสงค์ประจำปีและยุทธศาสตร์ระยะสั้น และการประเมินผลทั้งหมด ถือว่าเป็นการปฏิบัติเชิงยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมา ที่ทำให้องค์การนั้นประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผล

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการพัฒนาหรือแนวดำเนินการหรือกลวิธีต่างๆ ที่องค์การกำหนดขึ้นอย่างเป็นระบบ ใช้เป็นทิศทางให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

2.1.2 ความสำคัญของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ มีผลต่อการผลักดันองค์การให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างถูกทิศทางและมั่นคง เพราะการได้มาซึ่งยุทธศาสตร์ มีขั้นตอน หลักการที่ละเอียดรอบคอบ ยุทธศาสตร์จึงมีความสำคัญดังที่ อนิวัช แก้วจางง (2551, น. 3) ได้กล่าวไว้ว่ายุทธศาสตร์มีความสำคัญดังนี้

- 1) ทำให้เกิดการกำหนดทิศทางองค์การ
- 2) ทำให้มีการคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การ
- 3) ทำให้องค์การคำนึงถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
- 4) มีการมุ่งเน้นผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การ

วัดผลสำเร็จขององค์การมากขึ้น

สอดคล้องกับรังสรรค์ มณีเล็ก (2555, น. 19-20) ได้นำเสนอความสำคัญของยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้

- 1) ยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้องค์การสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะการกำหนดแผนยุทธศาสตร์นั้นให้ความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ

2) ยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมการจัดกาภาครัฐ
แนวใหม่ (New Public Management : NPM) ที่ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการ
ดำเนินงานขององค์การภาครัฐทั้งระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยในประเทศไทยเรียกว่า
การปฏิรูประบบราชการ อีกทั้งองค์การภาครัฐยังต้องดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการ
บ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล (Good Government) ซึ่งเป็นกระแสหลักในการบริหารรัฐกิจ
ปัจจุบัน

3) ยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยยกระดับระบบ
การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน(Performance – based Budgeting)

4) ยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยในการสร้าง
นวัตกรรมการบริหารจัดการซึ่งเป็นการพินิจพิเคราะห์ วางแผน และนำเสนอทางเลือก
ในการบริหารจัดการแบบใหม่ ที่หลุดพ้นจากกรอบพันธนาการของความคิดอันเกี่ยวข้องกับระเบียบ
ปฏิบัติราชการที่ล้าสมัยและไม่เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน

5) ยุทธศาสตร์ เป็นเป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่มีส่วนช่วยสนับสนุน
หลักการประชาธิปไตย ในแง่ของการมีส่วนร่วม (Participation) และการกระจาย
อำนาจ(Decentralization)

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การ
แม้แต่การบริหารจัดการมหาวิทยาลัยก็จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการคณะ
แพทยศาสตร์ ทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายปลายทางที่ความสำเร็จอย่างมี
ประสิทธิภาพในคณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

2.1.3 ขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ 3 ขั้นตอนต่อไปนี้

2.1.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เป็นเครื่องมือในการประเมิน
สถานการณ์สำหรับองค์กร หรือ โครงการช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อนจาก
สภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบจาก
ปัจจัยต่าง ๆ ต่อการดำเนินงานขององค์กร ในการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม จะต้องมียปัจจัยที่ควร
นำมาพิจารณา 4 ประเด็นดังนี้ (สมคิด บงโม. 2552, น. 351)

1) Strength (จุดแข็ง) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในว่ามีข้อได้เปรียบ มีจุดเด่นหรือมี
จุดแข็งอะไรบ้าง เพื่อที่จะนำมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น การสร้างภาพลักษณ์
หรือชื่อเสียงให้โดดเด่น การสร้างความได้เปรียบด้านต้นทุนและราคาที่สามารถแข่งขันได้ดี การมี
นวัตกรรม มีคุณภาพสินค้าหรือบริการที่เหนือกว่า การมีพันธมิตรหรือผู้ร่วมทุนที่มีประสิทธิภาพ

2) Weakness (จุดอ่อน) เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายในว่ามีข้อเสียเปรียบ มีจุดด้อยหรือจุดอ่อนอะไรบ้างที่ควรจะต้องปรับปรุงหรือขจัดให้หมดไป เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์การในอนาคต เช่น การขาดความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆที่จำเป็น ปัญหาด้านการปฏิบัติการภายใน ขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

3) Opportunity (โอกาส) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ที่เอื้ออำนวยหรือส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ประกอบด้วย สถานการณ์ทางการเมือง ระบบเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

4) Threat (อุปสรรค) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ที่ขัดขวางหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรต้องหลีกเลี่ยงหรือต้องปรับตัวตามสถานการณ์เพื่อให้อยู่รอดได้ โดยหลักที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์จะเป็นหลักการเดียวกันกับที่ใช้วิเคราะห์โอกาส (Opportunity)

2.1.3.2 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ (TOWS Matrix)

TOWS Matrix เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์โดยเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดแข็งกับ โอกาส จุดแข็งกับอุปสรรค จุดอ่อนกับโอกาส และจุดอ่อนกับอุปสรรค ดังต่อไปนี้ (สุพรรณิ ชาญประเสริฐ, 2554, น. 41)

1) ยุทธศาสตร์ SO เป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกซึ่งเกิดจากการนำจุดแข็งและโอกาสมาพิจารณาร่วมกันเพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้น

2) ยุทธศาสตร์ ST เป็นยุทธศาสตร์เชิงป้องกันซึ่งเกิดจากการนำจุดแข็งและอุปสรรคมาพิจารณาร่วมกัน ทั้งนี้เนื่องจากการที่มีจุดแข็งแต่ยังมีอุปสรรคซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้เป็นข้อจำกัด

3) ยุทธศาสตร์ WO เป็นยุทธศาสตร์เชิงแก้ไขเกิดจากการนำจุดอ่อนและโอกาสมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นมาใช้แก้ไขจุดอ่อนที่มีอยู่

4) ยุทธศาสตร์ WT เป็นยุทธศาสตร์เชิงรับเกิดจากการนำจุดอ่อนและอุปสรรคมาพิจารณาร่วมกัน กรณีที่จะต้องประสกับจุดอ่อนที่มีอยู่ร่วมกับอุปสรรคจากปัจจัยภายนอกซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ เป็นการพยายามลดจุดอ่อนและหลีกเลี่ยงอุปสรรค

สรุปกระบวนการพัฒนายุทธศาสตร์

2.1.3.2 การยกร่างยุทธศาสตร์

เนื่องจากยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการบรรลุเป้าหมายขององค์การ จุดหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญมากในการร่างยุทธศาสตร์ ทั้งนี้การกำหนดร่างยุทธศาสตร์ต้องตรงกับความต้องการขององค์การและดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องโดยมีการกำหนดขั้นตอนการร่างยุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) การกำหนด วิสัยทัศน์ (vision) หมายถึงสิ่งที่เราต้องการให้องค์กรเป็นภายในกรอบระยะเวลาหนึ่ง ๆ ที่สอดคล้องกับพันธกิจเพื่อความเป็นเลิศขององค์กร
- 2) การกำหนด พันธกิจ (mission) หมายถึง ขอบเขตการดำเนินการขององค์กรทำได้โดยการนำภารกิจแต่ละข้อที่องค์กรได้รับมอบหมายมาเป็นแนวทาง ทั้งนี้การกำหนดพันธกิจต้องให้ชัดเจนว่ามีขอบเขตครอบคลุมเรื่องใดบ้าง เพื่อให้สะดวกต่อการดำเนินการขั้นต่อไปอย่างสะดวกและถูกต้อง
- 3) การกำหนดเป้าประสงค์ (goal) หมายถึง สิ่งที่องค์กรปรารถนาจะให้บรรลุผลตามประเด็นยุทธศาสตร์
- 4) การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ (strategy issue) หมายถึง ประเด็นหลักที่ต้องคำนึงถึง ที่ต้องพัฒนา ที่ต้องส่งเสริม ที่ต้องปรับปรุง ที่ต้องเร่งรัด ทำได้โดยการนำพันธกิจแต่ละข้อมาพิจารณาว่าในพันธกิจแต่ละข้อนั้นองค์กรต้องการดำเนินการในประเด็นใดเป็นพิเศษ และเมื่อดำเนินการไปแล้วต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางใด
- 5) การกำหนดยุทธศาสตร์รอง (tactic) หมายถึง สิ่งที่องค์กรจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยที่ยุทธศาสตร์รองนี้จะกำหนดขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดเป้าหมาย วิธีการปฏิบัติ ไปถึงเป้าหมาย ขั้นตอนการนำไปสู่เป้าหมายโดยมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ยุทธศาสตร์จึงเป็นแนวทางในการปฏิบัติและกลไกนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และยุทธศาสตร์รอง

2.2 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2.2.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน

การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักศึกษาได้ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันเป็นทีมเล็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน สมาชิกภายในทีมมีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานช่วยในการพัฒนาทักษะการรู้คิดของผู้เรียนให้มีระดับสูงขึ้น

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน พัฒนามาจาก Dr.Larry K.Michaelsen Professor of Management จากมหาวิทยาลัย Oklahoma ในปี ค.ศ. 1970 ที่ต้องการปรับรูปแบบการเรียนการสอนจากการเรียนแบบ Lecture (Passive learning) มาเป็นการเรียนแบบ Active learning โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาเรียนเป็นทีม

ศรีนลัภณ์ ศรีประสงค์ (2556, น. 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน หมายถึง การเรียนการสอนกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีการทำงานเป็นทีม ในการประยุกต์ใช้ข้อมูล เนื้อหาในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองแบบง่ายและซับซ้อน โดยได้รับการ feedback จากอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็น Expert Contents

เกียรติกำจร กุศล (2559, น. 15) เป็นกระบวนการ เรียนรู้เชิงรุกที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้นักศึกษามีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน สามารถคิดเชื่อมโยงความรู้เดิมและเสริมความรู้ใหม่ รู้จักคิดวิเคราะห์ อภิปรายด้วยเหตุผลและฝึกความรับผิดชอบในการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงานเป็นทีม มีการอภิปรายร่วมกันเพื่อค้นหาสาเหตุและการเกิดปัญหาใน มิติต่าง ๆ เน้นให้มีการตั้งประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย เสริมให้มีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และการนำเสนอรายงานผลการเรียนรู้ต่อกลุ่มมีการอภิปรายร่วมกันเพื่อค้นหาสาเหตุและการเกิดปัญหาใน มิติต่าง ๆ เน้นให้มีการตั้งประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มย่อย เสริมให้มีการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และการนำเสนอรายงานผลการเรียนรู้ต่อกลุ่ม

ไบกัน และ โดแนลด์ (Beiqun & Donald, 2016) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบทีมการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษา มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันนั้น เกิด ความรับผิดชอบในงานร่วมกัน มีอารมณ์ในการทำงานและ การเป็นเจ้าของงานร่วมกัน สามารถเสริมสร้างทักษะการ วิเคราะห์ขั้นสูงทางวิทยาศาสตร์ได้ และทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาได้

ดีกว่าการเรียนรู้ที่เน้นการบรรยาย เพราะทักษะทางวิทยาศาสตร์ จะเจริญงอกงามได้ นั้น จะต้องมีการอภิปรายผลการทดลองร่วมกันเพื่อให้เห็นผลการทดลองในมิติที่หลากหลาย

รุ่งรติศ คงยั่งยืน (2560) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นทีม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่สามารถเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ วิจัย และ การคิดเชิงสังเคราะห์ เพราะว่าการเรียนรู้เป็นทีมแม้ จะมีการแบ่งงานกันทำแต่ก็จะมีกระบวนการวางแผนการ ทำงานร่วมกันการ ถกเถียงข้อมูลที่ได้อันพบร่วมกันตลอดจนทำการสรุปผลร่วมกัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นทีม หมายถึงรูปแบบการสอนที่ ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมากขึ้นเพราะนักศึกษาต้องเตรียมตัวอ่านบทเรียนมาก่อนเข้าห้องเรียน ต่อจากนั้นเมื่อเข้าชั้นเรียน

นักศึกษาต้องมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในทีม เป็นการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดและการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

2.2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานหลายท่าน ดังนี้

บุญศรี วงศ์พัฒนกุล (2550) การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning: TBL) เป็นกระบวนการเรียนรู้อีกสองรูปแบบที่น่าสนใจ และสามารถบูรณาการเข้ากับเนื้อหาวิชา ร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยการเรียนการสอนใช้ทีมเป็นฐานการเรียนรู้เป็นรูปแบบที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ฝึกการแสดงความคิดเห็น ฝึกความรับผิดชอบและเรียนรู้บทบาทของตนและผู้อื่นโดยมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมเป็นสำคัญ

โกษา สูดหอมและ วรณา อัจจงค์ (2551, น. 11-15) กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทำให้ได้ผลสำเร็จที่สำคัญจากการจัดตั้งทีมหรือกิจกรรมของทีมที่เกิดเป็นประโยชน์ ดังนี้

1. พัฒนาทักษะการรู้จักของผู้เรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ให้มีระดับระดับสูงขึ้น
2. เป็นการช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยง
3. สนับสนุนพัฒนาการระหว่างบุคคลและทักษะของทีม
4. ส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้สอน

สิรินารถ จงกลกลาง (2551, น. 86-91) กล่าวว่า รูปแบบการสอน โดยใช้ทีมสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ที่ยั่งยืนติดตัวไปในอนาคตได้ ซึ่งวิธีการจัดการเรียนการสอนจะเป็นทางเลือกสำหรับอาจารย์ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ตามศักยภาพ แนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยการ 1) มอบหมายการศึกษาด้วยตนเองล่วงหน้า หรือจัดให้มีการศึกษาราย เดี่ยวก่อนเข้ากลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ 2) มอบหมายการศึกษาด้วยตนเองล่วงหน้าด้วยการกำหนดขอบเขตหรือเป้าหมายของ การศึกษาให้ชัดเจน 3) ทำแบบทดสอบรายเดี่ยวก่อนการเรียนรู้เพื่อทดสอบและกระตุ้นการเตรียมความพร้อมของ ผู้เรียนก่อนการเข้าแลกเปลี่ยนในกลุ่ม 4) นำแบบทดสอบเข้าไปปรึกษาในกลุ่ม อภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดจากกลุ่ม กระบวนการนี้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และค้นคว้าร่วมกัน ก่อนได้คำตอบของกลุ่ม 5) สะท้อนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านกลุ่ม และ 6) ครูสะท้อนความคิด และให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่กลุ่มอภิปรายแล้วมีข้อขัดแย้ง ไม่ชัดเจนหรือไม่ครอบคลุมและเสริมแรงในกรณีที่มีกระบวนการเรียนรู้เหมาะสม

Roberson & Franchini (2014, p. 283) กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนโดยเน้นทีมเป็นฐานควรครอบคลุมประเด็นสำคัญทั้งผลการเรียนรู้และผลของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่

1. ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการพัฒนาของทีม มีการให้ข้อมูลย้อนกลับต้องเกิดขึ้นทันทีหลังจากกระบวนการกลุ่มทุกครั้ง
2. การให้ข้อมูลย้อนกลับต้องเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ตลอดกระบวนการเรียนรู้และมีการติดตามพัฒนาการในการทำงานเป็นทีมแต่ละประเด็นที่เคยเป็นปัญหาทั้งนี้กระบวนการในการประเมินผลและสะท้อนคิดมีจุดเน้นดังต่อไปนี้
3. ให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างครอบคลุมตามเป้าหมายรายวิชา และสะท้อนตนเองและกลุ่มเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม รวมทั้งผู้สอนสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. การประเมินผลการเรียนรู้ควรประเมินครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามเป้าหมายรายวิชาและครอบคลุมทักษะสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และอื่นๆ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการต่างๆ ที่อาจารย์ควรนำมาใช้ให้เหมาะสมที่สุดเพื่อบรรลุตามจุดประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียนแพทย์และพยาบาล และวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาอื่นๆ ที่มีคุณภาพเพราะนักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติและเป็น การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับชั้นเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาลงทะเบียนจำนวนมาก โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมมา ล่วงหน้า และเรียนรู้ร่วมกันผู้เรียนอื่น ๆ ในรูปแบบทีม นำไปสู่ความสามารถในการประยุกต์ใช้ ความรู้ได้

2.2.3 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

เนื่องจากการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team -Based Learning) มีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักของรายวิชา พัฒนาความสามารถด้านการคิด และการแก้ปัญหา เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้ ดังนั้นในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้ประสบผลสำเร็จต้องยึดหลักดังนี้ (วิทยาลัยบรมราชชนนี นครลำปาง, 2559, น. 2 - 4)

1. มีการจัดทีมอย่างเหมาะสม(Group Formation)คือ แบ่งทีมย่อย ตามทักษะและความสามารถ อย่างหลากหลาย กลุ่มละ 7-12 คนและควรเป็นทีมถาวร แนวทางการจัดการเรียนรู้: ร่วมจัดทีมอย่างเป็นทางการในช่วงแรกของกระบวนการเรียนการสอน

1.1 ครูและผู้เรียนร่วมกันกำหนดคุณลักษณะสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น ทักษะผู้นำ การสืบค้น การคิดวิเคราะห์การนำเสนอ เป็นต้น

1.2 ครูช่วยดูแลการจัดกลุ่มเพื่อลดปัญหาด้านความขัดแย้ง และการเลือกปฏิบัติ การไม่แยก ออกจากกลุ่มเพื่อน ผู้เรียนต้องได้เรียนรู้การทำงานต่างวัฒนธรรม ต่างความคิด ต่างมุมมอง

1.3 จัดคนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดมา ตามข้อ 1.1 ให้มีการกระจายคุณสมบัติที่จำเป็นของ ผู้เรียนครบทุกกลุ่ม

1.4 การจัดกลุ่มควรเป็นกลุ่มถาวร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และมีพัฒนาการตามลำดับปัญหาที่พบ ในแต่ละกลุ่ม

2. ความรับผิดชอบของผู้เรียน (Accountable) ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในเรื่องการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน การช่วยเหลือกันในการทำงานของทีม โดยต้องร่วมรับผิดชอบทั้งในงานส่วนตัวและงานกลุ่ม แนวทางการจัดการเรียนรู้: มอบหมายการศึกษาด้วยตนเองล่วงหน้า หรือจัดให้มีการศึกษาราย เดี่ยวก่อนเข้ากลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้

2.1 มอบหมายการศึกษาด้วยตนเองล่วงหน้าด้วยการกำหนดขอบเขตหรือเป้าหมายของการศึกษาให้ชัดเจน

2.2 ทำแบบทดสอบรายเดี่ยวก่อนการเรียนรู้เพื่อทดสอบและกระตุ้นการเตรียมความพร้อมของ ผู้เรียนก่อนการเข้าแลกเปลี่ยนในกลุ่ม

2.3 นำแบบทดสอบเข้าไปปรึกษาในกลุ่ม อภิปรายเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดจากกลุ่ม กระบวนการนี้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และค้นคว้าร่วมกันของกลุ่ม

2.4 การให้ข้อมูลย้อนกลับทำให้การเรียนรู้มีคุณภาพมากขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านกลุ่ม

2.5 อาจารย์ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่กลุ่มอภิปรายแล้วมีข้อขัดแย้งไม่ครอบคลุมกับหัวข้อที่เรียนรู้และเสริมข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่มีกระบวนการเรียนรู้เหมาะสม

3. มอบหมายงาน (Assignment Quality) การมอบหมายงานจะต้องเน้นทั้งด้านผลการเรียนรู้ตามเป้าหมายรายวิชาที่ กำหนดไว้และด้านผลจากการทำงานเป็นทีม แนวทางการจัดการเรียนรู้มอบหมายไปงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน ที่เน้นทั้งเป้าหมายวิชา และกระบวนการกลุ่ม

3.1 การมอบหมายงานต้องเน้นการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์กลุ่ม

3.2 มอบหมายสถานการณ์ที่ซับซ้อน เพื่อส่งเสริมให้ทีมได้ตัดสินใจภายใต้แนวคิด และ วัตถุประสงค์ของรายวิชาที่เรียนรู้ ทั้งนี้ลักษณะของงานที่มอบหมายในการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยหลักการ 4 Ss ดังนี้

3.2.1 Significant Problem เป็นปัญหาที่สำคัญของหน่วยการเรียนรู้

3.2.2 Same Problem ปัญหาเดียวกันในทุกกลุ่ม

3.2.3 Specific Choice มีทางเลือกหรือแนวทางแก้ปัญหาที่เฉพาะเจาะจง

3.2.4 Simultaneous Reporting รายงานพร้อมกันหรือในช่วงเวลาเดียวกัน

3.3 การนำเสนอผลการเรียนรู้ อาจจะเป็นการนำเสนอปากเปล่าหรือรายงานก็ได้ แต่ต้องไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือใช้เวลาในการเรียนการสอนมากเกินไป

3.4 นอกจากการอภิปรายในกลุ่มแล้ว ควรจัดให้มีการอภิปรายระหว่างกลุ่มด้วย

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Timely feedback) ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการให้ข้อมูลย้อนกลับ อย่างทันเวลาและสม่ำเสมอ แนวทางการจัดการเรียนรู้: ประเด็นในการ feedback ควรครอบคลุมประเด็นสำคัญคือ ครอบคลุมทั้งผลการเรียนรู้และผลของกระบวนการกลุ่ม

4.1 ผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการพัฒนาของทีม

4.2 การต้องเกิดขึ้นทันทีหลังจากกระบวนการกลุ่มทุกครั้ง

4.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับต้องเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ตลอดกระบวนการเรียนรู้และมีการติดตาม พัฒนาการในการท างานเป็นทีมแต่ละประเด็นที่เคยเป็นปัญหาทั้งนี้กระบวนการในการ ประเมินผลและสะท้อนคิดมีจุดเน้นดังนี้

4.3.1 ให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างครอบคลุมตามเป้าหมายรายวิชา

4.3.2 ให้ผู้เรียนสะท้อนตนเองและกลุ่มเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม

4.3.3 ผู้สอนให้ข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.3.4 การประเมินผลการเรียนรู้ควรประเมินครอบคลุมสาระการเรียนรู้ตามเป้าหมายรายวิชาและครอบคลุมทักษะสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ เช่น การ คิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร และอื่นๆ

อย่างไรก็ตามการส่งเสริมให้มีการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน จะบรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้ อาจารย์ผู้สอนต้องดำเนินการ ดังนี้อย่างเคร่งครัด

1. การเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าชั้นเรียน (pre-class preparation) โดยผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนต้องทำการศึกษาเนื้อหารายวิชามาล่วงหน้าออกชั้นเรียน โดยอาจใช้สื่อประเภท ตำรา บทความ วิดีโอ และสื่ออื่นๆ

2. การรับประกันความพร้อม (readiness assurance) ของผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การทดสอบผู้เรียนรายบุคคล (Individual Readiness Assurance Test: I-RAT)

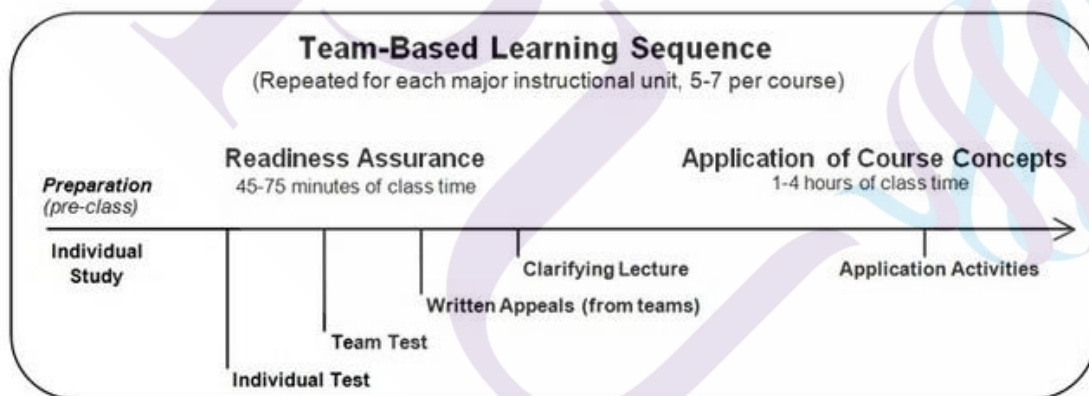
ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบเป็นทีม (Team Readiness Assurance Test: T-RAT) โดยกำหนดให้เป็นทีมแบบถาวร (permanent team) ที่ประกอบด้วยผู้เรียน 5-7 คน และควรเป็นทีมที่ผู้สอนจัดให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การอุทธรณ์จากทีม (Appeals) ในกรณีที่ผู้เรียนมีข้อสงสัยในคำตอบในรูปแบบทดสอบ

ขั้นตอนที่ 4 ผู้สอนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Instructor feedback) เพื่อแก้ไขความเข้าใจที่ผิดพลาดของผู้เรียน โดยอาจทำในลักษณะที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้

3. การประยุกต์ใช้ความรู้จากเนื้อหาวิชา (application of course concepts) ซึ่งอาจจะเป็นการมอบหมายงานตามสภาพจริง (Authentic Tasks) แบบฝึกหัด กรณีศึกษา และอื่นๆ การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีการจัดลำดับกิจกรรมและการจัดสรรเวลาดัง

ภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 Team-Based Learning Instructional Activity Sequence

ที่มา: Michaelson, L.K. (Eds). (2002). Getting Start with Team-Based Learning. In Team based learning. A transformative use of small groups. Praeger Publisher, Westport, CT.

บุญศรี องค์กรพัฒนากลุ่ม (2550) กล่าวว่าความสำเร็จในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน คือ การสร้างความเหนียวแน่นและผูกพันกันอย่างสูงของทีม ให้เกิดขึ้น การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานจึงเป็นกลยุทธ์การเรียนการสอนที่มีหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. ต้องมีวิธีจัดแบ่งและบริหารจัดการกลุ่ม
2. ผู้เรียนทุกคนต้องรับผิดชอบทั้งงานที่เป็นของรายบุคคลและงานของกลุ่ม
3. งานที่มอบหมายต้องสร้างการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นทีม
4. ผู้เรียนต้องได้รับการติดตาม การประเมินจากผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

Michaelsen (2004) ได้อธิบายถึงการปฏิบัติในหลักเพื่อส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้สำเร็จควรประกอบด้วยหลักสำคัญ 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

หลักสำคัญที่ 1 การจัดแบ่งและบริหารกลุ่ม

การจัดแบ่งกลุ่มที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนทำงานที่ถูkmอบหมายในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการจัดแบ่งกลุ่มที่ดี ต้องลดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และจัดแบ่งให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกที่หลากหลายเท่าเทียมกัน สมาชิกควรมีจำนวนประมาณ 5-7 คนต่อกลุ่ม ไม่ควรน้อยไป เพื่อให้พอเหมาะกับภาระงานที่จะได้รับ และไม่ควรมีจำนวนมากไป เพราะอาจเป็นอุปสรรคต่อการสร้างส่วนร่วมจากทุกคน นอกจากนี้ กลุ่มที่จัดแบ่งต้องทำงานร่วมกันเป็นระยะเวลาสั้นเพียงพอเพื่อให้กลุ่มมีโอกาสพัฒนาเป็นทีมที่ดี ดังนั้นกลุ่มจึงมักทำงานร่วมกันตลอดทั้งภาคการศึกษา คุณลักษณะของกลุ่มเมื่อเริ่มทำงานเป็นทีม คือ สมาชิกจะสื่อสารกันอย่างตรงไปตรงมา และร่วมให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ในหัวข้อที่ศึกษาด้วยตระหนักว่าความสำเร็จในการเรียนรู้ของคุณก็ค้ำกับความสำเร็จของกลุ่มหลักสำคัญที่ 2 ต้องให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ

ในการเรียนการสอนทั่วไปซึ่งเป็นการบรรยาย ผู้เรียนจะไม่รู้สึกรู้สึหรือแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ใดนอกจากต่อผู้สอน และผู้สอนเองอาจประเมินความรับผิดชอบต่องานหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเกรดหรือคะแนนจากผลสอบ สำหรับการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานนี้ ผู้สอนจะต้องมีวิธีประเมินพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเตรียมตนเองของผู้เรียนเพื่องานกลุ่ม ความตั้งใจและการทุ่มเทที่จะทำให้งานกลุ่มแล้วเสร็จ ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ สำหรับการเตรียมตนเองของผู้เรียน ด้วยการใช่วิธีทดสอบที่เรียกว่า การทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Readiness Assessment Test) โดยทุกคนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเนื้อหาของหัวข้อสำคัญต่าง ๆ ที่ผู้สอนกำหนดก่อนเข้าชั้นเรียน เมื่อเข้าชั้นเรียนครั้งแรกของหัวข้อใดก็ตามผู้เรียนแต่ละคนจะทำแบบทดสอบซึ่งมักเป็นข้อสอบปรนัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ถูกมอบหมายให้อ่าน หลังผู้เรียนส่งกระดาษคำตอบแล้ว ผู้เรียนจะทำแบบทดสอบเดียวกันนี้ซ้ำอีก

ครั้งหนึ่งกับทีมซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แสดงความเข้าใจ ความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกันจนได้คำตอบที่ทุกคนยอมรับ กิจกรรมดังกล่าว นอกจากผู้เรียนทุกคนต้องรับผิดชอบต่องานอ่านแล้ว ยังต้องมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านจนสามารถอธิบายให้ผู้อื่นได้ ความรับผิดชอบทั้งหมดเหล่านี้ จะถูกประเมินและผลการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนทั้งหมด ผู้เรียนทุกคนจะถูกประเมินเรื่องการมีส่วนร่วมเป็นรายบุคคล และทีมจะถูกประเมินเรื่องประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน

หลักสำคัญที่ 3 งานที่มอบหมายต้องสร้างการเรียนรู้การสอนและพัฒนาความเป็นทีม การมอบหมายงานกลุ่มอย่างเหมาะสม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการเรียนรู้ลักษณะสำคัญของงานที่มอบหมาย คือเป็นงานที่จะทำให้สำเร็จได้ต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์จากสมาชิกภายในกลุ่ม มีการตัดสินใจร่วมกัน และสามารถรายงานผลของงานได้ง่ายไม่ซับซ้อน ดังนั้นรายงานที่มีความยาวหลายหน้ากระดาษ หรือการนำเสนอด้วยปากเปล่า เป็นงานที่ไม่เหมาะสมสำหรับใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เพราะไม่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ตลอดจนยากต่อการเปรียบเทียบคุณภาพและประสิทธิภาพงานระหว่างกลุ่ม การออกแบบงานกลุ่มที่เหมาะสมจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม หรือการไม่ทำงานเต็มที่ของสมาชิกบางคน

หลักสำคัญที่ 4 ผู้เรียนต้องได้รับการติดตาม การประเมินจากผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ และรวดเร็ว

การประเมินการทำงานของกลุ่มผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอตามเวลาที่กำหนด จะช่วยให้กลุ่มผู้เรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาความเป็นทีมได้ โดยใช้การประเมิน 2 ลักษณะ ได้แก่ การประเมินผลทดสอบความพร้อม หรือ RAT และการประเมินงานประยุกต์ใช้เนื้อความรู้ เพื่อติดตามผลการเรียนรู้ และการพัฒนาความเป็นทีม ผลจากการทดสอบความพร้อมจะถูกประกาศทันทีและให้ทราบทั้งชั้นเรียน การรู้ผลอย่างรวดเร็วช่วยให้ผู้เรียนและทีมทราบถึงประสิทธิภาพของวิธีการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ อีกทั้งกระตุ้นให้สมาชิกของทีมทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่เพื่อรักษาภาพลักษณ์ของทีม และพยายามที่จะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคน เพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุด การประเมินงานประยุกต์ที่มอบหมายให้กับทีมก็เช่นกัน จะต้องสามารถประกาศผลการประเมินให้ทราบทั้งชั้นเรียนอย่างรวดเร็ว การเลือกว่าอะไรจะเป็นผลผลิตของงานจึงมีความสำคัญมาก ผลผลิตของงานควรนำเสนอได้ง่ายไม่ซับซ้อนแต่เป็นผลผลิตที่สร้างโดยอาศัยการตัดสินใจเชิงซ้อนของทีม การประเมินงานประยุกต์อาจทำอย่างรวดเร็วได้ถ้าให้แต่ละทีมประเมินงานของทีมอื่น ๆ

2.2.4 คุณลักษณะของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในปัจจุบันมีสาระสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร พบว่า เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับชั้นเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาจำนวนมาก โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าและการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนอื่น ๆ ในรูปแบบทีม นำไปสู่ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ต่อไป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานนิยมใช้ในโรงเรียนแพทย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา รวมทั้งโรงเรียนพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาอื่น ๆ ด้วยเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้คือ

- 1.1 สร้างความมั่นใจว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักของรายวิชา
- 1.2 พัฒนาความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหา
- 1.3 เตรียมนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบและมีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง
- 1.4 ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีม
- 1.5 ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเชิงรุกมากกว่าการรับฟังการบรรยายจากครูผู้สอน (Passive Learning) โดยมีกิจกรรมประกอบหลักสูตรที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง และมีการอภิปรายร่วมกันระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา อาจารย์กับอาจารย์ และนักศึกษากับอาจารย์ โดยเฉพาะการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะ การทำงาน อันเป็นที่ต้องการของสังคมสมัยใหม่เป็นอย่างดี เพราะการเรียนรู้ดังกล่าว จะช่วยให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างกัน เกิดการคิดในเชิงวิพากษ์เพื่อหา คำตอบในรายวิชา มีกระบวนการคิดขั้นสูงต่างๆ เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้เป็นทีมจะช่วยเสริมสร้างทักษะ การทำงานของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ เพราะความรู้ วิทยาการขั้นสูงนั้น ไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้เข้าใจอย่างลึกซึ้งโดยการอ่านหนังสือเพื่อทำความเข้าใจเพียงคนเดียวหรือการตั้งใจฟังอาจารย์บรรยายในห้องเรียนเท่านั้น แต่ความรู้ขั้นสูงจะต้องเกิดจากการลงมือกระทำ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีการทดลองร่วมกันของกลุ่มเพื่อหาข้อสรุป อภิปรายผลร่วมกันการหาข้อมูลมา

โต้แย้งกันภายในกลุ่ม ดังนั้น พันธกิจ ของมหาวิทยาลัย จึงต้องตระหนักถึงกระบวนการจัดการเรียน การสอนให้มากเท่ากับความสำเร็จด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ

3. ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยผ่านเครือข่าย สังคมออนไลน์ การเรียนรู้ยุคใหม่จะใช้โซเชียลมีเดียตลอดเวลา เช่น การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้โดยใช้เฟสบุ๊ค (Face book) แอปพลิเคชัน (Application) ไลน์ (Line) เข้ามาสนับสนุนการ เรียนรู้ออนไลน์เหล่านี้นับเป็นความท้าทายทางเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ที่มีความสำคัญและ สามารถนำมาสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวข้ามสาระ วิชาไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต” ที่อาจารย์ผู้สอนไม่จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน แต่เป็นการเรียนรู้ที่นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และ อำนวยความสะดวก(facilitate) โดยให้นักศึกษาเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติหรือค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่ช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาแต่ละคน สามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การ ออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา(Thai Qualification Framwork : TQF) ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็น ฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทักษะการทำงานเป็นทีม ผลการจัดการเรียนรู้โดย ใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเน้นการคิดอย่างมี วิจารณญาณ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และพฤติกรรมการเรียนรู้ จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ทีมเป็นฐาน มีข้อดีหลายประการดังนี้

4.1 เกิดความรับผิดชอบของนักศึกษาเป็นรายบุคคลและความรับผิดชอบต่อกัน ของนักศึกษา

4.2 เกิดการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมกับนักศึกษา

4.3 ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนให้สูงขึ้น

4.4 นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

5. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ การสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถประเมินผลได้อย่างหลากหลายและประเมินได้ครอบคลุมในองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

5.1 ได้ผลการประเมินนักศึกษาเป็นรายบุคคล

5.2 ผลการประเมินการปฏิบัติงานของทีม สามารถใช้เครื่องมือการวัดผลได้อย่างหลากหลาย เช่น แบบประเมินผลงาน ผู้สอนสามารถมอบหมายงานให้ทีมนักศึกษาสร้างผลงานที่สามารถที่สามารเปรียบเทียบกันได้โดยอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอน ผลงานของกลุ่มต้องได้รับการประเมินและเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น

5.3 ผลการประเมินโดยเพื่อน (peer assessment) เพื่อประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนในทีม โดยที่สมาชิกทุกคนในทีมมีโอกาสที่จะประเมินการทํากิจกรรมของสมาชิกแต่ละคน การสนับสนุนที่ให้แก่กัน เช่น การเตรียมตัวเองเพื่อทำงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น การประเมินเพื่อเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีข้อมูลที่ต้องการเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินผู้อื่นได้ โดยกำหนดให้คะแนนเป็นรูบริก (rubric assessment) การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น การประเมินเพื่อเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีข้อมูลที่ต้องการเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินผู้อื่นได้ โดยกำหนดให้คะแนนเป็นรูบริก

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นวิธีการสอนที่สามารถใช้กับห้องเรียนขนาดใหญ่ และใช้ผู้สอนจำนวนน้อย ซึ่งผู้สอนควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาในช่วงท้ายของการเรียนแต่ละครั้งเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และการนำความรู้ทางการพยาบาลไปประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพ การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์คณะแพทยศาสตร์จะมีองค์ประกอบได้แก่ 1) เจตคติต่อการเรียน ซึ่งเป็นความรู้ลึกหรือความคิดเห็นที่ผู้เรียนมีต่อการเรียนในลักษณะของความชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย สนับสนุน หรือไม่สนับสนุน เนื่องจากเจตคติมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน เจตคติจึงเป็นผลของพฤติกรรมที่มีอิทธิพลในการกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เรียนจะกระทำในครั้งต่อไป ดังนั้น เจตคติของผู้เรียนจึงมีอิทธิพลต่อการที่ผู้เรียนจะเรียนได้ประสบความสำเร็จหรือไม่ เนื่องจากเจตคติก่อนไปทางนามธรรมมากกว่ารูปธรรมเป็นความรู้ลึก ความเชื่อของผู้เรียนซึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงได้ การวัด

เจตคติจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่วัดได้จากแนวโน้มของการแสดงออกของผู้เรียน นอกจากนี้ในด้านเจตคติของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงเพิ่มขึ้น มากกว่าการเรียนในภาคการศึกษาก่อนๆ ซึ่งชี้ให้เห็นระดับความพึงพอใจของผู้เรียนว่ามีเพิ่มมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับความพอใจในปีการศึกษาที่ผ่านมา ดังนั้น เจตคติของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่อาจารย์ควรคำนึงถึงขณะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีแข่งกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าผู้เรียนคนอื่น มีความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลวจะเป็นพลังความต้องการของผู้เรียนให้ทำในสิ่งที่ดีเยี่ยม มีความมานะบากบั่น พยายามอุปสรรคไปสู่ความสำเร็จในสิ่งที่ยากและทำได้ดีกว่าเดิม เช่น ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการเล่าเรียน ทำให้ผู้เรียนตั้งใจทำสิ่งต่างๆ ให้ดีเพื่อบรรลุความสำเร็จอย่างดีเลิศโดยมีเกณฑ์มาตรฐานเท่ากับเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 3) รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการเรียน โดยผ่านทฤษฎี ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและการปฏิบัติในขณะที่คุณลักษณะที่เกิดในตัวผู้เรียนมีลักษณะแตกต่างกันไป เช่น การวางแผน การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การจัดระบบ งานเทคนิคสถานการณ์ ความมีตรรกะ ความคิดรวบยอด และการอยู่ในสังคม ดังนั้นรูปแบบการเรียนรู้ เป็นวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนในการรับรู้และจัดการข้อมูลข่าวสารหลากหลายวิธี ในการปรับประสบการณ์ทางการศึกษาโดยผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของตน วิธีที่แตกต่างกันนี้ถูกจำแนกออกเป็น (1) ผู้ที่มีลักษณะของการ ดูซึมหรือรับข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านประสบการณ์ตรง การปฏิบัติ การแสดงออก ลักษณะของการ ดูซึมหรือรับข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านประสบการณ์ตรง การปฏิบัติ การแสดงออก ลักษณะของการ ดูซึมหรือรับข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านประสบการณ์ตรง การปฏิบัติ การแสดงออก สัมผัสด้วยประสาททั้ง ห้า และความรู้สึก ผู้เรียนอีกส่วน จะรับข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านการวิเคราะห์ การสังเกต และการคิด (2) ผู้ทำให้ประสบการณ์มีเหตุผล โดยการใช้ข้อมูลข่าวสารที่ใหม่จับพันทันที และเป็นผู้ทำให้ประสบการณ์มีเหตุผล โดยผ่านการสะท้อนผลและการคิดจะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แต่ละรูปแบบนั้นมีลักษณะของการเรียนรู้และกระบวนการการทำงานที่แตกต่างกันไป และมีเอกลักษณ์ของตนเองที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการเรียน ซึ่ง หากอาจารย์มีความเข้าใจในลักษณะพิเศษของแต่ละรูปแบบการเรียนรู้ก็สามารถนำไปใช้เพื่อเสริมให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา และ 4) พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนที่แสดงออกหรือการ

ปฏิบัติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนทั้งในห้องและนอกห้องเรียน ที่แสดงออกถึงพฤติกรรมเห็นถึงความกระตือรือร้น ความสนใจ ความสามารถรู้จักวางแผนและการกำหนดวิธีการเรียนในขณะที่เรียนในห้อง มีการใช้เวลาในการเรียนของผู้เรียนและ ความใส่ใจในการเรียนทำให้ ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนในสถาบันการศึกษา และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.4 แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

Michaelsen, Davidson & Major (2014, pp.19-22) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการสอนและการประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน การประเมินผลจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาจารย์ได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและในการประเมินผลตามสภาพจริง จะเน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อมๆกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์ เน้นการประเมินพฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนจริงๆ เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้และความสามารถหลายๆ ด้าน การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเองและการมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อน วิธีการและเครื่องมือ ในการประเมินผลผู้เรียน เนื่องจากวิชาทักษะพื้นฐานทางการพยาบาล มีการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในห้องฝึกปฏิบัติการ จึงมีการใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่

1. แนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2. หลังจากการเรียนการสอนแล้ว ทีมผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควรได้ร่วมกันประชุมอภิปราย นำเสนอผลการจัดการศึกษา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่จะนำไปสู่การใช้การเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐาน ให้สอดคล้องกับบริบทการเรียนการสอนและคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรมีการ พัฒนากิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียน

3. เป้าหมายกิจกรรมของผู้สอน ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เตรียมผู้สอนให้เข้าในหลักการการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน จัดทำคู่มือสำหรับผู้สอน และผู้เรียนครอบคลุม กระบวนการเรียนรู้และขอบเขตเนื้อหา จัดทำแบบทดสอบที่ ครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ จัดทำแผนสอนกลาง เพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ เรียนรู้

ครอบคลุมวัตถุประสงค์เดียวกัน ประชุมเพื่อเตรียมสอนและอภิปรายหลังการสอนทุก หน่วยการเรียนรู้ ศึกษาวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นใน การเรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาคู่มือการเรียนรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองให้มีความรู้ก่อน เข้าห้องเรียน

4. เป้าหมายกิจกรรมของผู้สอน และผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ รายวิชา จัดการทดสอบรายบุคคล จัดการทดสอบรายกลุ่ม กระตุ้นการอภิปราย สรุปการเรียนรู้ กระตุ้นการประยุกต์ใช้ ความรู้ในกรณีศึกษา ช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหา ในการเรียนรู้ สะท้อนผลการเรียนรู้ราย กลุ่มและรายบุคคล ทดสอบความรู้ อภิปรายความรู้ สืบค้นความรู้เพิ่มเติม

5. เป้าหมายกิจกรรมของผู้สอน ผู้เรียนหลังเรียน อภิปรายปัญหาการจัดการ เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนแนว ทางการแก้ไขปัญหา ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน วางแผนการจัดการ เรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้ต่อไป ประเมินผลการเรียนรู้

6. ข้อใดเป็นบทบาทของผู้สอนในระยะ In class การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นทีม เป็นฐาน จัดทำแบบทดสอบที่ครอบคลุมเนื้อหาการเรียนรู้ กระตุ้นการประยุกต์ใช้ความรู้ใน กรณีศึกษา ประชุมเพื่อเตรียมสอนและอภิปรายหลังการสอน ทุกหน่วยการเรียนรู้ อภิปรายปัญหา การจัดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนแนวทางการแก้ไขปัญหา

7. ผู้เรียนฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดอยู่ในระยะใด ในการจัดการ เรียนการสอนโดยเน้นทีมเป็นฐาน

กระบวนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานและวิธีการหรือ เครื่องมือการวัดและประเมินผลในการเสริมสร้างมาตรฐานผลการเรียนรู้ของกระบวนการสอนและ กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ได้แก่ การเช็คชื่อเข้าเรียน การแบ่งกลุ่ม การบริหาร กลุ่มโดยมีประธานและเลขานุการในการจัดกิจกรรมกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ หรือการปฏิบัติตาม ระเบียบของวิชา โดยใช้วิธีการหรือเครื่องมือการวัดและประเมินผล ได้แก่แบบประเมินเพื่อน ประเมินเพื่อนหรือการประเมินคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การประเมินในด้านความรู้ ของกระบวนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ได้แก่ การกำหนดให้อ่าน เนื้อหา ทำแบบทดสอบความพร้อมในการเรียน (Pre -Test) ของแต่ละหัวข้อ การมอบหมายงาน รายบุคคล เช่นการสืบค้นหรือทบทวนเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องหรือศึกษาด้วยตนเองหรือ มอบหมายงานกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม หรือวิเคราะห์สถานการณ์หรือกรณีศึกษาการสาธิตหรือสาธิต

ย้อนกลับการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์จำลอง และการนำเสนอข้อมูลหรือผลงานด้วย วาจาและสื่อ

McCormack & Garvan (2014, p. 39) ได้อธิบายถึงวิธีการหรือเครื่องมือการวัดและ ประเมินผล ประกอบด้วย 1) การสอบข้อเขียน 2) ทดสอบก่อนเรียน 3) สอบ Procedure ใน ห้องปฏิบัติการกิจกรรม 4) สอบกิจกรรมใน LRC และ 5) การนำเสนอรายงานหรือผลงานหน้าชั้น ด้านทักษะทางปัญญาของกระบวนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (TBL) ประกอบด้วย 1) การแบ่งกลุ่มทำงานเป็นทีมคิดวิเคราะห์ สรุปเนื้อหาหรือความรู้ บูรณาการ ความคิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสืบค้นข้อมูลจากสื่อสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ กรณีศึกษาของ TBL ของปัญหา แนวทางการแก้ปัญหา และแนวทางการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อย่างสร้างสรรค์หรือพัฒนาตนจากกิจกรรม 2) บรรยาย อภิปราย และ 3) วิเคราะห์สถานการณ์ สำหรับวิธีการหรือเครื่องมือการวัดและประเมินผล ได้แก่ 1) การสอบข้อเขียน และ 2) การนำเสนอ รายงานหรือผลงานหน้าชั้น

Davidson, Major & Michaelsen (2014, pp. 1-6) กล่าวว่าการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบของกระบวนการสอนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนรู้โดยใช้ทีม เป็นฐาน ประกอบด้วย 1) การแบ่งกลุ่มในการทำกิจกรรม ซึ่งพัฒนาความสามารถในการทำงาน เป็นกลุ่ม ภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น 2) การเน้นความสำคัญของการทำงาน เป็น

ทีมในกิจกรรม TBL ด้านการวางแผนการประสานงานกลุ่มและผลงานกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มศึกษาเรื่องที่กำหนด ทำ IRAT, GRAT, Application cases สำหรับวิธีการหรือ เครื่องมือการวัดและประเมินผล ได้แก่ 1) แบบประเมินเพื่อนประเมินเพื่อน และ 2) ประเมิน คุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การ ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในห้อง LRC หรือการสาธิต หรือสาธิตย้อนกลับ

Parmelee, Michaelsen, Cook & Hudes (2012, pp. 275-287) กล่าวว่าในการประเมินผล การเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานหลังจากการเรียนการสอนแล้ว ทีมผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องควร ได้ร่วมกันประชุม อภิปราย นำเสนอผลการจัดการศึกษา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่จะนำไปสู่การใช้การเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐานให้สอดคล้องกับบริบทการเรียน การสอนและคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดควรมีการพัฒนา กิจกรรมของผู้สอน และผู้เรียน ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

1. การซักถามก่อนเข้าเรียน ทางด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการสนับสนุน การเรียนรู้ด้วยตนเอง เตรียมผู้สอนให้เข้าในหลักการจัดการเรียนการสอนและจัดทำคู่มือสำหรับ ผู้สอนและผู้เรียนครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ และขอบเขตเนื้อหา แบบทดสอบที่ครอบคลุม เนื้อหาการเรียนรู้ จัดทำแผนการสอนกลางเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้เรียนรู้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ เดียวกัน และประชุมเพื่อเตรียมสอนและอภิปรายหลังการสอนทุกเรื่อง

2. กิจกรรมระหว่างเรียน ให้นักเรียนวัดจุดประสงค์ของการเรียนรู้รายวิชา จะต้องมีการ จัดการทดสอบรายบุคคล จัดการทดสอบรายกลุ่ม กระตุ้นการอภิปราย สรุปการเรียนรู้ มีการ ประยุกต์ใช้ความรู้ในกรณีศึกษา ให้ความช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ที่สะท้อนผลการ เรียนรู้รายกลุ่มและรายบุคคล

3. กิจกรรมหลังเรียน มีการอภิปรายปัญหาการจัดการเรียนการสอนและแลกเปลี่ยน แนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและวางแผนการจัดการเรียนรู้ใน หน่วยการเรียนรู้ต่อไป

คุณภาพในการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ลดเวลาในการบรรยายของผู้สอน ทำให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อมก่อนเรียน เกิดการเรียนการสอนแบบที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มส่งเสริมพัฒนา ทักษะการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง พัฒนาทักษะการรู้ คิดของผู้เรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่ให้มีระดับที่สูงขึ้นและเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แต่การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานจะเกิดขึ้นได้ ในกรณีที่ผู้สอนสามารถใช้หลักสำคัญได้แก่ การจัดตั้งและจัดการกลุ่มอย่างสรุปได้ว่า การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ถือเป็นรูปแบบการสอนที่ได้รับการคิดและพัฒนาโดย bLarry. K. Michaelson ในสาขาแพทยศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ถือเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นความร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และร่วมกันทำงานเป็น ทีม ที่มีขนาดเล็กตามความเหมาะสมและแตกต่างกันระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยมีการกำหนด เป้าหมายที่ชัดเจน สมาชิกภายในทีมจะมีหน้าที่ ความรับผิดชอบและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการ ทำงาน สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้อย่างยั่งยืน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นวิธีการสอนที่ใช้ผู้สอน 1 คน ต่อผู้เรียนกลุ่มเล็กหลายกลุ่ม โดย สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะมีประมาณ 6 – 7 คน ซึ่งการเรียนด้วยวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียน มีความ กระตือรือร้นทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานจะช่วยให้ ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและถูกต้อง ผู้เรียนรับผิดชอบในงานรายบุคคลและงานกลุ่มมีแบบฝึกหัด

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้การพัฒนาทีมและผู้เรียนได้รับการสะท้อนกลับบ่อยๆ ในเวลาที่เหมาะสมในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ซึ่งถือเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน การสร้างสรรค์การทำงานร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานที่ดี โดยมีการกำหนดเป้าหมายของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ชัดเจนและยึดความแตกต่างระหว่างบุคคลของสมาชิก ในกลุ่มให้เกิดความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

สรุปการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team-Based Learning : TBL) เป็นวิธีหนึ่ง ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นความร่วมมือในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันเป็นทีมการพัฒนาความสามารถด้านการคิด และการแก้ปัญหาทำให้นักศึกษาแพทย์รับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองเชิงรุก (active learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้สอนใช้กระตุ้นเพื่อให้นักศึกษาแพทย์เตรียมความพร้อมในการ อ่านหนังสือก่อนเข้าห้องเรียน และเรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม อาจารย์แพทย์ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก อันจะนำไปสู่การทำให้นักศึกษาแพทย์เกิดการเรียนรู้และมีความรู้ได้มากยิ่งขึ้นกว่าการเรียนรู้ด้วยการบรรยาย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพรรณิ ชาญประเสริฐ (2554) ศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาครูพี่เลี้ยงวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักการเรียนรู้เป็นทีมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1.กลยุทธ์การพัฒนาครูพี่เลี้ยงวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักการเรียนรู้เป็นทีมที่พัฒนาขึ้น มี 2 องค์ประกอบ 1) หลักการของกลยุทธ์ คือการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างครูพี่เลี้ยงที่มีศักยภาพสูงกับครูวิทยาศาสตร์ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพ บรรยากาศ และความตระหนักในการพัฒนาวิชาชีพโดยมีการกำหนดเป้าหมายการทำงาน การวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งติดตามการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ 2) กลยุทธ์การพัฒนาครูพี่เลี้ยงประกอบด้วย 3 กลยุทธ์หลัก คือ กลยุทธ์ที่ 1 การคัดเลือกครูพี่เลี้ยงโดยมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูวิทยาศาสตร์ กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะครูพี่เลี้ยงตามหลักการเรียนรู้เป็นทีม ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์ย่อย (1) การศึกษา ด้วยตนเอง (2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (3) การฝึกปฏิบัติงาน (4) ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกลยุทธ์ที่ 3 การกำกับและติดตามการปฏิบัติงานครูพี่เลี้ยง โดยเน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูพี่เลี้ยงและระหว่าง ครูพี่เลี้ยงกับครูวิทยาศาสตร์ด้านการวางแผน และการติดตามการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

2) การประเมินประสิทธิภาพของกลยุทธ์การพัฒนาครูที่เลี้ยงวิชาวิทยาศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น สมรรถนะครูที่เลี้ยง จากการประเมินตนเองของครูที่เลี้ยงพบว่าสมรรถนะหลัก ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพ การสร้างบรรยากาศ การให้คำปรึกษาและการสอนงาน และการกำกับและติดตามการปฏิบัติงาน มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.00, 44.00 และ 39.50 ตามลำดับ สมรรถนะประจำสายงาน ได้แก่ ด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.75, 33.75 และ 13.00 ตามลำดับ และแตกต่างจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2.2 สมรรถนะครูวิทยาศาสตร์ จากการประเมินตนเองและการประเมินโดยครูที่เลี้ยงพบว่า ครูวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.17, 7.06 และ 25.17 และ ร้อยละ 29.50, 28.45 และ 30.33 ตามลำดับ และแตกต่างจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทงศักดิ์ โสวัจัสตากลุ (2554) ศึกษาเรื่องการเรียนรู้แบบทีม: การรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียนมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ผลการวิจัย ระบุว่า ความสำคัญของ องค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบทีมตามการรับรู้ของผู้สอนมีลักษณะเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ คือ การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (0.89) การไว้วางใจ (0.75) คุณค่าของทีม (0.75) การชี้แนะ (0.75) การประเมินผลตามสภาพจริง (0.66) การสร้างความรู้ (0.65) และการออกแบบการสอน (0.58) ส่วนการรับรู้ของผู้เรียนมีลักษณะเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ การแก้ปัญหา (0.93) ความรับผิดชอบ (0.92) การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ (0.90) การประเมินผลตามสภาพจริง (0.87) คุณค่าของทีม (0.81) และการออกแบบสอน (0.60) ส่วนการเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียน ระบุว่า ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเห็นด้วยกับความสำคัญของการเรียนรู้แบบทีมทั้ง 2 ด้าน คือ การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ และการประเมินผลตามสภาพจริง ส่วนการเปรียบเทียบการรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนแบบทีม พบว่า ผู้เรียน ($M = 5.78, SD = 0.68$) เห็นความสำคัญคุณค่าของ ทีมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($t = -2.63$) ในขณะที่ผู้สอน ($M = 5.88, SD = 0.65$) เห็นความสำคัญ การออกแบบการสอนการเรียนรู้แบบทีมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ($t = 3.82$)

สายพิน สีหรัญ (2557) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้คือ 1.รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้เป็นทีมที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยการดำเนินการ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการเตรียมการและวางแผนการสอน

ของครู โดยเตรียมเนื้อหา ทักษะกระบวนการ และการจัดทีมนักเรียน ส่วนที่ 2 เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ชั้นหลัก คือ 1) การกำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน 2) การศึกษารายบุคคล 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) การประยุกต์ความรู้ และ 5) การประเมินผลการเรียนรู้เป็นทีม ทั้งนี้ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และฝึกทักษะการเรียนรู้เป็นทีมให้แก่ผู้เรียน 2.จากการตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้แก่ผู้เรียน 2.จากการตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวด้วยการนำไปทดลองใช้ ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนนี้ มีทักษะการเรียนรู้เป็นทีมสูงขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวนี้สามารถนำไปใช้เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้

วรารักษ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2560) ศึกษาเรื่องการนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบ โครงงานเพื่อการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการเรียนรู้แบบ โครงงาน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนได้แก่ 1) ระยะเวลาเตรียมการเข้าสู่โครงงาน 2) ระยะเวลาเริ่มต้น โครงงาน 3) ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมโครงงาน 4) ระยะเวลาสรุปผลโครงงาน และ 5) ระยะเวลาการนำเสนอโครงงาน รูปแบบการเรียนรู้บนเว็บ มี 3 ส่วนคือ 1) องค์ประกอบการเรียนรู้ 2) วิธีการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นทีมประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2) การสร้างความผูกพันภายในทีม 3) การสนทนาและการอภิปราย 4) ทักษะการทำงานเป็นทีม 5) ความรับผิดชอบของสมาชิก 6) การจัดกลุ่มดีและมีความเหมาะสม 7) ความสามารถในการแก้ปัญหาและจัดการกับความขัดแย้ง และ 8) การจูงใจสมาชิก 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการเรียนรู้เป็นทีม ประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม และ ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กิจกรรม โครงงานบนเว็บที่นักศึกษาใช้มากที่สุดในทุกองค์ประกอบคือ การสนทนา รองลงมาคือ การใช้กระดานข่าว และ 3) กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก 3. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) องค์ประกอบรูปแบบการเรียนการสอน 10 องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมาย/วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้ ระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต กิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิสัมพันธ์บนเว็บ ปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ บทบาทผู้เรียน บทบาท

ผู้สอน บทบาทผู้เชี่ยวชาญและผู้สนับสนุนการเรียนการสอน และการประเมิน 2) วิธีการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ได้แก่ ขั้นนำ ชั้นเรียน ชั้นประเมินผล 3) กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ กิจกรรมในชั้นเรียน คือ การปฐมนิเทศ กิจกรรมกลุ่ม การเรียนเนื้อหาในชั้นเรียน 8 สัปดาห์และ กิจกรรมการเรียนบนเว็บ 7 สัปดาห์ โดยทำกิจกรรม โครงการบนเว็บควบคู่ไปกับการเรียนเนื้อหา ในชั้นเรียนปกติ กิจกรรมที่ใช้ทำโครงการบนเว็บได้แก่ การสนทนา เว็บบอร์ด อีเมล และการค้นหา ข้อมูลบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

มณีรัตน์ พันธุ์สวัสดิ์ และคณะ(2558, น. 92-102) ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ความพร้อมในการเรียนรู้แบบ นำตนเอง ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม และความพึงพอใจต่อการ เรียนการสอนที่เกิดจากการใช้วิธีการเรียนการสอนแบบทีม(Team-Based Learning : TBL) และการ เรียนการสอนแบบบรรยาย โดยศึกษาในนักศึกษาชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร ลำปางผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการเรียนการสอนแบบ TBL พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนอยู่ในระดับ พอใช้ ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองอยู่ระดับสูง ความสามารถในการ คิดอย่างมีวิจารณญาณส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ และทักษะการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับดี มาก 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการทำงาน เป็นทีม ของนักศึกษาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน 2) ความพร้อมในการเรียนรู้แบบทีมนำตนเอง และ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอน ในกลุ่มที่เรียนแบบ สูงกว่าการเรียนแบบบรรยายอย่างมี นัยสำคัญ ที่ระดับ .05

ช่อทิพย์ สันธนะวนิช(2558) ศึกษาเรื่องการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้โดย ใช้ทีมเป็นฐานในนักศึกษา พยาบาล ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ความเป็นไปได้ และการรับประกันความพร้อมของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า ผลการ เรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทั้ง 5 ด้านด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้าน ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้าน ความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา นักศึกษาระบุว่า เกิดขึ้นทุกครั้งที่เข้าชั้นเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74, 2.61, 2.42, 2.41 และ 2.39 ตามลำดับ 2) ความเป็นไปได้ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน นักศึกษาเห็นด้วยกับผลเรียนรู้ในด้าน ความชอบและความ พึงพอใจ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์และการอภิปรายในกลุ่ม ด้านการคิดวิเคราะห์ และด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.43, 4.35, และ 4.28 ตามลำดับ 3) คะแนนความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็น ฐานใน 4 บทเรียนพบว่าคะแนนเฉลี่ยการทดสอบการรับประกันความพร้อมรายกลุ่ม มีความแตกต่างและ

เพิ่มมากขึ้นกว่าค่าคะแนน เฉลี่ยการทดสอบการรับประกันความพร้อมรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001

Fairfield และ London (2003) ศึกษาเรื่องการใช้การเรียนรู้เป็นทีมในการสอนนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยการใช้การอุปมา เพื่อให้นักศึกษาเกิดแนวทางที่สร้างสรรค์ที่ทำให้รู้จักความสวยงามของคนตรี โดยการใช้ คำถามนำ และให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนในเรื่องความไพเราะ ความกลมกลืน พลัง จังหวะ และลีลาของคนตรี ในมุมมองของผู้สอนและผู้เรียนในฐานะที่เป็นผู้เล่นอยู่ในวงดนตรี ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาจะมีความรู้สึกไวต่อดนตรี มีความระมัดระวังและมีความเข้าใจในดนตรีในระดับที่สูงกว่าการศึกษาจากเอกสาร NGO Guide (2005) ได้ฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมความสามารถให้กับอาสาสมัครเพื่อสันติภาพของ NGO โดยใช้กิจกรรมให้กลุ่มได้ฝึกเพื่อให้เห็นพลังของการเกิดความคิดใหม่ โดยให้แต่ละคนอ่านเนื้อเรื่องแล้วแต่ละคนตอบคำถามในแต่ละข้อ แล้วจึงแบ่งเป็นกลุ่ม 4- 6 คน ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแต่ละคำถามและตอบคำถามที่เป็นมติเอกฉันท์ของกลุ่มในแต่ละข้อ เพื่อสรุปให้เห็นพลังของกลุ่มที่ทำให้เกิดความคิดใหม่

Touchet และ Coon (2005) ศึกษาเรื่องการเรียนรู้เป็นทีมกับนักศึกษาแพทย์ฝึกหัดทางจิตเวชในโปรแกรมรักษาผู้ป่วยทางจิต โดยแบ่งแพทย์ฝึกหัดเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 7 คน เพื่อให้ นักศึกษามีความเข้าใจในความแตกต่างของผู้คนและความซับซ้อนของเนื้อหาและฝึกความรับผิดชอบของนักศึกษา โดยระยะแรกให้ค้นคว้าข้อมูลตามที่มอบหมายนอกห้องเรียน ระยะที่สองให้ตอบคำถามเพื่อทดสอบความรู้เรื่องที่ศึกษาเป็นรายบุคคลและให้แต่ละทีมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในคำถามที่นักศึกษาแต่ละคนทำ ระยะที่สามในแต่ละทีมประยุกต์ความรู้ในสถานการณ์จริงและแก้ปัญหาที่กำหนดโดยต้องสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากระยะที่หนึ่งและระยะที่สอง ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาแพทย์มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการบำบัดผู้ป่วยมากขึ้นและพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ให้มากขึ้น

Dana (2007) ได้ทำวิจัย โดยทดลองนำหลักการเรียนรู้เป็นทีมไปใช้ในการสอนหลักสูตรกฎหมาย โดยใช้สอนนักศึกษา 36 คน แบ่งเป็น 6 ทีม ทีมละ 6 คน ในแต่ละทีมต้องอยู่ทีมเดียวกันตลอดภาคเรียน สอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 75 นาที โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) ให้นักศึกษาอ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ก่อนเข้าเรียน 2) ให้นักศึกษาทำข้อสอบปรนัยเพื่อให้เข้าใจแนวคิดพื้นฐานในข้อมูลที่อ่าน 3) ให้แต่ละทีมร่วมกันทำข้อสอบเดียวกับที่ทำเป็นรายบุคคล 4) ให้โอกาสแต่ละทีม

เขียนคำตอบของข้อสอบที่ข้อที่สงสัยไว้ 5) ให้ชั้นเรียนร่วมกันอภิปรายข้อสอบที่ยังสงสัย 6) ให้ทีมทำแบบฝึกหัดที่ประยุกต์แนวคิดพื้นฐานของเนื้อหาในสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้น 8) ให้หนึ่งทีมหรือมากกว่าหนึ่งทีมนำเสนอถึงความสามารถของทีมในการประยุกต์ความรู้ในการทำงานที่กำหนดให้ และ 9) ระบบการให้คะแนนต้องจูงใจทั้งเป็นรายบุคคลและทีม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทักษะในการให้เหตุผลและการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น มีความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้สอนดีขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาและพอใจในชั้นเรียนมากขึ้น Letassy et al (2008) ศึกษาเรื่องการเรียนรู้เป็นทีมในหน่วยการเรียนรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในซึ่งเป็นหน่วยหนึ่งเกี่ยวกับเกษตรกรรมที่บูรณาการวิทยาศาสตร์เบื้องต้นกับการรักษาและดูแลผู้ป่วย ให้กับนักศึกษา 2 สถาบัน จำนวน 140 คน ทีมละ 6-7 คน ใช้เวลาในห้องเรียน 17 วัน วันละ 3 ชั่วโมง ในขั้นแรกกำหนดให้นักศึกษาได้ศึกษาข้อมูลที่กำหนดก่อนเข้าเรียน ใช้เวลา 2-3 วัน ระยะที่สองใช้เวลา 30-50 นาที ตอบคำถามปรนัย 10-15 ข้อ และให้แต่ละทีมร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตอบคำถามเดียวกันที่แต่ละคนได้ทำไปแล้ว ระยะที่สามประยุกต์ความรู้ที่ได้โดยให้ดูกรณีของคนที่เกี่ยวข้องกับคำถาม 6-8 คำถามเพื่อประยุกต์แนวคิดที่ได้เรียนรู้ ผลการทดลองพบว่าการเรียนรู้เป็นทีมทำให้นักศึกษา มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยการบรรยายของผู้สอนขึ้น นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ควบคุมตนเองในการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ประยุกต์ความรู้และมีความรับผิดชอบมากขึ้น และสามารถวางแผนเรียนรู้ได้ดีขึ้น

Clark et al. (2008) ศึกษาเรื่อง การใช้การเรียนรู้เป็นทีมกับนักศึกษาพยาบาล โดยนำไปใช้กับวิชาการดูแลสุขภาพผู้ป่วยกับนักศึกษาพยาบาล 70 คน ใช้เวลา 7 สัปดาห์ พบว่านักศึกษาแต่ละทีมทำคะแนนได้ดีขึ้นกว่าตอนเริ่มเรียนในระยะแรก นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้ดี และพบว่านักศึกษามีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในทีมสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการบรรยาย

Hae-Ran, Yeoungsuk, Ruth & Hee-Young (2015) ที่พบว่า การเรียนรู้เป็นทีมจะช่วยเสริมสร้างทักษะ การทำงานของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ เพราะความรู้ วิทยาการขั้นสูงนั้น ไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้เข้าใจอย่าง ลึกซึ้ง โดยการอ่านหนังสือเพื่อทำความเข้าใจเพียงคนเดียวหรือ การตั้งใจฟังอาจารย์บรรยายในห้องเรียนเท่านั้น แต่ความรู้ขั้นสูงจะเกิดการเรียนรู้จนเป็นทักษะขั้นสูงได้นั้นจะ ต้องเกิดจากการลงมือกระทำการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นทีม ที่มีประสิทธิภาพ มีการทดลองร่วมกันของกลุ่ม นักศึกษาเพื่อหาข้อสรุป อภิปรายผลร่วมกัน การหาข้อมูล มาโต้แย้ง

กันภายในกลุ่ม ดังนั้น พันธกิจของมหาวิทยาลัย จึงต้องตระหนักกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน ให้ มากเท่ากับความสำเร็จด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ

Beiqun & Donald (2016) ได้วิจัยพบว่า การเรียนการสอนแบบทีมเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักศึกษา มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันนั้น เกิดความรับผิดชอบในงานร่วมกัน มีอารมณ์ในการทำงานและ การเป็นเจ้าของงานร่วมกัน สามารถเสริมสร้างทักษะการ วิเคราะห์ขั้นสูงทางวิทยาศาสตร์ได้ และทำให้มีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาได้ดีกว่าการเรียนรู้ที่เน้นการบรรยาย เพราะทักษะทางวิทยาศาสตร์จะเจริญงอกงามได้นั้นจะต้อง มีการอภิปรายผลการทดลองร่วมกัน เพื่อให้เห็นผลการทดลองในมิติที่หลากหลาย

Spoelstra, Rosmalen, Houtmans &, Sloep (2015) ได้วิจัยพบว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นทีมสามารถที่จะเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ วิจารณ์ และการคิดเชิงสังเคราะห์ เพราะว่าการเรียนรู้เป็นทีมแม้ จะมีการแบ่งงานกันทำแต่ก็จะมีกระบวนการวางแผนการทำงานร่วมกัน การถกเถียงข้อมูลที่ได้ค้นพบร่วมกัน ตลอดจนทำการสรุปผลร่วมกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ไม่พบว่ามีการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ แต่มีการศึกษาเรื่องการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของนักเรียนพยาบาลและนักเรียนแพทย์ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วย ดังที่ได้นำเสนอวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์นั้น มีผู้ศึกษาไว้จำนวนมากแต่ไม่พบยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้นำเสนองานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ตามหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาเรียบเรียง และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไป

2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากทฤษฎี หลักการ แนวคิด และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้เห็นแนวทางในการพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์โดยผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ มาเป็นกรอบแนวคิดของงานวิจัยดังแสดงด้วยภาพที่ 2.2 ดังนี้

ยุทธศาสตร์

ภาพที่2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็น ฐานของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน (2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์และ (3) เสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียน สอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

การศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ ในปัจจุบัน ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ใน 5 ประเด็น ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยการเรียนการ สอน สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2

การศึกษาค้นคว้าสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะ แพทยศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสาร การสำรวจข้อมูล การสัมภาษณ์โดยมีผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและ อาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ จำนวน 40 คนและนักศึกษาแพทย์ของมหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน จำนวน 100 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และวิทยาลัย แพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยใน 5 ประเด็นดังกล่าวข้างต้น (ขั้นตอนที่ 1) โดยสร้างแบบสอบถาม เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึกในประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ นำแล้วมาสังเคราะห์เพื่อให้ทราบข้อมูลในการนำไปจัดทำร่าง ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ ดำเนินการหาคุณภาพโดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์และครอบคลุมของคำถามในแบบสัมภาษณ์ จากนั้นปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำกลับมาเสนอให้ที่ปรึกษาพิจารณาอีก รอบหนึ่ง เมื่อที่ปรึกษาพิจารณาแล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอที่ปรึกษาพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบแล้ว ก็นำไปใช้จริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลประสานงานกับคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง เพื่อ ขอสัมภาษณ์ อาจารย์แพทย์ และนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โดยดำเนินการจัดทำหนังสือขอ อนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยจากวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ถึงคณบดีคณะ แพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ให้ผู้วิจัยเข้าเก็บข้อมูลการวิจัยและแจ้งกำหนดการ สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยให้แก่ละมหาวิทยาลัยทราบ พร้อมทั้งผู้วิจัยประสานงานโดยตรง ของแต่ละมหาวิทยาลัยอีกรอบหนึ่งเป็นการภายในด้วย โดยมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลระหว่าง วันที่ 1 มีนาคม 2561 ถึง 30 กรกฎาคม 2561 รวมระยะเวลาประมาณ 4 เดือน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ ใน 5 ประเด็น ดังนี้

3.5.1 หลักสูตรการเรียนการสอน

3.5.2 กิจกรรมการเรียนการสอน

3.5.3 การวิจัยการเรียนการสอน

3.5.4 สื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน

3.5.5 การประเมินผลการเรียนการสอน

3.6 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล เสนอเป็นความเรียงตามประเด็นการวิจัย ดังนี้

3.6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

3.6.2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวิจัยการเรียนการสอน ด้านสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3

ขั้นพัฒนายุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เป็นการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ SWOT (SWOT Analysis) จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของ TOWS Matrix เพื่อสร้างประเด็นยุทธศาสตร์ที่สามารถตอบสนองต่อการส่งเสริมการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์

3.2 การร่างยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ตามกรอบเนื้อหา คือ 1) วิสัยทัศน์ 2) พันธกิจ

3) เป้าประสงค์ 4) ยุทธศาสตร์หลัก 5) ยุทธศาสตร์รอง 6) มาตรการ 7) แนวทางปฏิบัติ (ดังปรากฏในเอกสารภาคผนวก)

3.3 การตรวจสอบยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยตรวจสอบยุทธศาสตร์โดยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน สำหรับเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยพิจารณาจากอาจารย์แพทย์ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย สาขาการจัดการการศึกษา และนักวิชาการด้านยุทธศาสตร์จากกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอความ

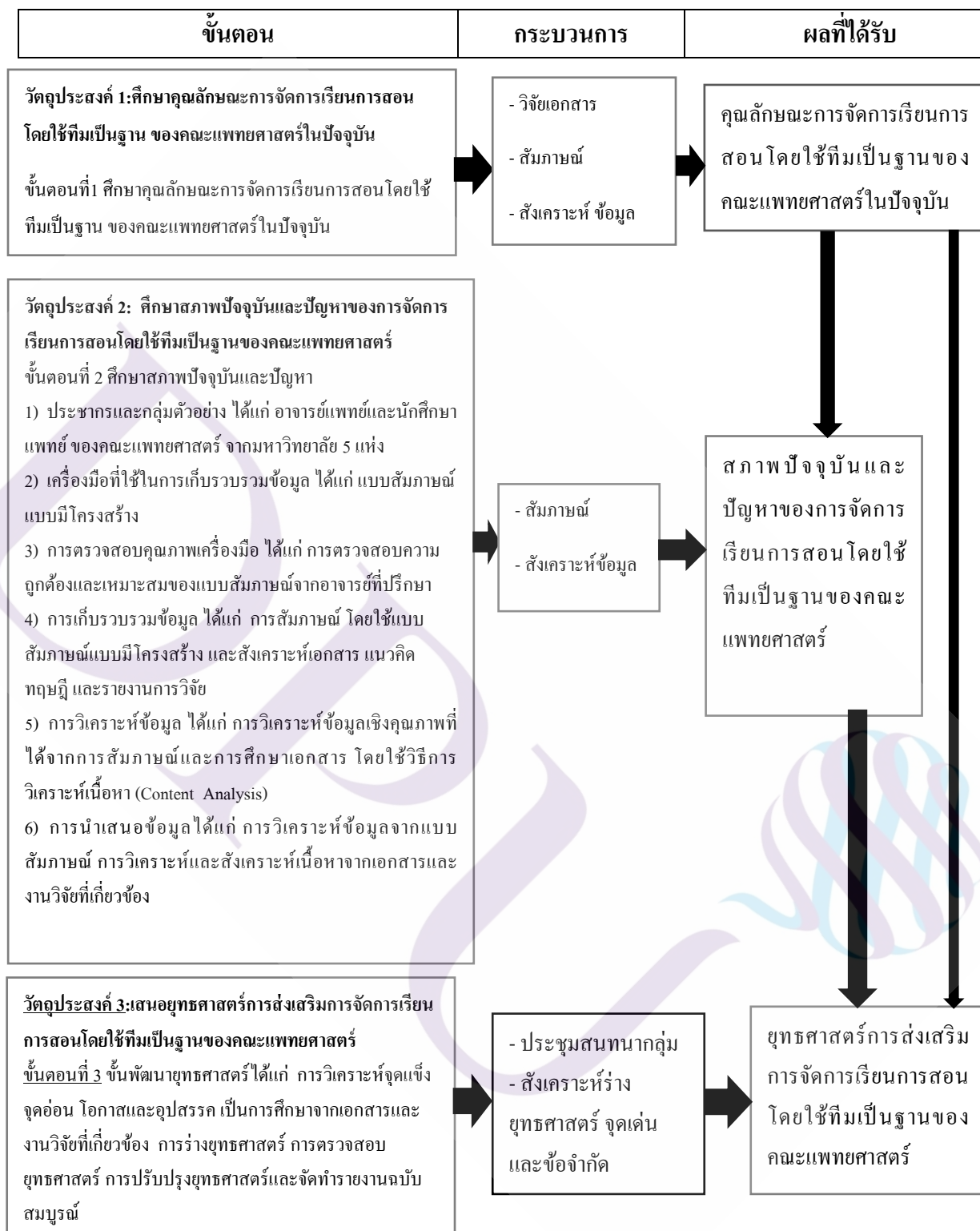
คิดเห็นในการประเมินตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัด การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ รวมถึงแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้น ผลของการตรวจสอบยุทธศาสตร์ ดังปรากฏในภาคผนวก ข)

3.4 การปรับปรุงยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงยุทธศาสตร์ แล้วนำไปขอความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำยุทธศาสตร์มาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

3.5 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์และเผยแพร่

ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นแผนภาพแสดงขั้นตอนการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษา คุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน 2) ศึกษา สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์และ3) เสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ดังนั้น การนำเสนอผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

4.1 ผลศึกษาคูณลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะ แพทยศาสตร์ในปัจจุบัน

4.2 ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์

4.3 เสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะ แพทยศาสตร์

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ผลการศึกษาคูณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ในปัจจุบัน

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าคุณลักษณะการ จัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในปัจจุบันมี สาระสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

4.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับชั้นเรียนขนาดใหญ่ที่มี นักศึกษาจำนวนมาก โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความ

พร้อมล่วงหน้าและการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนกลุ่มเล็กในรูปแบบทีม นำไปสู่ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ต่อไป การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานนิยมใช้ใน โรงเรียนแพทย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา รวมทั้งโรงเรียนพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาอื่น ๆ ด้วยเป้าหมายของหลักสูตร ดังนี้คือ1) สร้างความมั่นใจว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักของรายวิชา 2) พัฒนาความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหา 3) เตรียมนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบและมีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง 4) ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีม และ5) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเชิงรุก(Active Learning) มากกว่าการรับฟังการบรรยายจากครูผู้สอน (Passive Learning) โดยมีกิจกรรมประกอบหลักสูตรที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง และมีการอภิปรายร่วมกันระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา อาจารย์กับอาจารย์ และนักศึกษากับอาจารย์ โดยเฉพาะการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะ การทำงาน อันเป็นที่ต้องการของสังคมสมัยใหม่เป็นอย่างดี เพราะการเรียนรู้ดังกล่าว จะช่วยให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างกัน เกิดการคิดในเชิงวิพากษ์เพื่อหาคำตอบในรายวิชา มีกระบวนการคิดขั้นสูงต่าง ๆ เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้เป็นทีมจะช่วยเสริมสร้างทักษะ การทำงานของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ เพราะความรู้ วิทยากรขั้นสูงนั้น ไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้เข้าใจอย่างลึกซึ้งโดยการอ่านหนังสือเพื่อทำความเข้าใจเพียงคนเดียวหรือการตั้งใจฟังอาจารย์บรรยายในห้องเรียนเท่านั้น แต่ความรู้ขั้นสูงจะต้องเกิดจากการลงมือกระทำ เป็นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ มีการทดลองร่วมกันของกลุ่มเพื่อหาข้อสรุป อภิปรายผลร่วมกันการหาข้อมูลมาได้แย้งกันภายในกลุ่ม ดังนั้น พันธกิจของมหาวิทยาลัย จึงต้องตระหนักถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มากเท่ากับความเชี่ยวชาญด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ

3. ด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอน การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนรู้ยุคใหม่จะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social media) ตลอดเวลา เช่น การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เฟสบุ๊ค (Face book) โปรแกรมอ่านนวนิยายสะดวกที่ถูกรวบรวมมาใช้กับอุปกรณ์เคลื่อนที่(application) ไลน์ (Line) เข้ามาสนับสนุนการเรียนรู้

ออนไลน์เหล่านี้ นับเป็นความท้าทายทางเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ที่มีความสำคัญและสามารถนำมาสนับสนุนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิต” ที่อาจารย์ผู้สอนไม่จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอน แต่เป็นการเรียนรู้ที่นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก โดยให้นักศึกษาเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติหรือค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่ช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ด้านการวิจัยการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualification : TQF) ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และพฤติกรรมการเรียนรู้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ 1) เกิดความรับผิดชอบของนักศึกษาเป็นรายบุคคลและความรับผิดชอบต่อกันของนักศึกษา 2) เกิดการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมกับนักศึกษา 3) ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนให้สูงขึ้นและ 4) นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

5. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน สามารถประเมินผลได้อย่างหลากหลายและประเมินได้ครอบคลุมในองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ 1) ได้ผลการประเมินนักศึกษาเป็นรายบุคคล 2) ผลการประเมินการปฏิบัติงานของทีม สามารถใช้เครื่องมือการวัดผลได้อย่างหลากหลาย เช่น แบบประเมินผลงาน ผู้สอนสามารถมอบหมายงานให้ทีมนักศึกษาสร้างผลงานที่สามารถที่สามารถเปรียบเทียบกันได้โดยอาศัยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนผลงานของกลุ่มต้องได้รับการประเมินและเปรียบเทียบกันโดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เป็นต้น 3) ผลการประเมินโดยเพื่อนเพื่อประเมินการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของ

สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนในทีม โดยที่สมาชิกทุกคนในทีมมีโอกาสที่จะประเมินการทำกิจกรรมของสมาชิกแต่ละคน การสนับสนุนที่ให้แก่กัน เช่น การเตรียมตัวเองเพื่อทำงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็น

ต้น การประเมินเพื่อเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีข้อมูลที่ต้องการเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินผู้อื่นได้ โดยกำหนดให้คะแนนเป็นรูปรีด การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเป็นต้น การประเมินเพื่อเป็นสิ่งสำคัญมาก เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีข้อมูลที่ต้องการเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินผู้อื่นได้ โดยกำหนดให้คะแนนเป็นรูปรีด

อย่างไรก็ตามปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานต้องประกอบด้วย

1. การออกแบบรายวิชา ความสำเร็จของการการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นผลจากการออกแบบรายวิชาที่เหมาะสมกับวิธีการสอน มีการแนะนำเบื้องต้นให้นักศึกษาแพทย์ทราบกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน การระบุวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของการเรียนรู้ และการจัดกลุ่มนักศึกษาแบบมี

2) การเตรียมบทเรียนและสื่อการสอน ควรเตรียมเนื้อหาและรูปแบบ ของเนื้อหา เพื่อให้นักศึกษาแพทย์ศึกษาด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียน การจัดทำบทเรียนและสื่อการสอนที่ดีและน่าสนใจ เป็นส่วนสำคัญมากที่จะช่วยให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้ และควรระบุขอบเขตของเนื้อหาที่นักศึกษาแพทย์ต้องศึกษาให้ชัดเจน

3) การประเมินผล เป็นมีการประเมินนักศึกษาแพทย์ในด้าน คุณภาพของการเรียนทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยใช้ การประเมินระหว่างเพื่อนภายในกลุ่มย่อย

4) ทักษะของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นหลัก แต่ในการสรุปการอภิปราย อาจารย์ผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเนื้อหาที่สอน

5) พื้นที่การเรียนรู้ ควรจัดเตรียมพื้นที่ห้องเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เช่น การจัดพื้นที่ห้องให้สะดวกต่อการอภิปรายกลุ่มย่อย ช่วยให้นักศึกษาแพทย์เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

6) การจัดหาทรัพยากรการเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอ เช่น การมีระบบการเรียนรู้ออนไลน์ (E-learning system) ที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง 7) การพัฒนาอาจารย์ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อช่วยพัฒนา อาจารย์ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ และควรมีการรวมกลุ่มของอาจารย์ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานคณะแพทยศาสตร์ ทุกมหาวิทยาลัยมีการระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรแต่ดำเนินการไม่เท่ากันมากบ้างน้อยบ้างตามศักยภาพและบริบทของมหาวิทยาลัย เมื่อพิจารณาเป็นรายมหาวิทยาลัยพบว่า มีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวิจัยการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อจรรยาบรรณในการเสนอผลการศึกษาจึงได้กำหนดชื่อมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งเป็นมหาวิทยาลัย A,B,C,D,และE มีดังนี้

1. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย A

1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

1.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน เน้นการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ เป็นกิจที่หนึ่ง ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม ความใฝ่รู้และความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่สำคัญสำหรับศตวรรษที่ 21

1.1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

1.1.3 ด้านการวิจัยการเรียนการสอน เน้นจัดกิจกรรมด้านการวิจัย เช่น การอบรมประกวดคำถามวิจัย และคลินิกวิจัยให้กับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสถานการณ์จำลองสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจชุมชนแบบองค์รวมและคำนึงถึงความแตกต่างด้านพหุวัฒนธรรม

1.1.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน มีการวัดและการ ประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพิ่มพูนทักษะอาจารย์/นักวิชาการศึกษา/ เจ้าหน้าที่ผู้สนับสนุนงานฝ่าย

วิชาการ เกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล กำหนดให้มีการพัฒนาการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

1.2.1 อาจารย์แพทย์ แต่ละท่านมีภารกิจงานทั้งด้านการสอน การปฏิบัติงาน รักษาผู้ป่วยในโรงพยาบาล การทำวิจัย จึงมีข้อจำกัดเรื่องเวลาในการจัดเตรียมกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ทีมเป็นฐาน ประกอบกับการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานต้องใช้เวลาประกอบกิจกรรมมาก อาจารย์แพทย์จึงนิยมสอนแบบบรรยายและให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ(Lab)มากกว่า

1.2.2 การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานต้องใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมมากทำให้การเรียนรู้ล่าช้าเนื่องจากเนื้อหาในการเรียนแต่ละรายวิชามีจำนวนมากและเนื้อหายากและลึกซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับฟังการบรรยายจากอาจารย์แพทย์จะทำให้การเรียนรู้สะดวกและรวดเร็วขึ้นและครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรรายวิชานั้น ๆ

2. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย B

2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมุ่งผลิตบัณฑิตที่เพียบพร้อมด้วยความรู้ ทักษะทางการแพทย์ คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถนำไปแก้ปัญหาสาธารณสุขของประชาชน ครอบครัวและชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษทางการแพทย์ และส่งเสริมการเรียนการสอนตามเวชศาสตร์เชิงประจักษ์

2.1.3 ด้านการวิจัยการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ทำวิจัยตามศักยภาพของตนเอง มหาวิทยาลัยมีทุนสนับสนุนจำนวนมาก

2.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นทำงานเป็นทีมทั้งกับแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์สาขาอื่น ๆ รวมทั้งประชาชน โดยมีภาวะผู้นำ มีวินัย ซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสถาบัน

2.1.5 ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการวัดผลและประเมินผลความสามารถในการคิดเชิงระบบ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และเชิงจริยธรรม มีความ

คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้สามารถตรวจสอบ ปรับปรุงการทำงาน และพัฒนาคุณภาพของระบบ การบริการได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2.2.1 คณะแพทยศาสตร์มีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในระดับ ปานกลาง และมีจำนวนนักศึกษาแพทย์ มากกว่า 200 คน ทำให้ต้องแก้ปัญหาพื้นที่ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อื่นๆไม่เพียงพอ

2.2.2 การบรรยายย่อย เนื่องจากนักศึกษาแพทย์แต่ละคนมีความสงสัยและไม่เข้าใจ ในประเด็นเนื้อหาที่เรียนไม่ตรงกัน จึงทำให้อาจารย์แพทย์ต้องใช้เวลาจำนวนมากในการบรรยาย จึง ทำให้นักศึกษาที่ไม่สงสัยต้องรับฟังด้วยทำให้เสียเวลา ประกอบกับการบรรยายย่อยต้องอาศัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องแต่มหาวิทยาลัยมีอาจารย์แพทย์จำนวนจำกัดและมีภาระงานมากจึงไม่สะดวก ในการปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องมาจากการบรรยายย่อย ขั้นตอนนี้อาจารย์แพทย์จะสอนบรรยายในประเด็น ที่นักศึกษายังเข้าใจคลาดเคลื่อน หรือไม่ชัดเจนเป็นการสรุปเนื้อหาที่จำเป็น อาจบรรยาย เนื้อหาที่ ผู้สอนต้องการสอนเพิ่มเติมหรือเนื้อหาที่เข้าใจยาก และต้องการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ จากผู้เชี่ยวชาญ

3. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย C

3.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

3.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน หลักสูตรแพทยศาสตร์ ที่มุ่งให้ผู้เรียนมี ความรู้ความสามารถในการรักษาผู้ป่วย รวมทั้งมีคุณธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพ มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม และสามารถวิเคราะห์ วางแผนการรักษาอย่างเป็นระบบ

3.1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้ทุกภาควิชาสอดแทรกการจัดการเรียน การสอนทางด้านทักษะการสื่อสารทำให้นักศึกษาแพทย์สามารถทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขา วิชาชีพมีความสามารถในการบริหารจัดการภายใต้ระบบบริการสาธารณสุข

3.1.3 ด้านการวิจัยการเรียนการสอน ส่งเสริมให้มีการวิจัยทางด้านแพทยศาสตร์ ศึกษา อย่างต่อเนื่องเน้นการวิจัยบนพื้นฐานของการศึกษา ที่มีคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่ สากล

3.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

3.1.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน มีการจัดการความรู้เพื่อนำผลมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

3.2.1 คณะแพทยศาสตร์ มีจำนวนอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย จึงมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อยด้วย ประกอบกับห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์คับแคบจึงเป็นอุปสรรคของการประกอบกิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน ส่งผลให้อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน แต่มีจำนวนน้อยอันนำไปสู่มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง

3.2.2 คณะแพทยศาสตร์ มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน จำกัด ซึ่งในทางปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานต้องใช้พื้นที่การเรียน ขนาดใหญ่กว่าการสอนแบบบรรยาย

4. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย D

4.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

4.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน เน้นความสามารถในการทำหัตถการทางการแพทย์ (Procedures) และเน้นความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก (Basic and clinical sciences) คือความสามารถในการประยุกต์ความรู้วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและความรู้ วิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิกในการบริหารผู้ป่วย

4.1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การสนทนากลุ่ม การสัมมนา การฝึกภาคสนาม การทำโครงการต่างๆ เช่น รายวิชาแพทย์กับสังคม และรายวิชาการคิดเชิงวิพากษ์ เวชจริยศาสตร์ และกฎหมาย และการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

4.1.3 ด้านการวิจัยการเรียนการสอน คณะแพทยศาสตร์ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับนักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์จำนวนมาก

4.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมาก ได้แก่ computer-assisted instruction (CAI), e-lecture, e-book และ e-journal ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้นักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และนำเสนออย่างสร้างสรรค์ สามารถเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเองเชิงวิชาชีพและเชิงปัจเจกบุคคล

4.1.5 ด้านการประเมินการเรียนการสอน เน้นการประเมินผลด้วยการปฏิบัติ ด้วยการให้การประเมินผลเพื่อกำกับและหล่อหลอมพฤติกรรมนักศึกษาแพทย์ ส่งเสริมนักศึกษาแพทย์มีความสามารถในการเลือกให้การทดสอบทางห้องปฏิบัติการอย่างสมเหตุผล ซึ่งรวมถึงการระบุข้อบ่งชี้ การเตรียมผู้ป่วย การจัดเก็บสิ่งส่งตรวจ ความสามารถแปลผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัยและการติดตามผลการรักษา

4.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

4.2.1 คณะแพทยศาสตร์ใช้การเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาแพทย์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านด้านปัญญาและด้านทักษะ แต่ไม่มากนักเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา เพราะอาจารย์แพทย์มีภาระงานอื่น ๆ นอกจากการสอนมากจึงใช้การสอนแบบบรรยายที่ไม่ต้องเตรียมอะไรมากก็สามารถสอนได้รวดเร็วในเนื้อหาวิชาที่ตนเองถนัด

4.2.2 นักศึกษาศึกษาบทเรียนน้อย ความสำเร็จของกิจกรรมฝึกแก้ปัญหาโจทย์ในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบของนักศึกษาแพทย์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ ของสมาชิกในกลุ่ม แต่ในทางปฏิบัตินักศึกษาแพทย์ส่วนหนึ่งศึกษาบทเรียนด้วยตนเองมาน้อยทำให้นักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนอย่างเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการอภิปรายเนื่องจากบทเรียนมากและเนื้อหาเข้าใจยาก จึงเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในระดับชั้นเรียน

5. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย E

5.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

5.1.1 ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน เน้นหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาสาขาแพทยศาสตร์ และเกณฑ์ Basic Medical Education World Federation for Medical Education (WFME) Global Standards ค.ศ. 2012

5.1.2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนรู้เชิงรุก(active learning) การจัดการเรียนการสอนเน้นให้นักศึกษามีการฝึกวิชาเฉพาะทาง การเรียนวิชาเวชศาสตร์เฉพาะทาง และเวชปฏิบัติเฉพาะทาง ฝึกวินัย ตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน การนัดหมายต่างๆ และเน้นมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การเรียนโดยใช้ปัญหาของผู้ป่วยเป็นฐาน การฝึกภาคสนาม การทำโครงการต่าง ๆ และการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

5.1.3 ด้านการวิจัยการเรียนการสอน เน้นกิจกรรมด้านงานวิจัยที่ให้ความสำคัญต่อ งานวิจัย เน้นให้เรียนรู้เป็นกลุ่ม ในรายวิชาเวชศาสตร์ชุมชน และเวชศาสตร์ครอบครัว ตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 จนถึง ชั้นปีที่ 5 อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์นำเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ และมีงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัย และงบประมาณในการไปนำเสนอ ผลงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5.1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาสมรรถนะด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน เน้นการประเมินมุ่งการประเมินผลลัพธ์

5.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

5.2.1 กระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน นักศึกษาแพทย์ต้องศึกษาเนื้อหา มาล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน ในทางปฏิบัติทำได้ยากเพราะนักศึกษาแพทย์มีภารกิจในการเรียนหลาย วิชาและมีการปฏิบัติการภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการจำนวนมากนอกจากนี้ยังต้องติดตามอาจารย์ แพทย์ไปศึกษากรณีศึกษาในโรงพยาบาล

5.2.2 นักศึกษาในแต่ละกลุ่มย่อยมีมากเกินไป ซึ่งอาจมีผลสืบเนื่องจากจำนวน อาจารย์แพทย์มีจำนวนจำกัดและมีภารกิจด้านอื่น ๆ อีกหลายอย่างเวลาที่มารวมตัวเพื่อสอนแบบ ทีมจึงมีข้อจำกัด

5.2.3 จำนวนอาจารย์แพทย์มีน้อย ซึ่งส่งผลให้มีจำนวนนักศึกษาแพทย์ในแต่ละ กลุ่มย่อยมากจนเกินไป ทำให้การเรียนในรูปแบบนี้มีประสิทธิภาพลดลง รวมถึงลักษณะเฉพาะตน ของนักศึกษาแพทย์ เช่น นักศึกษาบางคนพูดมาก พูดน้อย ต่างกัน รวมทั้งบางคนก็ไม่แสดงบทบาท ในกลุ่ม เพราะอาจจะเคยชินต่อการเป็นผู้ตาม หรืออาจไม่มีความรู้เพียงพอที่จะแสดงในหัวข้อ นั้น ๆ

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียน การสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ทั้ง 5 มหาวิทยาลัยในแต่ละด้าน ดังตารางที่ 4.1 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
ของคณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร	การเรียนการสอน	การวิจัย	สื่อและเทคโนโลยี	การประเมินผล
A	ผลิตบัณฑิตที่มี ความรู้คู่คุณธรรม และเน้นการการคิด อย่างมีวิจารณญาณ	จัดการเรียน การสอนที่เน้น active learning อย่างต่อเนื่อง และ ส่งเสริมการเรียนรู้ ในศตวรรษ 21	จัดกิจกรรมการวิจัย เน้น การอบรม/ ประกวดคำถามวิจัย และคลินิกวิจัย ให้กับอาจารย์ แพทย์และนักศึกษา แพทย์ทั้งใน ประเทศและ ต่างประเทศ	ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและ สถานการณ์จำลอง สนับสนุนการ เรียนรู้ ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเข้าใจชุมชน แบบองค์รวมและ คำนึงถึงความ แตกต่างด้านพหุ วัฒนธรรม	ประเมินผลทั้ง ภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติ กำหนดให้มีการ พัฒนาการวัดและ ประเมินผลให้ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และ การวัด ประสพการณ์การ เรียนรู้
ปัญหา	-	ใช้เวลาเรียนมาก กว่าการบรรยาย ทำให้เสียเวลาใน การทำกิจกรรมมาก	ข้อจำกัดเรื่องเวลา ในการจัดเตรียม กระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ทีมเป็นฐาน	-	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร	การเรียนการสอน	การวิจัย	สื่อและเทคโนโลยี	การประเมินผล
B สภาพ ปัจจุบัน	มุ่งผลิตบัณฑิตที่ เทียบพร้อมด้วย ความรู้ ทักษะทาง การแพทย์ คุณธรรมและ จรรยาบรรณ วิชาชีพ สามารถ นำไปแก้ปัญหา สาธารณสุขของ	ส่งเสริมการเรียน การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้ ภาษาอังกฤษ ทางการแพทย์และ ส่งเสริมการเรียน การสอนตามเวช ศาสตร์เชิงประจักษ์	ส่งเสริมให้อาจารย์ แพทย์และนักศึกษา แพทย์ทำวิจัยตาม ศักยภาพของตนเอง มหาวิทยาลัยมีทุน สนับสนุนจำนวน มาก	ส่งเสริมให้อาจารย์ แพทย์นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการ จัดการเรียนการ สอนอย่างทั่วถึงทั้ง ภาคทฤษฎีและ ปฏิบัติ	ส่งเสริมให้มีการ วัดผลและ ประเมินผล ความสามารถใน การคิดเชิงระบบ โดยใช้หลักฐาน เชิงประจักษ์และ เชิงจริยธรรม
ปัญหา	ประชาชน ครอบครัวและ ชุมชนให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้น -	1.อาจารย์แพทย์ จำนวนจำกัดและมี ภาระงานมากจึงไม่ สะดวกในการ ปฏิบัติในการ จัดการเรียนการ สอนโดยใช้ ทีมเป็นฐาน	-	2.มีการพัฒนาสื่อที่ มีการนำเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ทุก ด้าน และปรับปรุง ให้ทันต่อความ เปลี่ยนแปลงแต่ทำ ได้ในระดับระดับ ปานกลางเท่านั้นไม่ เอื้อต่อการเรียนการ สอนโดยใช้ทีมเป็น ฐาน	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร	การเรียนการสอน	การวิจัย	สื่อและเทคโนโลยี	การประเมินผล
C สภาพปัจจุบัน	มุ่งให้ ผู้เรียน มีความสามารถในการรักษาผู้ป่วย รวมทั้งมีคุณธรรมที่เหมาะสมต่อวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และสามารถวิเคราะห์วางแผนการรักษาอย่างเป็นระบบ	สอดคล้องการจัดการเรียนการสอนทางด้านทักษะการสื่อสารสามารถทำงานเป็นทีม	ส่งเสริมให้มีการวิจัยทางด้านแพทยศาสตร์ศึกษาอย่างต่อเนื่องเน้นการวิจัยบนพื้นฐานของการศึกษาที่มีนวัตกรรมสู่สากล	ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	มีการจัดการความรู้เพื่อนำผลมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง
ปัญหา	-	1.มีจำนวนอาจารย์ที่เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย จึงมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อยด้วย 2.ห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกเป็นอุปสรรคของการประกอบกิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน	3.อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานแต่มีจำนวนน้อย	-	4.การประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร	การเรียนการสอน	การวิจัย	สื่อและเทคโนโลยี	การประเมินผล
D สภาพ ปัจจุบัน	เน้นความสามารถ ในการประยุกต์ ความรู้วิทยาศาสตร์ การแพทย์พื้นฐาน และ ความรู้ วิทยาศาสตร์ การแพทย์คลินิกใน การบริหารผู้ป่วย	มีรูปแบบการเรียน การสอน ที่ ให้ ความสำคัญ กับ ผู้เรียน และเน้นการ เรียนรู้ด้วยตนเอง	ส่งเสริมและมี ทุนวิจัยให้กับ นักศึกษาแพทย์ และอาจารย์แพทย์ จำนวนมาก	มีระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ ที่ ทันสมัย มีระบบ wireless internet และสื่อการสอน อิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมาก	เน้น การ ประเมินผลด้วย การปฏิบัติ ด้วย การใช้ การ ประเมินผลเพื่อ กำกับและหล่อ หลอมพฤติกรรม นักศึกษาแพทย์
ปัญหา	1. ใช้การเรียนรู้แบบ ทีมเป็นฐานเป็นกล ยุทธ์หนึ่งในการ จัดการเรียนรู้ให้ นักศึกษาแพทย์เพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ ด้านด้านปัญญา และด้านทักษะแต่ ไม่มากนัก เนื่องจากมีข้อจำกัด เรื่องเวลา เพราะ อาจารย์แพทย์มี ภาระงานอื่น ๆ นอกจากการสอน	ความสำเร็จของ กิจกรรมฝึก แก้ปัญหาโจทย์ใน ห้องเรียน มี ความสัมพันธ์กับ ความรับผิดชอบ ของนักศึกษาแพทย์ ในการเรียนรู้ด้วย ตนเองก่อนเข้าชั้น เรียน และการมี ปฏิสัมพันธ์ของ สมาชิกในกลุ่ม แต่ ในทางปฏิบัติ นักศึกษาแพทย์ ส่วนหนึ่งศึกษา บทเรียนด้วยตนเอง มาน้อย	-	-	-

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร	การเรียนการสอน	การวิจัย	สื่อ และ เทคโนโลยี	การประเมินผล
E สภาพ ปัจจุบัน	เน้นหลักสูตรตาม กรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาสาขา แพทยศาสตร์ และเกณฑ์Basic Medical Education World Federation For Medical Education (WFME)	มีรูปแบบการเรียนการ สอนที่ให้ความสำคัญ กับผู้เรียน และเน้นการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ การเรียนโดยใช้ปัญหา ของผู้ป่วยเป็นฐาน การ ฝึกภาคสนาม การทำ โครงการต่าง ๆ และ การปฏิบัติงานบนหอ ผู้ป่วย	ส่งเสริมให้นักศึกษา แพทย์นำเสนอ ผลงานวิจัยทั้งใน ประเทศ และ ต่างประเทศ และมี งบประมาณ สนับสนุนในการทำ วิจัย และงบประมาณ ในการนำเสนอ ผลงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ	มีระบบ เทคโนโลยี ที่ทันสมัย ช่วยให้ นักศึกษา สามารถ ค้นคว้าหา ความรู้ได้ ด้วยตนเอง	เน้นการ ประเมินผลการ เรียนรู้แบบ มุ่งเน้นการ ประเมินผลลัพท์
ปัญหา	-	1. นักศึกษาแพทย์มี ภารกิจในการเรียน หลายวิชาและมีการ ปฏิบัติการภาคปฏิบัติ ในห้องปฏิบัติการ จำนวนมากนอกจากนี้ ยังต้องติดตามอาจารย์ แพทย์ไปศึกษา กรณีศึกษาใน โรงพยาบาล 2. นักศึกษาในแต่ละ กลุ่มย่อยมีมากเกินไป ซึ่งอาจมีผลสืบเนื่องจาก จำนวนอาจารย์แพทย์มี จำกัด	-	-	-

กล่าวโดยสรุป

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1.1 เน้นการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ การทำงานเป็นทีม ความใฝ่รู้และความรับผิดชอบ

1.2 มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และได้แก่การเรียนโดยใช้ปัญหาของผู้ป่วยเป็นฐาน tutorial, group discussion, individual report การฝึกภาคสนาม การทำโครงการต่าง ๆ และการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

1.3 ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีระบบ wireless internet และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมาก ได้แก่ computer-assisted instruction (CAI), e-lecture, e-book และ e-journal ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้นิสิตแพทย์และอาจารย์แพทย์สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

1.4 เน้นความสำคัญต่องานวิจัย ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับนักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์นิสิตแพทย์และอาจารย์เน้นความสำคัญต่องานวิจัย ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับอาจารย์แพทย์ นักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์จำนวนมาก มีการวิจัย ทางด้านแพทยศาสตร์ศึกษา เน้นการวิจัยบนพื้นฐานของการศึกษา ที่มีคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล

1.5 เน้นการประเมินผลการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ กำหนดให้มีการพัฒนาการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

2.1 อาจารย์แพทย์จำนวนจำกัดและมีภาระงานมากจึงไม่สะดวกในการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2.2 ห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์คับแคบจึงเป็นอุปสรรคของการประกอบกิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน

2.3 นักศึกษาแพทย์ในการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม แต่ในทางปฏิบัตินักศึกษาแพทย์ส่วนหนึ่งศึกษาบทเรียนด้วยตนเองมาน้อย

2.4 นักศึกษาแพทย์มีภารกิจในการเรียนหลายวิชาและมีการปฏิบัติการภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการจำนวนมากนอกจากนี้ยังต้องติดตามอาจารย์แพทย์ไปศึกษากรณีศึกษาในโรงพยาบาล

2.5 อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานแต่มีจำนวนน้อย

2.6 มีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงแต่ทำได้ในระดับระดับ ปานกลางเท่านั้นไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงแต่ทำได้ระดับระดับ ปานกลางเท่านั้นซึ่งไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2.7 การประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง

การเปรียบเทียบผลการศึกษากิจการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์จากเอกสาร ผลการสัมฤทธิ์และผลการสังเกต ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์จากเอกสาร ผลการสัมฤทธิ์และผลการสังเกต

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์
จากเอกสาร ผลการสัมภาษณ์และผลการสังเกต

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผลการสังเกต	สรุปผลการศึกษา
1.ด้านหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับชั้นเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาแพทย์จำนวนมาก โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าและการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนอื่น ๆ	เน้นการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม แลจริยธรรม ตามมาตรฐานวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์และส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม ความใฝ่รู้และความรับผิดชอบ	เน้นรายวิชาที่ต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์ได้ใช้วิจารณญาณ การสื่อสารและทักษะปฏิบัติ	เป็นหลักสูตรที่เน้นการเรียนการสอนที่ผลิตบัณฑิตแพทย์มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพมุ่งให้นักศึกษาเรียนรายวิชาที่ต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้วิจารณญาณ การสื่อสาร และทักษะปฏิบัติ โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เป็นทีม
2.ด้านการเรียนการสอนการเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐานสามารถช่วยให้	มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและ	นักศึกษาแพทย์มีอิสระในการเรียนรู้และแสดงความคิดเห็น ร่วมคิดร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้เป็นทีม โดยมีอาจารย์แพทย์เป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ นักศึกษาแพทย์ทุกคนมีอิสระในการเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน และต้องแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยการระดมความคิดเห็น	การเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐาน เน้นการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผลการสังเกต	สรุปผลการศึกษา
<p>นักศึกษาแพทย์เกิดทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะ การทำงาน อันเป็นต้องการของสังคมสมัยใหม่เป็นอย่างดี เพราะการเรียนรู้ดังกล่าวจะช่วยให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นระหว่างกัน เกิดการคิดในเชิงวิพากษ์เพื่อหา คำตอบในรายวิชา มีกระบวนการคิดขั้นสูง</p>	<p>ได้แก่การเรียน โดยใช้ปัญหาของผู้ป่วยเป็นฐาน tutorial, group discussion, individual report การฝึกภาคสนาม การทำโครงการ ต่าง ๆ และการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย</p>	<p>-</p>	<p>และเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียนเชิงรุกช่วยให้นักศึกษาแพทย์เกิดทักษะการคิดขั้นสูง</p>
<p>3.ด้านเทคโนโลยีการศึกษา การเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนรู้ยุคใหม่จะใช้โซเชียลมีเดีย (Social media)ตลอดเวลา เช่น การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เว็บไซต์ที่ให้บริการ (Face book) ไลน์ (Line) เข้ามาสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ เหล่านี้นับเป็นความท้าทายทางเทคโนโลยีการศึกษา</p>	<p>ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้นักศึกษาแพทย์สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีระบบ wireless internet และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมาก ได้แก่ computer-assisted instruction (CAI), e-lecture, e-book และ e-journal ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้</p>	<p>เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสถานการณ์จำลอง สนับสนุนการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ</p>	<p>ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้นักศึกษาสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนรู้ยุคใหม่จะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น computer-assisted instruction (CAI), e-lecture, e-book และ e-journal ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองให้นักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ</p>

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ผลการศึกษาเอกสาร	ผลการสัมภาษณ์	ผลการสังเกต	สรุปผลการศึกษา
สมัยใหม่ที่มีความสำคัญและสามารถนำมาสนับสนุนการเรียนรู้อในศตวรรษที่ 21	นักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ		
4.ด้านการวิจัย ผลการวิจัยของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานพบว่า มีข้อดีหลายประการ ได้แก่ เกิดความรับผิดชอบของนักศึกษา แพทย์รายบุคคล เกิดการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม เกิดการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนให้สูงขึ้น และนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน	เน้นความสำคัญต่องานวิจัย ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับนักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์จำนวนมาก มีการวิจัยทางด้านแพทยศาสตร์ศึกษา เน้นการวิจัยบนพื้นฐานของการศึกษา ที่มีคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล	เน้นจัดกิจกรรมด้านการวิจัย และมีคลินิกวิจัยให้กับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์	ให้ความสำคัญต่องานวิจัยทั้งอาจารย์แพทย์และนักศึกษากการทำงานเป็นทีมประกอบด้วยช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนให้สูงขึ้นและนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
5.ด้านการประเมินผล ใช้ผลการประเมินนักศึกษาแพทย์เป็นรายบุคคลผลการประเมินการปฏิบัติงานของทีมและผลการประเมินโดยเพื่อนนักศึกษา	เน้นการประเมินผลการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์มุ่งเน้นผลลัพธ์โดยกำหนดให้มีการพัฒนาการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	มีการวัดและการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	เน้นการประเมินผลทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ มีการบันทึกผลการศึกษาเป็นรายบุคคล รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของทีมและให้เพื่อมีส่วนร่วมในการประเมิน ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

4.3 เสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

4.3.1 การวิเคราะห์ SWOT ผลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์อาจารย์คณะแพทยศาสตร์ และการสังเกตการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง พบว่า มีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)

- S1 คณะแพทยศาสตร์มีโครงสร้างและสายบังคับบัญชาชัดเจนเป็นรายลักษณะอักษร
- S2 คณะแพทยศาสตร์ มีการพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามากขึ้น
- S3 คณะแพทยศาสตร์ใช้ระบบการบริหารงานของคณะแบบมีส่วนร่วม มีการมอบหมายงานชัดเจนและมีการทำงานเป็นทีม
- S4 อาจารย์แพทย์มีความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเองสอน
- S5 อาจารย์แพทย์มีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีความคิดเชิงบวกต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
- S6 อาจารย์แพทย์มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์และความชำนาญ เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ
- S7 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน โดยใช้ระบบสารสนเทศ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานและการบริหารงานวิชาการชัดเจน
- S8 ผู้บริหาร คณะแพทยศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
- S9 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการสื่อสารและการถ่ายทอดการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาแพทย์อย่างเป็นระบบ
- S10 คณะแพทยศาสตร์มีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพแพทย์ และมีการสร้างค่านิยมของคณะอย่างชัดเจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

จุดอ่อน (Weakness)

W1 เส้นทางการก้าวหน้าในสายงานอาชีพ(career path) ของการเป็นอาจารย์แพทย์น้อยกว่าแพทย์รักษาโรคในโรงพยาบาลที่สามารถใช้ความสามารถเฉพาะทางในการสร้างชื่อเสียงได้มากกว่า

W2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีแผนการดำเนินการชัดเจนแต่ในทางปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่องและการติดตามประเมินผลมีน้อย

W3 การประชุม อบรมสัมมนาของอาจารย์แพทย์มีจำนวนมาก แต่ไม่สามารถนำองค์ความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากภาระการปฏิบัติงานอื่น ๆ มีมาก

W4 การปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์มีความเสี่ยงกับการเป็นโรคเครียด เนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอส่งผลให้มีภาวะความเสี่ยงต่อสุขภาพ

W5 อัตราค่าจ้างของอาจารย์แพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาแพทย์และมีภาระงานนอกตรวจคนไข้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนทำให้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย

W6 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ เน้นการบรรยายมากกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

W7 อาจารย์แพทย์ขาดขวัญกำลังใจ เรื่องค่าตอบแทน การเลื่อนระดับและตำแหน่งทางวิชาการ

W8 การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานยังไม่ชัดเจนและต่อเนื่องจึงไม่สามารถสะท้อนผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร

W9 การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในวงจำกัด

W10 ระบบการสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอนยังมีจำกัด ทำให้อาจารย์แพทย์ยังใช้การสอนแบบบรรยายและวิธีการอื่นมากกว่า

โอกาส (Opportunity)

O1 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายสนับสนุนด้านงบประมาณในการผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพด้วยการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์อย่างเต็มศักยภาพ

O2 นโยบายการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ทุกปีการศึกษา ทำให้มีการประสานงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์มากขึ้นให้ทันกับความเจริญของโลกยุคปัจจุบันและส่งผลให้สาขาวิชาชีพแพทย์หรือแพทยสภามีการรับรองคุณภาพคุณภาพทำให้ระบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้น

O3 นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริม AEC สามารถทำให้นักศึกษาแพทย์มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นและเกิด

O4 นโยบายทางการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ของรัฐบาล ทุกยุคทุกสมัย เน้นการสร้างเสริมให้คณะแพทยศาสตร์จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสามารถผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน

O5 คณะแพทยศาสตร์ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง

O6 องค์กรภาครัฐและเอกชนภายนอกให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์ทางการแพทย์มาสนับสนุนการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์มากขึ้น

O7 นักศึกษาแพทย์เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากและเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

O8 ระบบการสื่อสารสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ก้าวหน้า รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานได้อย่างมีคุณภาพ

ภัยคุกคาม (Threat)

T1 ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนของของคณะแพทยศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามกาลเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์

T2 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์แพทย์มีขั้นตอนการพิจารณาที่ยากซับซ้อน ทำให้อาจารย์แพทย์ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน

T3 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ไม่ชัดเจน ทำให้อาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทีมเป็นฐานหรือวิธีการอื่น

T4 อาจารย์แพทย์ได้รับค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับการเป็นแพทย์รักษาผู้ป่วยเพียงอย่างเดียวในโรงพยาบาลเอกชนหรือเปิดคลินิกส่วนตัว

T5 กระบวนการสาธารณสุขมีระบบให้ค่าตอบแทนอาจารย์แพทย์ที่เป็นเงินเดือนน้อยและขึ้นปีละครั้ง

T6 ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นเงื่อนไขของความคาดหวังในการผลิตแพทย์สู่สังคมในอนาคต ทำให้เกิดความกดดันต่ออาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์

T7 งบประมาณภาครัฐที่จัดสรรให้คณะแพทยศาสตร์ในการซื้อเครื่องมือแพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการของคณะแพทยศาสตร์

T8 ภาครัฐจัดสรรอัตราอาจารย์แพทย์ให้คณะแพทยศาสตร์แต่ละแห่งไม่เพียงพอกับความต้องการไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษาแพทย์ที่มีจำนวนมากกว่า

T9 งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขส่วนหนึ่งต้องเสียไปกับการลงทุนให้กับคณะแพทยศาสตร์

T10 ระบบการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลต้องใช้ใช้สหวิชาชีพจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

T11 ระบบสื่อสารสารสนเทศ (IT) ของคณะแพทยศาสตร์ไม่เสถียร ทำให้การนำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์โดยใช้ TOWS Matrix

ผู้วิจัยได้นำจุดแข็ง จุดอ่อน มาจับคู่กับโอกาสและภัยคุกคาม โดยใช้ตารางสังเคราะห์ยุทธศาสตร์ภัยคุกคาม โอกาส จุดอ่อน และจุดแข็ง (TOWS Matrix) ซึ่งเป็นการจับคู่ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ๆ ซึ่งทำให้ได้การพัฒนายุทธศาสตร์เป็น 4 แบบ คือ กลยุทธ์ SO กลยุทธ์ WO กลยุทธ์ ST และกลยุทธ์ WT โดยการจับคู่ได้ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงการสังเคราะห์ยุทธศาสตร์โดยใช้ TOWS Matrix

จุดแข็ง	จุดอ่อน
S1 คณะแพทยศาสตร์มีโครงสร้างและสายบังคับบัญชาชัดเจนเป็นรายลักษณะอักษร	W1 เส้นทางความก้าวหน้าในสายงานอาชีพ (career path) ของการเป็นอาจารย์แพทย์น้อยกว่าแพทย์รักษาโรคในโรงพยาบาลที่สามารถใช้ความสามารถเฉพาะทางในการสร้างชื่อเสียงได้มากกว่า
S2 คณะแพทยศาสตร์ มีการพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามากขึ้น	W2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมีแผนการดำเนินการชัดเจนแต่ในทางปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่องและการติดตามประเมินผลมีน้อย
S3 คณะแพทยศาสตร์ใช้ระบบการบริหารงานของคณะแบบมีส่วนร่วม มีการมอบหมายงานชัดเจนและมีการทำงานเป็นทีม	W3 การประชุม อบรม สัมมนาของอาจารย์แพทย์มีจำนวนมาก แต่ไม่สามารถนำองค์ความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากภาระการปฏิบัติงานอื่น ๆ มีมาก
S4 อาจารย์แพทย์มีความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเองสอน	W4 การปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์มีความเสี่ยงกับการเป็นโรคเครียด เนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอส่งผลให้มีภาวะความเสี่ยงต่อสุขภาพ
S5 อาจารย์แพทย์มีความมุ่งมั่นตั้งใจและความคิดเชิงบวกต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	W5 อัตราค่าจ้างของอาจารย์แพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาแพทย์และมีการะงานนอกตรวจคนไข้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนทำให้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย
S6 อาจารย์แพทย์มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์และความชำนาญ เหมาะสมกับหน้าที่ที่รับผิดชอบ	W6 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ เน้นการบรรยายมากกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
S7 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน โดยใช้ระบบสารสนเทศ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานและการบริหารงานวิชาการชัดเจน	W7 อาจารย์แพทย์ขาดขวัญกำลังใจ เรื่องค่าตอบแทน การเลื่อนระดับและตำแหน่งทางวิชาการ
S8 ผู้บริหาร คณะแพทยศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	W8 การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานยังไม่ชัดเจนและต่อเนื่อง จึงไม่สามารถสะท้อนผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร
S9 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการสื่อสารและการถ่ายทอดการจัดการเรียนการสอนกับนักศึกษาแพทย์อย่างเป็นระบบ	W9 การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในวงจำกัด
S10 คณะแพทยศาสตร์มีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพแพทย์ และมีการสร้างค่านิยมของคณะอย่างชัดเจนเป็นที่ยอมรับของสังคม	W10 ระบบการสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอนยังมีจำกัด ทำให้อาจารย์แพทย์ยังใช้การสอนแบบบรรยายและวิธีการอื่นมากกว่า

โอกาส	อุปสรรค
<p>O1 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายสนับสนุนด้านงบประมาณในการผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพด้วยการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์อย่างเต็มศักยภาพ</p> <p>O2 นโยบายการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ทุกปีการศึกษา ทำให้มีการประสานงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์มากขึ้นให้ทันกับความเร็วของ โลกยุคปัจจุบัน และส่งผลให้สภาวิชาชีพ “แพทยสภา” มีการรับรองคุณภาพคุณภาพทำให้ระบบการเรียนการสอนมี</p> <p>คุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้น</p> <p>O3 นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริม AEC สามารถทำให้นักศึกษาแพทย์มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศมากขึ้น</p> <p>O4 นโยบายทางการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย เน้นการสร้างเสริมให้คณะแพทยศาสตร์จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสามารถผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน</p> <p>O5 คณะแพทยศาสตร์ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>O6 องค์กรภาครัฐและเอกชนภายนอกให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์ทางการแพทย์มาสนับสนุนการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์มากขึ้น</p> <p>O7 นักศึกษาแพทย์เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากและเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น</p> <p>O8 ระบบการสื่อสารสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ก้าวหน้า รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>T1 ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนของของคณะแพทยศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามกาลเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์</p> <p>T2 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์แพทย์มีขึ้นตอนการพิจารณายุ่งยากซับซ้อน ทำให้อาจารย์แพทย์ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน</p> <p>T3 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ไม่ชัดเจน ทำให้อาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทีมเป็นฐานหรือวิธีการอื่น</p> <p>T4 อาจารย์แพทย์ได้รับค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความเป็นแพทย์รักษาผู้ป่วยเพียงอย่างเดียวในโรงพยาบาลเอกชนหรือเปิดคลินิกส่วนตัว</p> <p>T5 กระทรวงสาธารณสุขมีระบบให้ค่าตอบแทนอาจารย์แพทย์ที่เป็นเงินเดือนน้อยและขึ้นปีละครั้ง</p> <p>T6 ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นเงื่อนไขของความคาดหวังในการผลิตแพทย์ผู้สูงส่งในอนาคด ทำให้เกิดความกดดันต่ออาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์</p> <p>T7 งบประมาณภาครัฐที่จัดสรรให้คณะแพทยศาสตร์ในการซื้อเครื่องมือแพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการของคณะแพทยศาสตร์</p> <p>T8 ภาครัฐจัดสรรอัตราอาจารย์แพทย์ให้คณะแพทยศาสตร์แต่ละแห่งไม่เพียงพอกับความต้องการไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษาแพทย์ที่มีจำนวนมากกว่า</p> <p>T9 งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขส่วนหนึ่งต้องเสียไปกับการลงทุนให้กับคณะแพทยศาสตร์</p> <p>T10 ระบบการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลต้องใช้สหวิชาชีพจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>T11 ระบบสื่อสารสารสนเทศ(IT)ของคณะแพทยศาสตร์ไม่เสถียร ทำให้การนำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง</p>

ยุทธศาสตร์SO	ยุทธศาสตร์WO
<p>S1,S2,S4,S6,S8,S10,O2,O4</p> <p>1.ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานให้มีคุณภาพตามหลักวิชาการ</p> <p>2.สนับสนุนระบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานตามหลักการและความต้องการของคณะแพทยศาสตร์</p> <p>3.เพิ่มเป้าหมายระบบการประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>4.ขยายองค์ความรู้องค์ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานให้กับอาจารย์แพทย์</p> <p>5.เพิ่มคุณภาพของอาจารย์แพทย์และเครือข่ายสหวิชาชีพ</p> <p>6.ขยายห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์(e-classroom)</p> <p>S4 , O4 , O6 ,O7</p> <p>7.เพิ่มระบบและกลไกการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนแห่งการเรียนรู้(PLC)ของอาจารย์แพทย์</p> <p>S3,S5,S9,S10 , O8</p>	<p>W6,O2,O7</p> <p>1พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ให้ได้มาตรฐาน ผ่านการรับรองจากแพทยสภา</p> <p>W9 ,O1</p> <p>2พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้นให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของคณะแพทยศาสตร์</p> <p>W6,O1,O4,O7</p> <p>3การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยให้นักศึกษาแพทย์เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่</p>

<p>8.เพิ่มระบบและกลไกในการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์ให้อยู่ในระบบอย่างมีความสุขและผูกพันกับคณะแพทยศาสตร์</p> <p style="text-align: center;">S7,S9,O7,O8</p> <p>9.กระจายงานฐานข้อมูลด้านการบริหารและวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p>	<p style="text-align: center;">W4,O4</p> <p>4สร้างเสริมคุณภาพชีวิตของอาจารย์แพทย์ให้ดีขึ้น สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสามารถผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน</p>
<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ST</p> <p style="text-align: center;">S1,S3,S10,T2,T4,T5</p> <p>1.ประสานให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงานและเพิ่มค่าตอบแทนให้อาจารย์แพทย์สูงขึ้น</p> <p style="text-align: center;">S4,S5,S6,T7,T8,T10</p> <p>2.ประสานเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานเชิงรุก</p> <p style="text-align: center;">S2,S5,S6,S7,S9,T6,T8</p> <p>3.ควบคุมวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์ลดการบรรยายน้อยลงและจัดการเรียนการสอนเชิงรุก(active learning)</p> <p style="text-align: center;">S7,T1,T11</p> <p>4.ควบคุมระบบสื่อสารสารสนเทศ(IT)ของคณะแพทยศาสตร์ให้ก้าวหน้าและเป็นปัจจุบัน</p>	<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์WT</p> <p style="text-align: center;">W1,T2,T4,T5</p> <p>1.ทบทวนความก้าวหน้าในวิชาชีพแพทยศาสตร์</p> <p style="text-align: center;">W5,T7,T10,T11</p> <p>2.ทบทวนความเสมอภาคในการปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์</p> <p style="text-align: center;">W1,W2,T11</p> <p>3.ปรับเปลี่ยนระบบการสนับสนุนทรัพยากรและบรรยากาศการปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์</p>

จากตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยได้นำจุดแข็งและโอกาสมาจับคู่ยุทธศาสตร์ SO ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์เชิงรุกที่ใช้จุดแข็งภายในของคณะแพทยศาสตร์ ไปพิจารณาประโยชน์จากโอกาสในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์พบว่าคณะแพทยศาสตร์ทุกแห่งทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนำกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาแพทย์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์มีทั้งองค์ความรู้และทักษะวิชาชีพทางการแพทย์ คุณธรรมจริยธรรม ทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมอย่างมีคุณภาพทั้งนี้โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มศักยภาพให้นักศึกษาแพทย์ในทุกมหาวิทยาลัย

สำหรับยุทธศาสตร์ ST เป็นยุทธศาสตร์เชิงแก้ไขที่ผู้วิจัยได้นำจุดแข็งและภัยคุกคามมาจับคู่กันเป็นการใช้จุดแข็งภายในของคณะแพทยศาสตร์ เพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยลบจากภายนอก ซึ่งพบว่า

จุดแข็งของคณะแพทยศาสตร์ คือมีสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ขณะที่มีข้อจำกัดด้านจำนวนอาจารย์แพทย์มีน้อย ดังนั้นจึงควรนำเอาเทคโนโลยี

ทางการศึกษาเข้ามาช่วยลดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์แพทย์ที่มีภาระงานมาก การขาดแคลน

สถานที่เรียนและการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ ที่เน้นการบรรยาย

สำหรับยุทธศาสตร์ WO เป็นยุทธศาสตร์เชิงป้องกันที่ผู้วิจัยนำจุดอ่อนและโอกาสภายนอกมาจับคู่กัน เป็นการปรับปรุงจุดอ่อนภายใน โดยการแสวงหาโอกาสจากภายนอก พบว่าคณะแพทยศาสตร์ของทุกมหาวิทยาลัยมีจุดอ่อนด้านอาจารย์แพทย์มีจำนวนจำกัดและอาจารย์แพทย์มีภาระงานด้านการรักษาคนไข้ในโรงพยาบาลมากถึงไม่มีเวลาจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานได้มากนักยังเน้นการสอนแบบบรรยาย ดังนั้นคณะแพทยศาสตร์ ของทุกมหาวิทยาลัย จึงควรนำระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่พัฒนาอย่างรวดเร็วก้าวไกล และทันสมัย สามารถสร้างสื่อการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรมใหม่ มาใช้ประกอบในการจัดการเรียนการสอนและการรักษาพยาบาลผู้ป่วยให้มากขึ้นและให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษาแพทย์และความต้องการของประชาชนที่เข้ามารับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย

สำหรับยุทธศาสตร์ WT เป็นยุทธศาสตร์เชิงรับที่ผู้วิจัยนำจุดอ่อนและอุปสรรคมาจับคู่กัน เป็นยุทธศาสตร์เชิงรับหรือการป้องกันเพื่อลดจุดอ่อนภายในและหลีกเลี่ยงอุปสรรคภายนอกพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้ทีมเป็นฐาน อาจารย์แพทย์ส่วนใหญ่มีภาระงานมาก ห้องเรียนมีขนาดเล็กเกินไป เวลาในการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ของอาจารย์มีจำกัดและขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย ดังนั้นคณะแพทยศาสตร์ของทุกมหาวิทยาลัย ควรให้องค์กรภาครัฐ และเอกชนที่มีความสามารถในการส่งเสริมงบประมาณเข้ามาช่วยในการพัฒนาขีด

ความสามารถในการจัดหา จัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย และสร้างอาคารเรียนให้เพียงพอและใช้ประโยชน์ในการศึกษาอย่างสูงสุดเพิ่มมากขึ้นอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ทันกับความต้องการของนักศึกษาแพทย์และความต้องการของประชาชนในการได้รับการรักษาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมอันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกยุคใหม่ทำให้เกิดโรคอุบัติภัยใหม่ ๆ มากขึ้น

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของคณะแพทยศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง พบว่า ประเด็นสำคัญเพื่อนำไปกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ตามลำดับดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานให้กับนักศึกษาแพทย์อย่างทั่วถึงและจริงจัง
2. ด้านการนำสื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้กับนักศึกษาแพทย์อย่างสร้างสรรค์
3. ด้านการวิจัยเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ด้านแพทยศาสตร์
4. ด้านการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบด้วย องค์กรภาครัฐและเอกชน องค์กรธุรกิจ และประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนแพทยศาสตร์มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อเป็นที่พึ่งในการรักษาพยาบาลให้กับประชาชนโดยทั่วไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

4.3.2 ร่ายยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และการวิเคราะห์ SWOT เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยได้ยกร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และยุทธศาสตร์ของการส่งเสริมการจัดการเรียนสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของแพทยศาสตร์ ดังปรากฏตามภาคผนวก ค.

4.3.3 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

1. วิสัยทัศน์

คณะแพทยศาสตร์ มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการวิจัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2. พันธกิจ

คณะแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีพันธกิจด้านการจัดการเรียนการสอน 4 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน

2. ส่งเสริมและแสวงหาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การวิจัยโดยการสร้างเครือข่าย

4. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์

3. เป้าประสงค์

1. คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานตามหลักการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพ

2. คณะแพทยศาสตร์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐานของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

3. คณะแพทยศาสตร์พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

4. คณะแพทยศาสตร์มีการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐาน

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์

จากยุทธศาสตร์หลักสี่ยุทธศาสตร์ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์รองเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ได้ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์เน้นการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 แสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 1

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1.เร่งรัดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชาของหลักสูตรแพทยศาสตร์	<p>1.1 กำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา ของหลักสูตรแพทยศาสตร์</p> <p>1.2 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้าน เวชจริยศาสตร์ ทักษะการสื่อสาร ให้มีความต่อเนื่องตลอดหลักสูตรโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p>	<p>1)เสริมสร้างศักยภาพอาจารย์ แพทย์ ให้ มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้การสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>2)จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนด้าน เวชจริยศาสตร์ ทักษะการสื่อสาร ให้มีความต่อเนื่องตลอดหลักสูตรโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นรายลักษณะอักษร</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
<p>ยุทธศาสตร์รองที่ 2 เพิ่มเป้าหมายทักษะการดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นทีม</p>	<p>1.1 ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการดูแลรักษาผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นทีม</p> <p>1.2 พัฒนาการจัดการเรียนการสอน ทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นทีมโดยจัดอบรมผู้อำนวยการพยาบาลให้กับอาจารย์แพทย์, จัดประชุมปัญหาของการเป็นผู้อำนวยการพยาบาลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและจัดอบรมหลักสูตรทบทวนความรู้ (refresher course)</p>	<p>1) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะการดูแลรักษาผู้ป่วยระหว่างนักศึกษาแพทย์</p> <p>2) ฝึกอบรมผู้อำนวยการพยาบาลให้กับแพทย์, จัดประชุมปัญหาของการเป็นผู้อำนวยการพยาบาลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน, จัดประชุมปัญหาของการเป็นผู้อำนวยการพยาบาลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและจัดอบรมหลักสูตรทบทวนความรู้</p>
<p>ยุทธศาสตร์รองที่ 3 พัฒนาการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>3.1 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้อันส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>3.2 พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรมการอยู่ร่วมกันในการปฏิบัติงานร่วมกันในสังคมของนักศึกษาแพทย์</p>	<p>1) เสริมสร้างทักษะการปฏิบัติการวินิจฉัยโรคและการรักษาโรคของนักศึกษาแพทย์ให้เชี่ยวชาญและถูกต้อง</p> <p>2) จัดประชุมปฏิบัติการทางวิชาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสารและทักษะทางสังคมที่ส่งเสริมจริยธรรมการอยู่ร่วมกันในสังคม ในการปฏิบัติงานร่วมกันของนักศึกษาแพทย์</p>

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 4 พัฒนา นักศึกษาแพทย์ให้มีศักยภาพ และความรู้ความสามารถใน ปฏิบัติงานด้านคลินิก	4.1 บูรณาการแนวทางปฏิบัติงาน ให้นักศึกษาแพทย์ให้มีศักยภาพ และความรู้ความสามารถใน ปฏิบัติงานด้านคลินิกให้มากขึ้น 4.2 พัฒนาสื่อการเรียนการสอน อิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง	1)สร้างหลักสูตรการเรียนการ สอน เน้นให้นักศึกษาแพทย์ มีทักษะปฏิบัติด้านคลินิก สอดคล้องกับความต้องการ ของบริบทไทย 2)สร้างเครือข่ายด้านการเรียน การสอนให้กับนักศึกษาแพทย์ และอาจารย์แพทย์ผ่านระบบ เครือข่ายสังคม(social network)

ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการ
ประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐานของนักศึกษาแพทย์ ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่1พัฒนาด้านสื่อ และเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน	1.1 ปรับปรุงด้านสื่อและเทคโนโลยี เพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน 1.2พัฒนาสื่อการเรียนอิเล็กทรอนิกส์ อย่างต่อเนื่อง	1) จัดทำแผนพัฒนานวัตกรรมทาง การศึกษาใช้ประกอบการเรียนการ สอน 2) จัดซื้อ จัดหา และจัดจ้างสื่อ อิเล็กทรอนิกส์มาสนับสนุนการ เรียนการสอนให้กับนักศึกษาแพทย์
ยุทธศาสตร์รองที่2 พัฒนาระบบ หลักสูตรที่ถ่ายทอดผ่านทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum)	2.1 บูรณาการหลักสูตรผ่านทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum) 2.2พัฒนาห้องสมุดให้มีฐานข้อมูลทาง การแพทย์ที่ทันสมัยและครอบคลุมทุก สาขาวิชา	1) สร้างนวัตกรรมหลักสูตร อิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum) 2) ปรับปรุงห้องสมุดทั้งหนังสือ สื่อ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่3 ปรับปรุง การจัดทำและพัฒนา ห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom)	3.1 เร่งรัดการจัดทำและพัฒนา ห้องเรียนอัจฉริยะ 3.2 พัฒนาระบบสนับสนุน เพื่อให้นักศึกษามีโอกาส สื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	1) นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมา บูรณาการให้เกิดประสิทธิภาพต่อการ เรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ 2) พัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อให้ นักศึกษาแพทย์มีโอกาสสื่อสารโดย การใช้ภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นอย่าง ต่อเนื่อง
ยุทธศาสตร์รองที่4 พัฒนา ระบบการประเมินผลการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ ทีมเป็นฐานแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-assessment)และเพิ่ม ผลงานอิเล็กทรอนิกส์(e- portfolio)	4.1 พัฒนาการบริหารงานการ จัดการระบบการประเมินผล แบบอิเล็กทรอนิกส์และเพิ่ม ผลงานอิเล็กทรอนิกส์ 4.2 สร้างเครือข่ายการมีส่วน ร่วมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การประเมินผลการจัดการเรียน การสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	1) จัดทำระบบการประเมินผล การเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ให้มี คุณภาพ 2) จัดทำรายงานผลการประเมินการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็น ฐานเป็นรายลักษณะอักษร
	5.1 เร่งรัดให้มี แลกเปลี่ยน เรียนรู้ อาจารย์ แพทย์ และ นักศึกษา แพทย์ ระหว่าง มหาวิทยาลัยผ่าน ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้าน ดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่เรียกว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5.2 เพิ่ม ช่อง ทาง การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการ เรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็น ฐานของคณะแพทยศาสตร์ทุก มหาวิทยาลัย	1) ปลุกฝังความเป็นกัลยาณมิตรทาง วิชาชีพแพทย์ระหว่างสถาบันทั้ง อาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางด้าน ดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่เรียกว่าชุมชน แห่งการเรียนรู้ 2) จัดทำเอกสารรายงานผลการ ดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของมหาวิทยาลัย เพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกัน และกัน

ยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐาน ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 3

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 หาแนวร่วมให้นักศึกษาแพทย์และอาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยที่เกิดจากการกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	1.1 เพิ่มช่องทางความร่วมมือการวิจัยทางการแพทย์ระหว่างอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ในการพัฒนางานวิจัยที่เกิดจากการกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน 1.2 ปรับปรุงระบบการให้รางวัลหรือค่าตอบแทนพิเศษกับอาจารย์แพทย์หรือนักศึกษาแพทย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่น	1) สร้างองค์กรการวิจัยภายในคณะแพทยศาสตร์ด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 2) ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลงานวิจัยดีเด่นและทำพิธีประกาศเกียรติคุณพร้อมมอบรางวัลดีเด่น
ยุทธศาสตร์รองที่ 2 เร่งรัดกำหนดเงื่อนไขให้อาจารย์แพทย์ทุกคนต้องมีงานวิจัยการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	2.1 พัฒนาแนวทางและระเบียบวิธีการทางการวิจัยของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 2.2 เร่งรัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ระหว่างมหาวิทยาลัย	1) จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของคณะแพทยศาสตร์โดยระบุไว้ใน มคอ.3 และมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นรายลักษณะอักษร 2) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ระหว่างมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 3 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการให้บริการทางวิชาการด้านการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานทางวิชาการด้านการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	<p>3.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการให้บริการกับทางวิชาการด้านการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>3.2 สร้างเครือข่ายให้อาจารย์แพทย์สร้างผลงานที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p>	<p>1) สร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับศูนย์การเรียนรู้เพื่อรองรับการใช้งานวิจัยของอาจารย์แพทย์ โดยจัดทำเอกสารและสื่ออุปกรณ์ไว้บริการให้กับอาจารย์แพทย์</p> <p>2) จัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่เผยแพร่ผลงานที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์</p>
ยุทธศาสตร์รองที่ 4 พัฒนาระเบียบวิธีการมอบรางวัลกับอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	<p>4.1 เร่งรัดการจัดทำระเบียบวิธีการมอบรางวัลกับอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>4.2 สร้างเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน</p>	<p>1) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแนวทางการดำเนินงานและระเบียบวิธีการและขั้นตอนการมอบรางวัลกับอาจารย์แพทย์</p> <p>2) จัดเวทีให้อาจารย์แพทย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ได้นำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ต่อสาธารณชน</p>

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 4.7

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและระหว่างคณะแพทยศาสตร์	1.1 รณรงค์ให้แพทยศาสตร์แต่ละมหาวิทยาลัยมีแผนงานการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานภายในมหาวิทยาลัย	1) คณะแพทยศาสตร์ประสานงานการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานระหว่างอาจารย์แพทย์ภายในภาควิชาต่างๆ ของคณะแพทยศาสตร์และจัดให้มีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง
ยุทธศาสตร์รองที่ 2 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและระหว่างคณะแพทยศาสตร์	2.1 สนับสนุนคณะแพทยศาสตร์กำหนดให้มีระบบและกลไกในการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในคณะแพทยศาสตร์และระหว่างคณะแพทยศาสตร์จากต่างมหาวิทยาลัย	1) คณะแพทยศาสตร์ใช้ระบบและกลไกในการบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในคณะแพทยศาสตร์และระหว่างคณะแพทยศาสตร์จากต่างมหาวิทยาลัย โดยมีการพัฒนาติดตามและประเมินผลระบบและกลไกดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

เงื่อนไขการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

การนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ไปสู่การปฏิบัติ คณะแพทยศาสตร์ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบายให้ภาควิชาต่าง ๆ นำกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานไปใช้ตามความเหมาะสม
2. จัดทำหลักสูตรที่กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานลงใน มคอ. 2 หมวดที่ 2 หมวดที่ 4 รวมทั้ง มคอ. 3 และ มคอ. 5
3. สนับสนุนและให้ทุนการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของใน ภาควิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์
4. กำหนดให้มีหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการจัดทำสื่อ สารสนเทศและเทคโนโลยีที่ใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน และให้คำแนะนำ หรือตอบข้อซักถามในกรณีที่อาจารย์แพทย์มีข้อสงสัย หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
5. ต้องวางระบบการวัดและประเมินผล และการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ทีมเป็นฐานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาคุณลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน (2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์และ(3) เสนอยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

5.1.1 คุณลักษณะการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทย์ในปัจจุบัน มีองค์ประกอบดังนี้

1) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน พบว่า เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับชั้นเรียนขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาจำนวนมาก โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าและการเรียนรู้ร่วมกันกับผู้เรียนอื่น ๆ ในรูปแบบทีม นำไปสู่ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ต่อไป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานนิยมใช้ในโรงเรียนแพทย์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา รวมทั้งโรงเรียนพยาบาลและวิทยาศาสตร์สุขภาพสาขาอื่น ๆ ด้วยเป้าหมายของหลักสูตรเพื่อ 1)สร้างความมั่นใจว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักของรายวิชา 2) พัฒนาความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหา 3) เตรียมนักศึกษาให้มีความรับผิดชอบและมีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง 4) ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีมและ5) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสุขในการเรียนรู้

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเชิง มากกว่าการรับฟังการ

บรรยายจากอาจารย์ผู้สอน โดยมีกิจกรรมประกอบหลักสูตรที่หลากหลายให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง และมีการอภิปรายร่วมกันระหว่างนักศึกษา

นักศึกษา อาจารย์กับอาจารย์ และนักศึกษากับอาจารย์ โดยเฉพาะการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถช่วยให้นักศึกษาเกิดทักษะการคิดขั้นสูง และทักษะในการทำงาน

3) ด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอน การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ที่นำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนโดยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ การเรียนรู้ยุคใหม่จะใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social media) ตลอดเวลา เช่น การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เฟสบุ๊ค (Face book) ไลน์ (Line) เข้ามาสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์เหล่านี้นับเป็นความท้าทายทางเทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่ที่มีความสำคัญและสามารถนำมาสนับสนุนการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาทักษะเพื่อการดำรงชีวิต ที่อาจารย์ผู้สอนไม่จำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนแต่เป็นการเรียนรู้ที่นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก(facilitate) โดยให้นักศึกษาเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติหรือค้นคว้าด้วยตนเอง โดยอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่ช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4) ด้านการวิจัยการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาเกี่ยวกับกลยุทธ์การออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา(Thai Qualification : TQF) ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ทักษะการทำงานเป็นทีม ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และพฤติกรรมการเรียนรู้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ผลการวิจัยของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน พบว่ามีข้อดีหลายประการ ได้แก่ 1) นักศึกษาแพทย์มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและรายกลุ่มมากขึ้น และนักศึกษาส่วนใหญ่พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมมากขึ้น 2) ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาแต่ละคนให้สูงขึ้น 3) นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อรายวิชาและต่ออาจารย์ผู้สอนและ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถประเมินผลได้อย่างหลากหลายและประเมินได้ครอบคลุมในองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น

รายบุคคล ผลการประเมินการปฏิบัติงานกลุ่ม ผลการประเมินโดยเพื่อนร่วมทีม การประเมินผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

5) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า มีการประเมินผลการเรียนการสอน 3 ลักษณะคือ 1) การประเมินรายบุคคล 2) ใช้เครื่องมือที่ใช้คือ แบบประเมินผลงาน ผู้สอนสามารถ มอบหมายงานให้ทีมนักศึกษาสร้างผลงานที่สามารถที่เปรียบเทียบกันได้โดยอาศัย ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอน ผลงานของกลุ่มต้องได้รับการประเมินและเปรียบเทียบกัน โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม และ3) ประเมินโดยเพื่อน เป็นการประเมินการมีส่วนร่วมใน กิจกรรมกลุ่มของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนในทีม โดยที่สมาชิกทุกคนในทีมมีโอกาสที่จะประเมิน การทำกิจกรรมของสมาชิกแต่ละคน การสนับสนุนที่ให้แก่กัน เช่น การเตรียมตัวเองเพื่อทำงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

5.1.2 สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะ แพทยศาสตร์ มืองค์ประกอบ ดังนี้

5.1.2.1 สภาพปัจจุบัน

สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1) เน้นการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม และ จริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ คำนึงถึงประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์และส่งเสริมการคิดอย่างมี วิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม ความใฝ่รู้และความรับผิดชอบ

2) มีรูปแบบการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียน และเน้นการเรียนรู้ด้วย ตนเองเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และการเรียน โดยใช้ปัญหาของผู้ป่วยเป็นฐาน การฝึกภาคสนาม การทำโครงการต่าง ๆ และการปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย

3) ส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่าง ทัวถึงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ช่วยให้ค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายและสื่อการสอนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนมาก ได้แก่ computer-assisted instruction (CAI), e-lecture, e-book และ e-journal ซึ่งเอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สนับสนุนด้าน

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้นิสิตแพทย์และอาจารย์แพทย์สามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

4) เน้นความสำคัญต่องานวิจัย ส่งเสริมและมีทุนวิจัยให้กับนักศึกษาแพทย์และอาจารย์แพทย์ จำนวนมาก มีการวิจัย ทางด้านแพทยศาสตร์ศึกษา เน้นการวิจัยบนพื้นฐานของการศึกษา ที่มีคุณธรรม มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่สากล

5) เน้นการประเมินผลการเรียนรู้แบบ outcome-based กำหนดให้มีการพัฒนาการวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ

5.1.2.2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1) อาจารย์แพทย์จำนวนจำกัดและมีภาระงานมากจึงไม่สะดวกในการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

2) ห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์คับแคบจึงเป็นอุปสรรคของการประกอบกิจกรรมกลุ่มในการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐาน

3) นักศึกษาแพทย์ต้องมีการเรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ ของสมาชิกในกลุ่ม แต่ในทางปฏิบัติ นักศึกษาแพทย์ส่วนหนึ่งศึกษาบทเรียนด้วยตนเองมาน้อย

4) นักศึกษาแพทย์มีภารกิจในการเรียนหลายวิชาและมีการปฏิบัติการภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการจำนวนมากนอกจากนี้ยังต้องติดตามอาจารย์แพทย์ไปศึกษากรณีศึกษาในโรงพยาบาล

5) อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานแต่มีจำนวนน้อย

6) มีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงแต่ทำได้ในระดับระดับปานกลางเท่านั้นไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน

7) การประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง

5.1.3 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ มีองค์ประกอบดังนี้

1. วิสัยทัศน์

คณะแพทยศาสตร์ มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการวิจัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2. พันธกิจ

คณะแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีพันธกิจด้านการจัดการเรียนการสอน 4 ประการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน 2) ส่งเสริมและแสวงหาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การวิจัยโดยการสร้างเครือข่าย และ 4) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์

3. เป้าประสงค์

คณะแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีเป้าประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอน 4 ประการ ดังนี้ 1) คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานตามหลักการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพ 2) คณะแพทยศาสตร์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐานของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต 3) คณะแพทยศาสตร์พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน และ 4) คณะแพทยศาสตร์มีการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

4. ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลัก 1 ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ของคณะแพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์หลัก 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลัก 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐาน

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่สำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของอาจารย์แพทย์ในปัจจุบัน พบว่า

1) การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมเล็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน สมาชิกในทีมมีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานช่วยให้การพัฒนาทักษะการรู้คิดของผู้เรียนในห้องเรียนขนาดใหญ่มี ระดับสูงขึ้นไปเป็นการช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสนับสนุนพัฒนาการการสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะ ของทีมและส่งเสริมความกระตือรือร้นของผู้เรียน อีกทั้งการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานยังเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดี การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะใน การเรียนการสอนด้านการแพทย์และการพยาบาลในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวคิดของเชดสกีคี้ ไอรอนธรีตัน (2560, น. 53-62) ได้อธิบายถึงการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทำงานเป็นทีม (Team-based Learning) ในการสอนนักศึกษาในระดับคลินิกปัจจุบันที่มีปริมาณเนื้อหาวิชาการเพิ่มขึ้นมากอย่างรวดเร็ว ในขณะที่เวลาที่มีในหลักสูตรเพื่อให้ให้นักศึกษาเรียนรู้มีอยู่เท่าเดิม อาจารย์แพทย์จำนวนไม่น้อยพยายามปรับตัวโดยการพูดบรรยายให้เร็วขึ้น แต่นักศึกษาส่วนมากไม่สามารถติดตามเนื้อหาที่บรรยายได้ทัน เนื่องจากไม่ได้เตรียมตัวมาเรียนไม่มีพื้นฐานความรู้ที่ดีพอที่จะต่อยอดรับความรู้ใหม่ ดังนั้น การปรับให้มีการเรียนในรูปแบบที่นักศึกษารับผิดชอบด้วยตนเองมากขึ้น เป็นการเรียนรู้เชิงรุกจะ เป็นมาตรการหนึ่งเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษากระตือรือร้นเตรียมตัวอ่านหนังสือมาก่อนเข้าเรียน เป็นการเรียนรู้เชิงรุก ที่ใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย โดยมีอาจารย์ทำหน้าที่เป็น facilitator ของแต่ละกลุ่มก็ประสบปัญหาเพิ่มภาระงานให้อาจารย์มาก และก็ยังพบว่านักศึกษา จำนวนหนึ่งไม่เตรียมตัวมาเรียน

คาดหวังว่าจะมาเก็บเกี่ยวความรู้จากเพื่อนที่อ่านตำราเตรียมตัวมา ทำให้เมื่อสิ้นสุด กิจกรรมการเรียนแล้วนักศึกษาจำนวนหนึ่งไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาการมากพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาผู้ป่วยจริงได้ แต่รูปแบบการสอนด้วยกระบวนการทำงานเป็นทีม ที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตนเอง ในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม โดยมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ นักศึกษาร่วมกันทำงานเป็นทีม และมีการเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาก่อน โดยใช้เวลาในห้องเรียนส่วนใหญ่ในการฝึกแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่มและจะได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของการตัดสินใจอย่างทันทีทันใดที่ ซึ่งจะเกิดผลดีเมื่อ 1) นักศึกษาร่วมกันทำงานเป็นทีมเป็นจุดเน้นสำคัญ โดยการจัดทีมให้นักศึกษาอย่างเหมาะสม 2) นักศึกษาเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาก่อนโดยทั่วไปแล้วกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มย่อยที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนทุกรูปแบบล้วนแล้วแต่ต้องการให้นักศึกษาเตรียมตัวศึกษาบทเรียนมาก่อน 3) นักศึกษาใช้เวลาในห้องเรียนส่วนใหญ่ในการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่มที่จัดให้และจะมีการสอนแบบบรรยายน้อยมาก กิจกรรมที่จัดให้จะเป็นโจทย์ปัญหาที่ต้องอาศัยความรู้ที่นักศึกษาไปศึกษามาก่อนเข้าห้องเรียนนำมาประยุกต์เพื่อแก้ปัญหาของผู้ป่วยและ 4) นักศึกษารับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความถูกต้องเหมาะสมของการตัดสินใจอย่างทันทีทันใดอันเป็นวิธีการที่จะพัฒนาความรู้ ความเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการเรียนรู้ด้วยกระบวนการทำงานเป็นทีม นักศึกษาได้แสดงออกถึงการตัดสินใจแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นทีมนับเป็นโอกาสอันดีที่จะให้ข้อมูลย้อนกลับว่าการตัดสินใจถูกต้องหรือไม่ สอดคล้องกับแนวคิดของบุญศรีองค์พิพัฒนกุล (2550) ที่กล่าวว่าความสำเร็จในการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานคือ การสร้างความเหนียวแน่นและผูกพันกันอย่างสูงของทีม ให้เกิดขึ้น การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานจึงเป็นกลยุทธ์การเรียนรู้อย่างยิ่ง ตามหลักการ 4 ประการคือ 1) ต้องมีวิธีจัดแบ่งและบริหารจัดการกลุ่ม 2) ผู้เรียนทุกคนต้องรับผิดชอบทั้งงานที่เป็นของรายบุคคลและงานของกลุ่ม 3) งานที่มอบหมายต้องสร้างการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นทีม และ 4) ผู้เรียนต้องได้รับการติดตาม การประเมินจากผู้สอนอย่างสม่ำเสมอการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักของรายวิชา พัฒนาความสามารถด้านการคิด และการแก้ปัญหา และเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานเป็นทีม และให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้สอดคล้องกับแนวคิดของ

Balan, Clark & Restall (2015, p. 643) ที่ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักศึกษาได้ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้

สร้างสรรค์การทำงานร่วมกันเป็นทีมเล็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจนสมาชิกภายในทีมมีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานช่วยในการพัฒนาทักษะการรู้คิดของผู้เรียนให้มีระดับสูงขึ้นการช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสนับสนุนพัฒนาการระหว่างบุคคลและทักษะของทีมซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาผู้เรียนตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดไว้ว่า การศึกษาควรเป็นการพัฒนาคนในทุกด้านทำให้ผู้รับการศึกษาเป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขนอกจากนั้นยังได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพมีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ”

3) การเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นการเรียนการสอนที่ผลิตบัณฑิตแพทย์มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพมุ่งให้ให้นักศึกษาเรียนรายวิชาที่ต้องการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ใช้วิจารณ์ญาณ การสื่อสารและทักษะปฏิบัติ โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็นทีม สอดคล้องกับแนวคิดของในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแพทย์ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถบูรณาการ การเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ เช่นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน โดย เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการเข้ากับเนื้อหาวิชาร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยการใช้ทีมเป็นฐานการเรียนรู้ เป็นรูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเปิดโอกาสให้ได้ฝึกการแสดงความคิดเห็น ฝึกความรับผิดชอบและเรียนรู้บทบาทของตนและผู้อื่น โดยมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมเป็นสำคัญ (บุญศรี วงศ์พิพัฒน์กุล, น. 2550) ส่วนการใช้ปัญหาเป็นฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการฝึกกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ได้มีส่วนเสริมสร้างการพัฒนาทักษะความคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ สามารถแสวงหาเหตุผลด้วยตนเองและบูรณาการความรู้ใหม่ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นในการทำกิจกรรมร่วมกัน จึงนับเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่นำศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งเช่นกัน (อานุกาพ เลขะกุล, 2550)

2. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

2.1 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอน พบว่า ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเทคโนโลยีการเรียนการสอน ด้านวิจัยการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอน สอดคล้องกับแนวคิดของ

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา (2559, น. 105-107) ที่ว่าแนวทางในการปฏิรูปการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในด้าน การเรียนการสอนควรพัฒนาให้ครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร ต้องมีความหลากหลายและทันสมัยและมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับสถานการณ์ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ต้องยึดผู้เรียนเป็นหลักโดยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้โดยคณาจารย์หรือผู้สอนควรทำ หน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาเต็มตามศักยภาพ 3) ด้านนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน 4) ด้านการประเมินและวัดผลการศึกษา ระดับอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพิจารณาจากความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรม การร่วมกิจกรรม ควบคู่กับการทดสอบตามความเหมาะสมคู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและ 5) ด้านการลงทุนเพื่อการวิจัย สร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนและสอดคล้องกับ Michaelson, Davidson & Major (2014, p.19-22) ที่กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน กระบวนการสอนและการประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน การประเมินผลจะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้อาจารย์ได้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและในการประเมินผลตามสภาพจริง จะเน้นการประเมินที่ดำเนินการไปพร้อมๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์ เน้นการประเมินพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้เรียนจริงๆ เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้และความสามารถหลายๆ ด้าน การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเองและการมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อน วิธีการและเครื่องมือ ในการประเมินผลผู้เรียน เนื่องจากวิชาทักษะพื้นฐาน

2.2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน พบว่า มี 7 ประการคือ 1) อาจารย์แพทย์จำนวนจำกัดและมีภาระงานมาก 2) ห้องเรียนของนักศึกษาแพทย์คับแคบ 3) นักศึกษาแพทย์เรียนรู้ด้วยตนเองก่อนเข้าชั้นเรียนน้อย 4) นักศึกษาแพทย์มีภารกิจในการเรียนหลายวิชาและมีการฝึกภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติมาก 5) อาจารย์แพทย์มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย 6) มีการพัฒนาสื่อที่มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทุกด้านและปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงแต่ทำได้ในระดับระดับ ปานกลางเท่านั้นไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานและ 7) การประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง ปัญหาทั้ง 7 ประการดังกล่าวสามารถอภิปรายผลตามสิ่งที่ค้นพบจากงานวิจัยนี้ได้ ดังนี้คือคณะแพทยศาสตร์ ควรเพิ่มอาจารย์แพทย์ให้มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา

แพทย์ หรืออาจมีการร่วมมือแลกเปลี่ยนอาจารย์แพทย์ระหว่างสถาบันจะช่วยให้อาจารย์จากสถาบันอื่นที่มีอาจารย์แพทย์มากมาช่วยเหลือได้ทางหนึ่ง คณะแพทยศาสตร์ต้องขยายพื้นที่และห้องเรียนของคณะให้กว้างขวางใหญ่ขึ้นให้เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะแพทยศาสตร์ควรจัดทำแผนงานเวลาในการเรียนการสอนและการฝึกงานที่เป็นระบบครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติไว้เป็นรายลักษณะอักษรเพื่อเป็นแนวปฏิบัติของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาที่ทุกคนทราบล่วงหน้าจะช่วยลดการซ้ำซ้อนในการแบ่งเวลาที่จะใช้ในการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งนี้จะส่งผลไปยังนักศึกษาที่มีเวลาในการเตรียมตัวแบ่งเวลามาศึกษาบทเรียนล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน โดยใช้ทีมเป็นฐาน กรณีที่อาจารย์แพทย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานน้อยคณะแพทยศาสตร์ต้องหามาตรการหรือกำหนดเงื่อนไขการปฏิบัติด้านการวิจัยนี้ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น อาจจัดตั้งหน่วยงานมีคณะกรรมการเข้ามาควบคุมการดำเนินการวิจัยอย่างเคร่งครัดโดยกำหนดว่าอาจารย์แพทย์แต่ละท่านต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างน้อย 1 ผลงานวิจัยต่อภาคการศึกษาหรือ 1 ปีการศึกษา ในด้านสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาต้องดำเนินการพัฒนาอย่างเร่งด่วนโดยการจัดหาให้เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์แพทย์เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ส่วนการประเมินผลการเรียนการสอน

ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมากยิ่งขึ้น

3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ พบว่า มี 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล 2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของคณะแพทยศาสตร์ 3) พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐาน และ 4) ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

3.1 ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ มีผลดีต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาแพทย์ กล่าวคือกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรแพทยศาสตร์ควรมีกระบวนการทบทวนและพัฒนา เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของระบบบริการสุขภาพที่ซับซ้อน แพทย์จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านการแพทย์ การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีมร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ ปัจจุบันการเรียนแบบใช้ทีมเป็นฐาน (Team-based learning:TBL) เป็นวิธีการสอนที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในโรงเรียนแพทย์

เนื่องจากมีผลดีต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และการทำงานเป็นทีม จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ออกแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการมอบหมายให้ผู้เรียนศึกษา บทเรียนก่อนเข้าชั้นเรียน ผู้สอนสามารถใช้เวลาในห้องเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในระดับที่สูงกว่าการสอนแบบบรรยาย ทั้งนี้ การเรียนแบบใช้ทีมเป็นฐานจะเกิดประสิทธิภาพนั้น สถาบันผลิตแพทย์ควรมีการวางแผนการบริหารจัดการ การพัฒนา อาจารย์และพัฒนาศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการเรียนแบบใช้ทีมเป็นฐาน

3.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ได้อย่างดียิ่ง กล่าวคือ 1) ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ได้เห็นหรือได้สัมผัสกับสิ่งที่เรียนเป็นรูปธรรมและอาจารย์แพทย์สื่อการสอนที่ทันสมัย และมีเวลาแก่นักศึกษาแพทย์ในการฝึกภาคปฏิบัติได้มากขึ้นกว่าการสอนแบบบรรยายความรู้เพียงอย่างเดียว 2) เทคโนโลยีสามารถทำให้การจัดการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น มีการค้นคว้า วิจัย ทดลอง ค้นพบวิธีการใหม่ๆ โดยอาศัยเครื่องมือสมัยใหม่ที่เป็นเทคโนโลยีทางการแพทย์ 3) ทำให้การเรียนรู้ไม่เน้นเฉพาะด้านความรู้เพียงอย่างเดียว แต่เน้นด้านทักษะ หรือเจตคติและทักษะแก่นักศึกษาแพทย์ด้วย ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่สำคัญเกี่ยวกับสุขภาพและชีวิตของประชาชน กล่าวโดยสรุปก็คือเทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของคณะแพทยศาสตร์ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) เทคโนโลยีจะช่วยให้การทำงานบรรลุผลตามเป้าหมายได้อย่างเที่ยงตรงและรวดเร็ว ประสิทธิภาพ (Productivity) เป็นการทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาอย่างเต็มที่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ได้ประสิทธิผลสูงสุดและประหยัด (Economy) เป็นการประหยัดทั้งเวลาและแรงงานในการทำงานด้วยการลงทุนน้อยแต่ได้ผลมากกว่าที่ลงทุนไป

3.3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน สามารถอธิบายได้ว่าการวิจัยทำให้ได้ความรู้ใหม่ที่ทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ๆ ทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติทางการแพทย์และสาธารณสุข ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์และพฤติกรรมต่างๆ ที่มีอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถทำนายสิ่งเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงต่างๆ ที่จะนำไปเป็นประโยชน์ในการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาในด้านต่างๆทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้ดียิ่งขึ้น ทำให้มีการศึกษาค้นคว้า อันก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในด้านวิชาการการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอันจะยังประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในคณะแพทยศาสตร์อย่างยิ่งอีกทั้งยังสามารถช่วยในการวางแผนและกำหนดนโยบาย อีกทั้งยังสามารถช่วยในการวางแผนและ

กำหนดนโยบายในการผลิตแพทย์และการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ให้ถูกต้องและเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการการวิจัยมีประโยชน์ต่อผู้ทำวิจัยทั้งในด้านวิชาการสติปัญญา อารมณ์ และสังคม เช่น เป็นคนที่รอบรู้ ทันสมัย ในเชิงวิชาการ มีความคิดริเริ่ม เป็นคนมีเหตุผล อดทน สุขุม ละเอียครอบคอบ ตลอดจนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญและจำเป็นของอาจารย์แพทย์ ในคณะแพทยศาสตร์

3.4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ สามารถอภิปรายได้ว่า เครือข่ายการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบัน เพราะสังคมปัจจุบันและอนาคต เป็นสังคมฐานความรู้ ที่การเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง พัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการสร้างเครือข่ายและให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ในการตัดสินใจในกิจกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์กรหรือหน่วยงานของตน การสนับสนุนให้สังคมทุกภาคส่วนและทุกระดับได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ จะทำให้เกิดพลังพัฒนาการศึกษาที่เข้มแข็งอันเป็นรากฐานมั่นคงของการพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ให้ก้าวหน้าละยังยืนต่อไป อย่างไรก็ดีตามในการที่จะส่งเสริมให้เครือข่ายการเรียนรู้สามารถพัฒนาและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ดังนี้ 1) ขั้นการก่อตั้งเครือข่าย ขั้นตอนนี้คณะผู้บริหารของคณะแพทยฯ จะต้องตระหนักในปัญหาและการสร้างสำนึกในการรวมตัวกันสร้างผลประโยชน์ของส่วนรวมด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้บุคคลหรือสถาบันที่จะเข้าร่วมเป็นแกนนำต้องมีความคิดและอุดมการณ์ในทิศทางเดียวกัน 2) ขั้นการจัดระบบการบริหารเครือข่าย สมาชิกในเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์ต้องวางแผนกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนมีการปฏิบัติงานร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ จะช่วยทำให้การดำเนินงานของเครือข่ายดำเนินไปอย่างราบรื่น 3) ขั้นใช้เครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการให้เครือข่ายให้เป็นเวทีกลางในการแลกเปลี่ยนระดมทรัพยากรร่วมกันของสมาชิกเครือข่ายอย่างสร้างสรรค์และเกิดการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับคณะแพทยศาสตร์ และ 4) ขั้นการธำรงรักษาเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย เพื่อประโยชน์สูงสุดของการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของคณะแพทยศาสตร์

จากที่กล่าวมา พบว่ายุทธศาสตร์ทั้ง 4 ได้แก่ 1) ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัย และ 4) ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้ ได้เรียงลำดับความสำคัญของยุทธศาสตร์ทั้งนี้

สามารถอภิปรายได้ว่า การจัดการเรียนการสอนไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำ และนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนการสอนเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมาย ที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรียกว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีกระบวนการ โดยผ่านการศึกษาทั้งองค์ความรู้ที่เป็นทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติจนเกิดทักษะความชำนาญในสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยเฉพาะนักศึกษาแพทย์ที่ต้องเรียนรู้เรื่องราวที่ต้องนำมารักษาพยาบาลผู้ป่วยและบริหารคนไข้ทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้หายขาดจากโรคร้ายไข้เจ็บที่เขาเหล่านั้นได้รับ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการการเรียนรู้อย่างยิ่งนั้นคือ การใช้การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานสามารถส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามที่กล่าวมาได้เป็นอย่างดีวิธีกรหนึ่งต่อมาเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นที่ยอมรับว่าโลกในยุคปัจจุบันเจริญก้าวหน้าอย่างยิ่งเพราะ เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างมากในรูปของสื่อทั้งที่เป็นเสียง ภาพ ตัวอักษรด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในด้านการศึกษา ก็เช่นเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทมาก เพื่อใช้แก้ปัญหาทางการศึกษามากมาย เช่น ปัญหาผู้สอน ปัญหาผู้เรียน ปัญหาด้านเนื้อหา ปัญหาด้านเวลา ปัญหาเรื่องระยะทาง นอกจากนั้นการนำเทคโนโลยีการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน ก็เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิผลทางการศึกษา กล่าวคือ เทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การเรียนการสอน มีความหมายมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียน ได้กว้างขวาง เรียน ได้เร็วขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาผู้เรียนมากขึ้นสามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของผู้เรียน การเรียนการสอนจะเป็นการตอบสนองความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคลได้ดีทำให้การจัดการศึกษา ตั้งบนรากฐานของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้การจัดการศึกษาเป็นระบบและเป็นขั้นตอน ช่วยให้การศึกษามีพลังมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นต่อมาด้านการวิจัย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการทุกแขนงว่าการวิจัยเป็นการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่ทันสมัยทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะสาขาแพทยศาสตร์ที่เกิดโรคร้ายไข้เจ็บใหม่ ๆ อยู่เสมอตามความเจริญของโลก ดังนั้นการวิจัยจะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ แล้วนำมาแก้ไขปัญหาสิ่งที่เกิดขึ้น ได้อย่างทันทั่วทั้งที่โดยเฉพาะการรักษาและบริหารผู้ป่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีอายุยืนยาวขึ้นกว่าในอดีตและท้ายที่สุดคือเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์ และการเรียนรู้ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร และแหล่งความรู้ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จนเป็นระบบที่เชื่อมโยงกัน ส่งผลให้เกิดการเผยแพร่และการประยุกต์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ทางวิชาชีพหรือทางสังคม

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบการเรียนรู้การสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองแก่นักศึกษาได้ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการร่วมมือกันในการเรียนรู้อย่าง สร้างสรรค์การทำงานร่วมกันเป็นทีมเล็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน สมาชิกภายในทีม มีหน้าที่รับผิดชอบและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานช่วยในการพัฒนา ทักษะการรู้คิดของผู้เรียนให้มีระดับสูงขึ้นการช่วยเหลือทางสังคมสำหรับผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสนับสนุนพัฒนาการระหว่างบุคคลและทักษะของทีมซึ่งถือว่าการพัฒนาผู้เรียนตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดไว้ว่า การศึกษาควรเป็นการพัฒนาคนในทุกด้าน ทำให้ผู้รับการศึกษาเป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขนอกจากนั้นยังได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้คือ “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพมีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความสนใจ”

การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นวินัยอย่างหนึ่งของการสร้างองค์ความรู้ สามารถสร้างคุณค่าของทีมให้เหนือคุณค่าของบุคคลโดยการนำความแตกต่าง ความเหมือนและศักยภาพของแต่ละคนในทีมที่นำมาผสมผสานกัน เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพเหล่านี้ให้เกิดเป็นพลังที่หลากหลาย ทำให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การเรียนรู้เป็นทีมในระหว่างการทำงานร่วมกันช่วยสร้างความเชื่อ ค่านิยม เป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ยังเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในองค์กร ช่วยกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนในองค์กรเห็นความสำคัญที่จะต้องมีการเรียนรู้ เพื่อเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เทคโนโลยี ความรู้ ข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ และความต้องการทางสังคม จากการศึกษาที่การเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เป็นเรื่องใหม่ในการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์แพทย์ ในคณะแพทยศาสตร์ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) คณะแพทยศาสตร์ ควรกำหนดนโยบายส่งเสริม “การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานให้อาจารย์แพทย์ทุกคนนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกรายวิชา

2) คณะแพทยศาสตร์ ควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์ จัดให้มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์แพทย์ ดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่องและจริงจัง

3) คณะแพทยศาสตร์ ควรกำหนดนโยบายการพัฒนาศักยภาพอาจารย์แพทย์ในการ ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างเป็นระบบและมีทุนการ วิจัยที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานของอาจารย์แพทย์อย่างเพียงพอ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) คณะแพทยศาสตร์ควรสนับสนุน สื่อ แหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่ทันสมัย จัดดำเนินการระบบพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา (coaching & mentoring) เพื่อ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานให้กับอาจารย์แพทย์

2) การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ในคณะแพทยศาสตร์ควรที่จะทำความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของทีมก่อนว่าเป็นไปเพื่อให้สมาชิกแต่ละคน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบนหลักการที่ถูกต้อง และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานร่วมกัน

3) การใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานจะต้องเข้าใจ การแสดงพฤติกรรมทั้งในฐานะผู้นำทีมและการเป็นสมาชิก ในทีมเป็นอย่างดีก่อน การเรียนรู้ด้วยการ ถกเถียง อภิปราย ควรที่จะมีหลักฐานทางวิชาการมาใช้ประกอบด้วยทุกครั้ง ไม่ควรที่จะถกเถียง อภิปราย โดยใช้ความคิดเห็นส่วนตัว แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น

5.3.3 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมหรือกระบวนการเสริมสร้างพฤติกรรม การเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยอาศัยผลการศึกษาค้นคว้าเป็นตัวกำหนดกิจกรรมการพัฒนา พฤติกรรมการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน

2) ควรมี โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) เพื่อพัฒนาศักยภาพอาจารย์แพทย์ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ ผู้วางนโยบายจากผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาด้วย

3) ควรมีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน โดยใช้สถิติ Factor Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจะได้

ทราบว่าจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานที่ประสบผลสำเร็จควรประกอบด้วย
องค์ประกอบใดบ้างและองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- เกียรติกำจร กุศล. (2559). ความสามารถในการเรียนรู้แบบชี้นำตนเอง ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. วารสารการพยาบาลและการศึกษา, 8(3).
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556). กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- โกษา สูดหอม และวรรณมา อางองค์. การเรียนแบบทีมที่ทีมงานกุมารเวชกรรม ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก. พุทธชินราชเวชสาร, 2551, 25, 11-5.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2553). คุณภาพของครูสู่คุณภาพแห่งการเรียนรู้ กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ.
- คณะทำงานจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนแพทย์ในระดับนานาชาติ. (2559). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีที่สะท้อนต่อการศึกษาศตวรรษที่21. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ทิพย์วิสุทธิ.
- เฉลิม วราวิทย์. (2556). ย้อนรอยกระบวนจัดการศึกษาแพทย์. สืบค้น 1 มีนาคม 2561, จาก www.CMU.ac.th/Secret/meded/AOMJAI_1/KM.
- ช่อทิพย์ สันชนะวนิช. (2558). การประเมินผลการจัดกระบวนกรเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ในนักศึกษาพยาบาล: ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ความเป็นไปได้ และการรับประกันความพร้อมของผู้เรียน. วารสารพยาบาล ศาสตร์, 33(1).
- ทงศักดิ์ โสวัจัสตากล. (2554). การเรียนรู้แบบทีม: การรับรู้ของผู้สอนและผู้เรียนมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. คุรุศาสตรอุตสาหกรรมคุณวิบัณฑิต สาขาวิชาคุรุศาสตรอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- บุญศรี วงศ์พิพัฒน์กุล. (2550). *การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน (Team - Based Learning) อาจารย์มืออาชีพ แนวคิด เครื่องมือ และการพัฒนา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณีรัตน์ พันธุ์สวัสดิ์ และคณะ. (2558). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาการพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางจิต ความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานเป็นทีม และความพึงพอใจต่อการเรียนการ (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. ลำปาง : วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่งรติศ คงยั่งยืน. (2560). องค์การแห่งการเรียนรู้ บรรยากาศองค์การ พฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์การและการแบ่งปันความรู้ของหน่วยงานใน ฝ่ายช่าง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน). *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 22 (1), 150-162.
- รังสรรค์ มณีเล็ก.(2555). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท ก.พล.
- วารภรณ์ ตระกูลสถิตย์. (2560). *การนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บด้วยการเรียนรู้แบบโครงการเพื่อการเรียนรู้เป็นทีมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยบรมราชชนนี นครลำปาง. (2559). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.* (พิมพ์ครั้งที่ 4) ลำปาง : โรงพิมพ์วิทยาลัยบรมราชชนนีนครลำปาง.
- ศรินรัตน์ ศรีประสงค์. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะเวลาในการตัดสินใจมารับการรักษาในผู้ป่วยภาวะหัวใจล้มเหลว. *วารสารพยาบาลศาสตร์*, 31(4), 23-33.
- สายพิน สีหรัถย์. (2557). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการเรียนรู้เป็นทีม เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้เป็นทีม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่4* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัณฑ์ศิริ เมืองมาลย์.(2560). *แบบฟอร์มการเขียนแบบถอดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการเรียนการสอน. เอกสารประกอบการสอน คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยรังสิต*.
- สิรินันท์ ศรีวีระสกุล. (2556). *เครือข่ายนวัตกรรม การเรียนรู้ทักษะชีวิตด้านสื่อศึกษา. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*.

สิรินารถ จงกลกลาง. (2551). รูปแบบการสอน Team-Based Learning. *วารสารวิชาการสี่มาจารย์*, 21, 86-91.

สุพรรณณี ชาญประเสริฐ. (2554). การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาคู่มือเลี้ยงวิชาวิทยาศาสตร์ตามหลักการเรียนรู้เป็นทีมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรินทร์ บำรุงผล. (2553). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2559). *ทิศทางและโจทย์วิจัยของการศึกษาไทยเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก*. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

สมคิด บางโม. (2552). *การบริหารองค์กรสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เสน่ห์ สายต่างใจ. (2560). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา*. ลำปาง : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต2.

สุธิดา สัมฤทธิ์. (2561). การเรียนแบบใช้ทีมเป็นฐานในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต. *Special Article*, 41(2..

อนิวัช แก้วจันทน์. (ม.ป.ป). *การจัดการเชิงกลยุทธ์*. สงขลา : นาคิลป์โฆษณา.

อานุกาพ เลขะกุล. (2550). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ จันทร์ขา. (2552). *การประกันคุณภาพ: งานประจำหรือนวัตกรรมการบริหาร. ใน ประมวลบทความทางวิชาการ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

Beiqun, L and Donald, S. (2016). Professional Learning Communities: A Review of the Literature . *Journal of Educational Change*, 7(4), 221-258.

Balan, P., Clark, M. & Restall, G. (2015). Preparing students for Flipped or Team-Based Learning methods. *Education Training*, 57(6), 639-657.

- Clark et al. (2008). Health professionals for the 21st century: a students' view. *Lancet* 2010, 376, 1877-8.
- Dana, S. (2007). Critical thinking and science education. *Science & Education*, 11(4), 361–375.
- Haberyan, G. (2007). Preparing students for Flipped or Team-Based Learning methods. *Education + Training*, 57(6), 639-657.
- Davidson, N., Major, C.H. & Michaelsen, L.K. (2014). Small-Group Learning in Higher Education—Cooperative, Collaborative, Problem-Based, and Team-Based Learning: An Introduction by the Guest Editors. *Journal on Excellence in College Teaching*, 25(3/4), 1-6.
- Fairfield, P. C and London, R. M., Borokhovski. (2003). Instructional interventions affecting critical thinking skills and dispositions: A stage 1 meta-analysis. *Review of Educational Research*, 78 (4), 1102–1134.
- Hae-Ran, Yeongsuk, Ruth & Hee-Young. (2015). *Differentiated Instructional Strategies : One Size Doesn 't Fit All*. Boston : Corwin Press.
- Huang, C. K., & Lin, C. Y. (2017). Flipping Business Education: Transformative Use of Team-Based Learning in Human Resource Management Classrooms. *Educational Technology & Society*, 20 (1), 323–336, 658-663.
- Larry K. Michaelsen. (2013). *Getting Started with Team-based Learning*. University of Oklahoma
- Letassy et al. (2008). *Team-Based learning, A transformative use of small group in college teaching* . Sterling, VA: Stylus Pub.
- McCormack, W.T. & Garvan, C.W. (2014). Team-Based Learning Instruction for Responsible Conduct of Research Positively Impacts Ethical Decision-Making. *Accountability in Research: Policies and Quality Assurance*, 21(1), 34-49.
- Michaelsen, L. K. (2014). "Getting started with team learning". In L. K. Michaelsen, A. B. Knight, L.D.,

- Michaelsen, LK . (2004). *Getting started with team learning*. In: Michaelsen LK, Knight AB, Fink LD, editors. *Team-Based learning, A Transformative use of small group in college teaching*. Sterling VA: Stylus Publishing.
- Parmelee, D., Michaelsen, L. K., Cook, S., & Hudes, P. D. (2012). Team-based learning: A practical guide: AMEE Guide No. 65. *Medical Teacher*, 34(5), 275-287.
- Roberson, B. & Franchini, B. (2014). Effective Task Design for the TBL Classroom. *Journal on Excellence in College Teaching*, 25(3/4), 275-302.
- Spoelstra, T., Rosmalen, J, Houtmans, G & Sloep, J. (2015). The Role of the Quality Enhancement Plan in Engendering a Culture of Assessment. *Assessment Update*.
- Stein, B., & Haynes, A. (2011). Engaging Faculty in the Assessment and Improvement of Students' Critical Thinking Using the Critical Thinking Assessment Test. *The MagazineOf Higher Learning*. 43 (2), 44-49.
- Touchet, L.A.& Coon, D.R. (2005). *The talent management handbook: creating organizationalExcellence by identifying, developing and promoting your best people*. New York: McGraw - Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนากลุ่ม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสนทนากลุ่ม

1. ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ อธิการบดีวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินสุดา สิริธรรมศรี อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตร
ศษบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
5. อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม้นโกศล คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิต
6. อาจารย์ ดร.วัชรินทร์ จงกลสถิต รองคณบดีฝ่ายแผนงานและการประกันคุณภาพ
วิทยาลัยทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
7. รองศาสตราจารย์ ดร.อานูภาพ เลชะกุล รองคณบดีคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
8. รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์ ภาควิชาการศึกษา คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
9. พระเมธาวิสัยรส (สุเทพ พุทธจรรยา). รองศาสตราจารย์ ดร. รองอธิการบดีฝ่าย
วิชาการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของ
คณะแพทยศาสตร์

ร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานคณะแพทยศาสตร์

1. วิสัยทัศน์

คณะแพทยศาสตร์ มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการวิจัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2. พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
2. ส่งเสริมและแสวงหาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
3. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การวิจัยโดยการสร้างเครือข่าย
4. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์

3. เป้าประสงค์

1. คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานตามหลักการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพ
2. คณะแพทยศาสตร์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
3. คณะแพทยศาสตร์พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
4. คณะแพทยศาสตร์มีการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

4 ยุทธศาสตร์

เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของคณะแพทยศาสตร์ จึงกำหนดยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาแพทย์หลักสูตรแพทยศาสตร์ (student engagement)

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน จากยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ผู้วิจัยสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์รองเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้แพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
1.1 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา ของหลักสูตรแพทยศาสตร์	1.1.1 ส่งเสริมและพัฒนากาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา 1.1.2 พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้อาจารย์แพทย์สามารถเข้าใจและนำมาจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานได้อย่างมีคุณภาพการปฏิบัติด้วยการทำงานเป็นทีม	1) ปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานในรายวิชาต่างๆ 2) ประชุมปฏิบัติการเพิ่มทักษะการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้อาจารย์แพทย์จัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานได้อย่างมีคุณภาพ

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
1.2 พัฒนาทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยด้วยการฝึก	1.2.1 ฝึกทักษะการบริหารผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคลแล้วนำผลการวินิจฉัยมาร่วมอภิปรายเป็นกลุ่มย่อย	1)ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานด้วยการฝึกทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยโดยการทำงานเป็นทีมเพื่อเพื่อสร้างทักษะการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น
1.3 ส่งเสริมการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้การทำงานแบบสหวิชาชีพ (Inter - professional education)	1.4.1พัฒนาแผนการฝึกปฏิบัติร่วมกันของสหวิชาชีพ	1)จัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ฝึกปฏิบัติการ
1.4 ส่งเสริมการเรียนรู้ให้นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	1.4.1พัฒนาแนวทางการฝึกปฏิบัติด้านคลินิกให้อาจารย์แพทย์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาแพทย์ทำงานร่วมกับผู้อื่นในการตรวจวินิจฉัยผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1) ฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติการเรียนรู้การทำงานเป็นทีมของสหวิชาชีพ 2) ประเมินผลการฝึกปฏิบัติดำเนินการพัฒนาการฝึกประสบการณ์ให้นักศึกษาแพทย์มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติร่วมกันในการตรวจรักษาผู้ป่วย

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
1.5 พัฒนานักศึกษาแพทย์ให้มี ศักยภาพ และ ความรู้ ความสามารถในปฏิบัติงาน ด้านคลินิก	<p>1.5.1 จัดการเรียนการสอนให้ นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติงาน ด้านคลินิกเป็นรายบุคคลและราย กลุ่ม</p> <p>1.5.2 กำหนดแนวทางการฝึก ปฏิบัติด้านคลินิกให้อาจารย์ แพทย์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ของนักศึกษาแพทย์อย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง</p>	<p>1) ดำเนินการพัฒนาการฝึก ประสบการณ์ให้นักศึกษา แพทย์มีความรู้ความสามารถใน ปฏิบัติงานด้านคลินิกเป็น รายบุคคลและรายกลุ่ม</p> <p>2) กำหนดตารางให้นักศึกษา แพทย์ฝึกปฏิบัติการด้านคลินิก อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง</p>

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
2.1 พัฒนาด้านสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้	2.1.1 พัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของการเรียนรู้วิชาแพทยศาสตร์ 2.1.2 พัฒนาเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลของการเรียนรู้วิชาแพทยศาสตร์ วิชาแพทยศาสตร์ วิชาแพทยศาสตร์	1) ประชุมปฏิบัติการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 2) ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลของการเรียนรู้วิชาแพทยศาสตร์
2.2 พัฒนาระบบหลักสูตรที่ถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum)	2.2.1 พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นระบบประกอบด้วย Admission, Class & curriculum, Time Table, Attendance, Notice Board, Library, Assignments, Student & Staff Login, Report Card	1) จัดอบรมการใช้ระบบหลักสูตรที่ถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับอาจารย์แพทย์เพื่อฝึกปฏิบัติการใช้งาน ตัวอย่างเช่น Admission, Class & curriculum, Time Table, Attendance, Notice Board, Library, Assignments, Report

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	,Promotion to New Session และ Home Work	Card,Promotion to New Session และHome Work
2.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – learning)	<p>2.3.1 พัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์(e – learning) ให้เป็นระบบทุกรายวิชา</p> <p>2.3.2 พัฒนาระบบบริหารการเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – learning management System : LMS)</p> <p>2.3.3 พัฒนาระบบการติดต่อสื่อสารได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภท real – time ได้แก่ Chat (message , voice) , white Board/ text slide , real-time annotation , interactive poll, Conferencing - ประเภท non real – time ได้แก่ web-board และe-mail <p>2.3.4 พัฒนาระบบการสอบ/วัดผล การเรียน ได้แก่ คลังข้อสอบ(Test Bank System)</p>	<p>1)จัดให้มี สื่อการเรียนรู้แบบถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นระบบทุกรายวิชา</p> <p>2)แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมระบบบริหารการเรียนรู้แบบ ถ่ายทอดทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>3) จัดอบรมการใช้การเรียนรู้ โดยถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์</p> <p>4) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่จัดทำคลังข้อสอบ</p>

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
<p>2.4 ส่งเสริมการการจัดทำและ พัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom)</p>	<p>2.4.1 พัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom) ให้ มี สภาพแวดล้อมเหมาะแก่การ เรียน รู้ (Learning Environment) โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างเหมาะสม ทั้งสถานที่ตั้ง ห้องเรียน โต๊ะเก้าอี้ ระบบไฟฟ้า เครื่องเสียง เครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊กแท็บเล็ต สมาร์ทโฟน สมาร์ทบอร์ด ระบบปรับอากาศ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ใน ห้องเรียน ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรม กลุ่มย่อย (Small Group) การ บรรยาย (Lecture) การปฏิบัติ กิจกรรมกลุ่ม (Group Activity)</p> <p>2.4.2 พัฒนาโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่จำลองการทำงาน ของการเรียนรู้วิชาแพทยศาสตร์ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ของอาจารย์แพทย์กับนักศึกษา แพทย์อย่างมีคุณภาพ</p>	<p>1)พัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ ให้พร้อมใช้งานอย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>2)ฝึกปฏิบัติการ ฝึกการใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำลอง ลักษณะการทำงาน ของ โปรแกรม ที่ ต้อง ใช้ ประกอบการจัดการเรียนรู้โดย ใช้ทีมเป็นฐานให้กับสำหรับ อาจารย์แพทย์และนักศึกษา แพทย์ใน ศูนย์ จำลอง สถานการณ์ (simulation center) ที่คณะแพทยศาสตร์ จัดเตรียมไว้ อย่าง มี ประสิทธิภาพ</p>

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
2.5 พัฒนา e-assessment และ e-portfolio	<p>2.5.1 พัฒนาแผนปฏิบัติการและกระบวนการวัดและประเมินผลด้วย e-assessment และ e-portfolio</p> <p>2.5.2 พัฒนาระบบการประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ โดยเน้นองค์ประกอบ 2 คือ ประเมินความสามารถ(competence)และสมรรถภาพ (performance) ที่เทคโนโลยี(เครื่องคอมพิวเตอร์ โน้ตบุค แทปเล็ต สมาร์ทโฟน สมาร์ทบอร์ด) ระบบปรับอากาศที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ในห้องเรียน ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย(Small Group) การบรรยาย(Lecture) การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม(Group Activity)</p>	<p>1)จัดอบรม e-assessment และ e-portfolio ให้กับอาจารย์แพทย์ และ นักศีกษา แพทย์ เพื่อนำมาใช้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>2)ฝึกปฏิบัติการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำลองลักษณะการทำงานของโปรแกรมที่ต้องการใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทีมเป็นฐาน ให้กับสำหรับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ใน simulation center ที่คณะแพทยศาสตร์ จั ด เ ต รี ย ม ไ ว้ อ ย่ า ง มี ประสิทธิภาพ</p>
2.6 พัฒนาวิธีการประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ เน้นความสามารถทางคลินิก (Clinical competence)	2.6.1 พัฒนาวิธีการประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ เน้นความสามารถทางคลินิก 3 ด้าน คือ	1) จัดฝึกอบรมวิธีการประเมินผลอิเล็กทรอนิกส์ เน้นความสามารถทางคลินิก

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	<p>-ความรู้(Knowledge)</p> <p>-ประเมินข้อเท็จจริง(factual knowledge) และการประยุกต์เหตุผลทางคลินิก (applied : clinical reasoning)</p> <p>-ทักษะ(skills) ประเมินทักษะ การสื่อสาร(communication)และ ทักษะทางคลินิก(clinical)</p> <p>-เจตคติ(attitude) ประเมิน พฤติกรรมวิชาชีพ</p> <p>2.6.2 พัฒนาแบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ ขึ้นพื้นฐาน 3 ประเภท คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> -แบบทดสอบที่ให้เลือกคำตอบเดียว (single best answer : SBA) -แบบคำถามที่ให้ตอบสั้น ๆ (short answer questions : SAQ) -แบบคำถามจับคู่ขยายตัวเลือก (extended matching questions : EMQ) 	<p>3 ด้าน คือ ความรู้(Knowledge) ทักษะ (skills) และ เจตคติ (attitude)</p> <p>2)จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำ และ พัฒนาแบบทดสอบ อิเล็กทรอนิกส์ขึ้นพื้นฐาน 3 ประเภท คือ แบบทดสอบที่ให้ เลือกคำตอบเดียว(single best answer : SBA) แบบคำถามที่ ให้ตอบสั้น ๆ (short answer questions : SAQ) และ แบบ คำถามจับคู่ขยายตัวเลือก (extended matching questions : EMQ)</p>

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	<p>2.6.3 พัฒนาแบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> -การประเมินการปฏิบัติเป็นการประเมินความรู้ด้านทักษะและหัตถการทางคลินิกโดยใช้วัตถุประสงคเป็นโครงสร้างของการประเมินการปฏิบัติ (objective structured clinical examination : OSCE) -การประเมินระดับสูงสุด เป็นการประเมินผลการปฏิบัติและประเมินจากสถานที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ การประเมินทางคลินิกในสภาพการณ์และการปฏิบัติงานจริง (mini – clinical evaluation exercise : Mini-CEX) จากการสังเกตโดยตรงจากทักษะกระบวนการ 	<p>3)จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาแบบทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง ได้แก่</p> <p>การประเมินการปฏิบัติและการประเมินระดับสูงสุด เป็นการประเมินผลการปฏิบัติ ประเมินจากสถานที่ปฏิบัติงาน</p>

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	procedural skills : DOPs)และ การประเมินพฤติกรรมการทำงาน	
2.7 พัฒนาระบบการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้าน ดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่เรียกว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)	2.7.1 ส่งเสริมอาจารย์แพทย์ในแต่ ละมหาวิทยาลัยร่วมกันวิเคราะห์ สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจาก การเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานและ ร่วมระดมความคิดเพื่อนำเสนอวิธี แก้ปัญหา 2.7.2 พัฒนาวิธีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ของอาจารย์แพทย์และ นักศึกษาแพทย์ระหว่าง มหาวิทยาลัย และมีการสะท้อน ผลการปฏิบัติการเรียนรู้อย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง	1)คณะแพทยศาสตร์ของทุก มหาวิทยาลัยร่วมมือกัน พัฒนาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางด้านดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่ เรียกว่าชุมชนแห่งการเรียนรู้ วิชาชีพ 2)เครือข่ายการเรียนรู้ระหว่าง คณะแพทยศาสตร์แลกเปลี่ยน เรียนรู้ของอาจารย์แพทย์และ นักศึกษาแพทย์ระหว่าง มหาวิทยาลัย และมีการสะท้อน ผลการปฏิบัติการเรียนรู้ต่าง เป็นระบบและต่อเนื่อง

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการ เรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาแพทย์หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (student engagement)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
3.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาแพทย์และอาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัยที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	3.1.1 พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์โดยเน้นการวิจัย 3.1.2 ส่งเสริมอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานวิจัยให้ได้รับรางวัลและประกาศเกียรติคุณ	1) คณะแพทยศาสตร์จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ทีมเป็นฐาน ผ่านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัย
3.2 ส่งเสริมการวิจัยการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานให้กับอาจารย์แพทย์	3.2.1 เร่งรัดกำหนดเงื่อนไขให้อาจารย์แพทย์ทุกคนต้องมิจานวิจัยการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	1) คณะแพทยศาสตร์ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์แพทย์กับอาจารย์แพทย์ด้านการวิจัยจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างกว้างขวาง โดยนำไปเป็นกรอบการมอบหมายงานให้นักศึกษาแพทย์ใช้ในการศึกษาวิจัยด้าน โดยนำไปเป็นกรอบการมอบหมายงานให้นักศึกษาแพทย์ใช้ในการศึกษาวิจัยด้านการรักษาผู้ป่วยและวินิจฉัยโรค

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 3 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
3.3 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการให้บริการทางวิชาการด้านการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	3.3.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้และการให้บริการทางวิชาการด้านการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานให้มีคุณภาพมากขึ้น	1)คณะแพทยศาสตร์ พัฒนา ศูนย์การเรียนรู้และการให้บริการทางวิชาการเพื่อวิจัยด้านการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างเป็นระบบ
3.4 พัฒนาระเบียบวิธีการมอบรางวัลกับอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	3.4.1 ส่งเสริมให้ทุนการศึกษา กับอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานวิจัยไปศึกษาต่อต่างประเทศ 3.4.2 ส่งเสริม การ เลื่อน ขึ้น เงินเดือนพิเศษให้อาจารย์แพทย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่น	1)คณะแพทยศาสตร์ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อการพิจารณามอบรางวัลกับอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้านการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศให้สาธารณะชนรับทราบ 2)คณะแพทยศาสตร์จัดทำแนวทางและเกณฑ์การประเมินผลงานวิจัยของอาจารย์แพทย์เป็นลายลักษณ์อักษร และจัดทำกระบวนการมอบรางวัลอาจารย์แพทย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่นเผยแพร่ให้ทุกคนในคณะแพทยศาสตร์รับทราบ

ตารางแสดงยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
<p>4.1 ส่งเสริมคณะแพทยศาสตร์มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างสร้างสรรค์</p>	<p>4.1.1 พัฒนาระบบเครือข่ายออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย</p> <p>4.1.2 พัฒนาให้มีองค์คณะที่ทำหน้าที่พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์</p>	<p>1) คณะแพทยศาสตร์แต่ละแห่งทำความร่วมมือกัน(MOU)ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งด้านวัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร เครื่องมือ สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆทางการศึกษา และวิธีการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน</p> <p>2. จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์</p>

เงื่อนไขการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

การนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ไปสู่การปฏิบัติ คณะแพทยศาสตร์ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบายให้ภาควิชาต่าง ๆ นำกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานไปใช้ตามความเหมาะสม
2. จัดทำหลักสูตรที่กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานลงใน มคอ. 2 หมวดที่ 2 หมวดที่ 4 รวมทั้ง มคอ. 3 และ มคอ. 5
3. สนับสนุนและให้ทุนการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของในภาควิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์
4. กำหนดให้มีหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการจัดทำสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีที่ใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน และให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามในกรณีที่อาจารย์แพทย์มีข้อสงสัย หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
5. ต้องวางระบบการวัดและประเมินผล และการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์มาตรวจสอบ ด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบและให้ความเห็นร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

3.3 ผลการตรวจสอบยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์ด้วยการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่าควรปรับปรุงและเพิ่มเติมในบางประเด็น ดังตารางและการปรับปรุงยุทธศาสตร์ดังนี้

ตารางแสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การส่งเสริม
การจัดการเรียน โดยทีมเป็นฐานของคณะแพทยศาสตร์

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
1. นิยามศัพท์ คำว่า “ยุทธศาสตร์”	ยังไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับงานวิจัย	ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการพัฒนาหรือแนวดำเนินการด้วยกลวิธีต่างๆ ที่ผู้บริหารกำหนดขึ้น อย่างเป็นระบบสำหรับเป็นทิศทางให้การดำเนินงานบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้
2. การวิเคราะห์ SWOT	ประเด็นของแต่ละองค์ประกอบ S, W, O, T ขัดแย้งกันในบางประเด็น เช่น คณะแพทยศาสตร์มีแผนงานการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นลายลักษณ์อักษรแต่ในทางปฏิบัติมีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานน้อยในทุกระดับชั้น	1.ปรับ S1 คณะแพทยศาสตร์มีแผนงานการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับอาจารย์แพทย์เพื่อเพิ่มเติมทักษะการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัยตามความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ 2.ปรับ O1 ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่พัฒนาอย่างรวดเร็วก้าวไกล และทันสมัยสามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานได้มากขึ้น

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
		<p>ของกระแสโลกยุคใหม่ (Gobal Change) ทำให้เกิดโรคอุบัติภัยใหม่ ๆ มากขึ้น เป็นความท้าทายของคณะแพทย์ที่ต้องปรับหลักสูตรการศึกษาให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและเรียนรู้ด้วยความรวดเร็ว ทำให้การบำบัดรักษาโรคอุบัติภัยใหม่ ๆ ทันท่วงทีกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดการ</p> <p>3.ปรับ T1 การเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ที่ใช้ทีมเป็นฐานที่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้แต่ละเรื่องมาก</p> <p>ของกระแสโลกยุคใหม่ (Gobal Change) ทำให้เกิดโรคอุบัติภัยใหม่ ๆ มากขึ้น เป็นความท้าทายของคณะแพทย์ที่ต้องปรับหลักสูตรการศึกษาให้นักศึกษาแพทย์ได้เรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและเรียนรู้ด้วยความรวดเร็ว ทำให้การบำบัดรักษาโรคอุบัติภัยใหม่ ๆ ทันท่วงทีกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนั้นจึงเป็นอุปสรรคต่อการจัดการ</p>

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
3.การใช้คำ “ยุทธศาสตร์”	ควรปรับเปลี่ยนคำขึ้นต้นของยุทธศาสตร์หลักและยุทธศาสตร์รอง ใหม่ เช่น เร่งรัด พัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริม เป็นต้น	ปรับเปลี่ยนคำนำหน้ายุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ยุทธศาสตร์หลักที่4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
4.การใช้ภาษาไม่คงที่เหมือนกัน	ควรปรับคำว่าการจัดการเรียนการรู้เป็นการจัดการเรียนการสอนตามชื่อวิทยานิพนธ์ ดังนั้นปรับยุทธศาสตร์หลักเป็นการจัดการเรียนการสอน	ปรับยุทธศาสตร์หลักที่1 พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล ยุทธศาสตร์รอง1.11 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา ของหลักสูตรแพทยศาสตร์ ปรับยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
		<p>ยุทธศาสตร์รอง 2.1 พัฒนาด้านสื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ประกอบการเรียนรู้</p> <p>แนวทางปฏิบัติ 1 ประชุมปฏิบัติการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเพียงพอ กับความต้องการของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์</p> <p>ยุทธศาสตร์รอง 2.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – learning)</p> <p>มาตรการ 2.3.1 พัฒนาสื่อการเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e – learning) ให้เป็นระบบทุกรายวิชา</p> <p>มาตรการ 2.3.2 พัฒนาระบบบริหารการเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p>

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
		<p>(e – learning management System : LMS)</p> <p>มาตรการ 2.3.3 พัฒนาระบบการติดต่อสื่อสาร ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภท real – time ได้แก่ Chat (message , voice) , white Board/ text slide , real-time annotation , interactive poll, Conferencing - ประเภท non real – time ได้แก่ web-board และ e-mail <p>มาตรการ 2.3.4 พัฒนาระบบการสอบ/วัดผลการเรียน ได้แก่</p> <p>คลังข้อสอบ (Test Bank System)</p> <p>แนวทางปฏิบัติ 1. จัดให้มี สื่อการเรียนรู้แบบถ่ายทอดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นระบบทุกรายวิชา</p> <p>2. แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมระบบบริหารการเรียน</p>

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
		<p>ถ่ายทอดทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์</p> <p>3. จัดอบรมการใช้การเรียนรู้โดยถ่ายทอดผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์</p> <p>4. แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเป็นคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่จัดทำคลังข้อสอบ</p> <p>กลยุทธ์รอง 2.5 พัฒนา e-assessment และ e-portfolio</p> <p>มาตรการ 2.5.1 พัฒนาแผนปฏิบัติการและกระบวนการวัดและประเมินผลด้วย e-assessment และ e-portfolio</p> <p>แนวทางการปฏิบัติ 1 จัดอบรม e-assessment และ e-portfolio ให้กับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์เพื่อนำมาใช้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน</p>

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง		
5. การกำหนดน้ำหนักคะแนนของการวิเคราะห์ SWOT	ควรทำfactor loading ให้ค่าน้ำหนักคะแนน เพื่อตอบ โจทย์	ปรับค่าน้ำหนักคะแนน S, W, O, T เรียงลำดับจากมากหาน้อยใหม่(โดยให้อาจารย์แพทย์5มหาวิทยาลัยเป็นผู้ประเมิน) ได้ผลการประเมินปรับปรุงใหม่ ดังนี้		
		อักษร	เดิม	ปรับใหม่
		S	S2	S1
			S1	S2
			S3	S3
			S4	S4
			S6	S5
			S5	S6
		W	W5	W1
			W3	W2
W4	W3			
W2	W4			
W1	W5			
O	O7	O1		
	O8	O2		
	O2	O3		
	O1	O4		
	O4	O5		
	O3	O6		
	O5	O7		
	O6	O8		

ตารางที่แสดงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการพิจารณา	การปรับปรุง
	ควรปรับเปลี่ยน T ให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสาขาวิชาชีพทางแพทยศาสตร์ในปัจจุบัน	<p>T1 การประกันคุณภาพการศึกษาจากโรงเรียนแพทย์ต่างประเทศ เช่น การตรวจประเมินจากองค์กรรับรองมาตรฐานสากล(World Federation of Medical Education</p> <p>T2 ระบบและกลไกการวิจัยทางแพทยศาสตร์และระบบการพิจารณาจริยธรรมของการวิจัยของแต่ละมหาวิทยาลัยยังไม่มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานเดียวกัน</p> <p>T3 สถานะการแข่งขันการจัดอันดับโรงเรียนแพทย์ทั่วโลก</p> <p>T4 การเกิดขึ้นของเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาทดแทนแพทย์ (Disruptive technology)</p>
6. ข้อความซ้ำ	ยุทธศาสตร์รอง 2.5 มาตรการ 2.5.1 ซ้ำกับมาตรการ 2.4.2	มาตรการ 2.5.1 พัฒนาแผนปฏิบัติการและกระบวนการวัดและประเมินผลด้วย e-assessment และ e-portfolio แนวปฏิบัติ 1 จัดอบรม e-assessment และ e-portfolio ให้กับอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์เพื่อนำมาใช้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

ผลการปรับปรุงยุทธศาสตร์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังต่อไปนี้
ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานคณะแพทยศาสตร์

1. วิสัยทัศน์

คณะแพทยศาสตร์ มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานด้วยสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีการวิจัย และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

2. พันธกิจ

คณะแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีพันธกิจด้านการจัดการเรียนการสอน 4 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
2. ส่งเสริมและแสวงหาเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานผลิตผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีคุณภาพ การวิจัยโดยการสร้างเครือข่าย
4. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานทั้งภายในและภายนอกคณะแพทยศาสตร์

3. เป้าประสงค์

1. คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานตามหลักการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของสาขาวิชาอย่างมีคุณภาพ
2. คณะแพทยศาสตร์นำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน การเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และการประเมินผล โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
3. คณะแพทยศาสตร์พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
4. คณะแพทยศาสตร์มีการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน

4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน แพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้ทีมเป็นฐาน

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ของอาจารย์แพทย์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแพทยศาสตร์ เน้นการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อสร้างเสริมคุณภาพนักศึกษาแพทย์ตามมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา ของหลักสูตรแพทยศาสตร์	กำหนดมาตรฐานการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานในทุกสาขาวิชา ของหลักสูตรแพทยศาสตร์	เสริมสร้างศักยภาพอาจารย์แพทย์ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้การสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน
ยุทธศาสตร์รองที่ 2 พัฒนาทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นทีม	ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยด้วยการฝึกปฏิบัติการทำงานเป็นทีม	จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะการบริหารและการดูแลผู้ป่วยระหว่างนักศึกษาแพทย์
ยุทธศาสตร์รองที่ 3 ส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ได้ฝึกปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ	เสริมสร้างทักษะการปฏิบัติการวินิจฉัยโรคและการรักษาโรคของนักศึกษาแพทย์ให้เชี่ยวชาญและถูกต้อง

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 4 พัฒนา นักศึกษาแพทย์ให้มีศักยภาพ และความรู้ความสามารถใน ปฏิบัติงานด้านคลินิก	บูรณาการแนวทางปฏิบัติให้ นักศึกษาแพทย์ให้มีศักยภาพ และความรู้ความสามารถใน ปฏิบัติงานด้านคลินิก	สร้างหลักสูตรการเรียนการ สอน เน้นให้นักศึกษาแพทย์ มีทักษะปฏิบัติด้านคลินิก สอดคล้องกับความต้องการ ของบริบทไทย

ยุทธศาสตร์หลักที่ 2 เร่งรัด พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยใช้ทีมเป็นฐาน ของนักศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 พัฒนาด้าน สื่อและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ประกอบการเรียนการสอน	สร้างสรรค์ด้าน สื่อ และ เทคโนโลยีที่ นำ มา ใช้ ประกอบการเรียนการสอน	จัดทำแผนพัฒนานวัตกรรม ทางการศึกษาใช้ประกอบการ เรียนการสอน
ยุทธศาสตร์รองที่ 2 พัฒนาระบบ หลักสูตรที่ถ่ายทอดผ่านทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum)	บูรณาการหลักสูตรผ่านทาง สื่อ อิ เล็ก ท ร อ นิก ส์ (e- curriculum)	สร้างนวัตกรรมหลักสูตร อิเล็กทรอนิกส์ (e-curriculum)
ยุทธศาสตร์รองที่ 3 ส่งเสริมการ จัดทำและพัฒนาห้องเรียน อัจฉริยะ (smart classroom)	มุ่งเน้นบริหารจัดการจัดทำ และพัฒนาห้องเรียนอัจฉริยะ (smart classroom)	นำ ระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศมาบูรณาการให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการเรียนการ สอนของคณะแพทยศาสตร์
ยุทธศาสตร์รองที่ 4 พัฒนา ระบบการประเมินผล (e-assessment และ e-portfolio)	มุ่งเน้นบริหารจัดการระบบ การประเมินผล (e-assessment และ e-portfolio)	จัดทำระบบการประเมินผล การ เรียน การ สอน อิเล็กทรอนิกส์

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 5 พัฒนา ระบบการแลกเปลี่ยนการเรียน การสอน โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศทางด้านดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่เรียกว่าชุมชนแห่ง การเรียนรู้(PLC)	แลกเปลี่ยนเรียนรู้อาจารย์ แพทย์และนักศึกษาแพทย์ ระหว่างมหาวิทยาลัยผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้าน ดิจิทัล ใช้เว็บไซต์ที่เรียกว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้(PLC)	ปลูกฝังความเป็นกัลยาณมิตร ทางวิชาชีพแพทย์ระหว่าง สถาบันทั้งอาจารย์แพทย์และ นักศึกษาแพทย์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 3 พัฒนาระบบและกลไกการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมการวิจัยโดยใช้
ทีมเป็นฐาน

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 ส่งเสริมให้ นักศึกษาแพทย์และอาจารย์มี ส่วนร่วมในการพัฒนางานวิจัย ที่เกิดจากการกระบวนการเรียน การสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	บูรณาการความร่วมมือการวิจัย ทางการแพทย์ระหว่างอาจารย์ แพทย์และนักศึกษาแพทย์ใน การพัฒนางานวิจัยที่เกิดจาก การกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	สร้างองค์การการวิจัยภายใน คณะแพทยศาสตร์ด้วยการ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการ อย่างเป็นระบบ
ยุทธศาสตร์รองที่ 2 เร่งรัด กำหนดเงื่อนไขให้อาจารย์ แพทย์ทุกคนต้องมีงานวิจัยการ เรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็น ฐานอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	พัฒนาแนวทางและระเบียบ วิธีการทางการวิจัยของอาจารย์ แพทย์และนักศึกษาแพทย์โดย ใช้ทีมเป็นฐานอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	จัดทำแผนพัฒนางานวิจัยของ คณะแพทยศาสตร์โดยระบุไว้ ใน มคอ.3 และมีการติดตามผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เป็นรายลักษณ์อักษร
ยุทธศาสตร์รองที่ 3 พัฒนาศูนย์ การเรียนรู้และการให้บริการ ทางวิชาการด้านการเรียนการ สอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	ส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์การ เรียนรู้และการให้บริการกับ ทางวิชาการด้านการเรียนการ สอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	สร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ให้กับศูนย์การเรียนรู้เพื่อ รองรับการใช้งานวิจัยของ อาจารย์แพทย์ โดยจัดทำ เอกสารและสื่ออุปกรณ์ไว้ บริการให้กับอาจารย์แพทย์

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 4 พัฒนา ระเบียบวิธีการมอบรางวัลกับ อาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้าน การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็น ฐาน	ส่งเสริมและสนับสนุนจัดทำ ระเบียบวิธีการมอบรางวัลกับ อาจารย์แพทย์ที่มีผลงานด้าน การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็น ฐาน	จัดทำแนวทางการดำเนินงาน และระเบียบวิธีการและ ขั้นตอนการมอบรางวัลกับ อาจารย์แพทย์

ยุทธศาสตร์หลักที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการเครือข่ายการเรียนการสอนโดยใช้ทีม
เป็นฐานของอาจารย์แพทย์

ยุทธศาสตร์รอง	มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
ยุทธศาสตร์รองที่ 1 ส่งเสริม คณะแพทยศาสตร์มีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีม เป็นฐานอย่างสร้างสรรค์	บูรณาการความร่วมมือทาง วิชาการและการวิจัยเพื่อพัฒนา การจัดการเรียนการสอนโดย ใช้ทีมเป็นฐานระหว่าง มหาวิทยาลัย	สร้างเครือข่ายทางวิชาการและ การวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัย ของคณะแพทยศาสตร์/องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนให้ สอดคล้องกับแนวทางการของ คณะแพทยศาสตร์

เงื่อนไขการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

การนำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ ไปสู่การปฏิบัติ คณะแพทยศาสตร์ควรดำเนินการดังนี้

1. กำหนดนโยบายให้ภาควิชาต่าง ๆ นำกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานไปใช้

ตามความเหมาะสม

2. จัดทำหลักสูตรที่กำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานลงใน มคอ. 2 หมวดที่ 2 หมวดที่ 4 รวมทั้ง มคอ. 3 และ มคอ. 5
3. สนับสนุนและให้ทุนการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของในภาควิชาต่าง ๆ ของคณะแพทยศาสตร์
4. กำหนดให้มีหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางด้านการจัดทำสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีที่ใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน และให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามในกรณีที่อาจารย์แพทย์มีข้อสงสัย หรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน
5. ต้องวางระบบการวัดและประเมินผล และการติดตามผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ภาคผนวก ค.
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์การวิจัยเรื่อง“ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์”

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์ เรื่อง“ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของอาจารย์แพทย์ คณะแพทยศาสตร์” ให้ท่านตอบอย่างอิสระตามประเด็นที่ตรงกับแนวปฏิบัติของท่าน

1. สถาบันของท่านได้มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานหรือไม่ เพราะเหตุ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐาน ของอาจารย์แพทย์ในคณะแพทยศาสตร์ของท่านในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้?

- 2.1 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ด้านการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ด้านสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 ด้านการวิจัยการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานของ คณะแพทยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของท่านเป็นอย่างไร ?

3.1 ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้

3.1.1 มีการกำหนดหลักสูตรที่เน้นความสำคัญการคิดวิเคราะห์และการคิด อย่างมี
วิจารณญาณของนักศึกษาแพทย์หรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.1.2 ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทีมเป็นฐานมีผลดีต่อนักศึกษาแพทย์ นักศึกษา
แพทย์ได้ฝึกทักษะด้านใดบ้าง ดำเนินการอย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.1.3 ท่านใช้การเรียนแบบทีม (team-based learning) เป็นกลยุทธ์หนึ่งของกลยุทธ์การสอนที่
ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.1.4 มีการปรับปรุงหลักสูตรตามที่สหพันธ์แพทยศาสตรศึกษาโลก (World Federation for
Medical Education : WFME) กำหนด ไว้หรือไม่ อย่างไรและมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.3.2 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน ให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อการวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

3.3.3. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน ใช้เทคนิคหรือวิธีการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน มาพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาแพทย์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้นอย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ด้านการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

3.4.1. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน นำเอาสื่อ เทคโนโลยีมาช่วยให้นักศึกษาแพทย์เรียนรู้ได้อย่างสะดวกและทันสมัย สามารถศึกษาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้อย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

3.4.2. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้หรือไม่ และในระดับใด และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4.3. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีแล้วนำมาประยุกต์ใช้ทุกด้าน และปรับปรุงให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคตหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.4.4. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการพัฒนาโครงสร้างของระบบการสื่อสารสนเทศให้สามารถเข้าถึงได้ทุกที่หรือไม่ อย่างไรและมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

3.5.1. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5.2 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการทดสอบนักศึกษาแพทย์ด้านการนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะเน้นการคิดอย่างมีวิจารณญาณหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

3.5.3 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการปรับระบบการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

3.5.4. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการประเมินหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง หรือไม่อย่างไรและมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5.5 นักศึกษาแพทย์มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานที่ผ่านมาเป็นอย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.5.6 อาจารย์แพทย์ในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีความพึงพอใจผลการประเมินการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานเพียงใด อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การพัฒนาและการสนับสนุนอาจารย์แพทย์

4.1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน ได้มีการพัฒนาอาจารย์แพทย์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานหรือไม่ อย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน ได้ให้การสนับสนุนอาจารย์แพทย์ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างไรและมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.1. ผู้บริหารคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน ให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานมากน้อยเพียงใด อย่างไรและมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.2 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการจัดอบรมอาจารย์แพทย์ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน เพื่อพัฒนานักศึกษาแพทย์ให้มีทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลากรของมหาวิทยาลัยและผู้ป่วยอย่างไร และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

4.2.3 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ด้านทีมเป็นฐานเมื่อเปรียบเทียบกับผลการเรียนการสอน โดยยึดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีอื่น เช่น การเรียนการสอน โดยปัญหาเป็นฐาน หรือ การเรียนการสอนแบบ case –based learning เป็นต้น อย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

4.2.4 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยของท่าน มีการพัฒนาอาจารย์แพทย์ให้มีทักษะการใช้สื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างไรบ้าง และมีปัญหาใดบ้าง?

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณ

พันเอกหญิงอรุณี สุวรรณะชฎะ

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ง.

ผลการประเมิน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค
จากอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์

จุดแข็ง	จำนวน	ร้อยละ
S1 คณะแพทยศาสตร์มีโครงสร้างและสายบังคับบัญชาชัดเจนเป็นราย ลักษณะอักษร	40	100.00
S2 คณะแพทยศาสตร์ มีการพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษามากขึ้น	39	97.50
S3 คณะแพทยศาสตร์ใช้ระบบการบริหารงานของคณะแบบมีส่วนร่วม มี การมอบหมายงานชัดเจนและมีการทำงานเป็นทีม	39	97.50
S4 อาจารย์แพทย์มีความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาที่ตนเองสอน	39	97.50
S5 อาจารย์แพทย์มีความมุ่งมั่นตั้งใจและมีความคิดเชิงบวกต่อการจัดการ เรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	38	95.00
S6 อาจารย์แพทย์มีความรู้ มีทักษะ มีประสบการณ์และความชำนาญ เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ	38	95.00
S7 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการเรียนการสอนที่มีมาตรฐาน โดยใช้ระบบ สารสนเทศ มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานและการบริหารงานวิชาการ ชัดเจน	38	95.00
S8 ผู้บริหาร คณะแพทยศาสตร์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐาน	38	95.00
S9 คณะแพทยศาสตร์มีระบบการสื่อสารและการถ่ายทอดการจัดการเรียน การสอนกับนักศึกษาแพทย์อย่างเป็นระบบ	38	95.00
S10 คณะแพทยศาสตร์มีเอกลักษณ์ทางวิชาชีพแพทย์ และมีการสร้าง ค่านิยมของคณะอย่างชัดเจนเป็นที่ยอมรับของสังคม	38	95.00

จุดอ่อน	จำนวน	ร้อยละ
W1 เส้นทางการก้าวหน้าในสายงานอาชีพ(carrier path) ของการเป็น อาจารย์แพทย์น้อยกว่าแพทย์รักษาโรคในโรงพยาบาลที่สามารถใช้ ความสามารถเฉพาะทางในการสร้างชื่อเสียงได้มากกว่า	40	100.00
W2 การจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานมีแผนการดำเนินการ ชัดเจนแต่ในทางปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ไม่ต่อเนื่องและการติดตามประเมินผล มีน้อย	39	97.50
W3 การประชุม อบรม สัมมนาของอาจารย์แพทย์มีจำนวนมาก แต่ไม่ สามารถนำองค์ความรู้มาพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจาก ภาระการปฏิบัติงานอื่น ๆ มีมาก	39	97.50
W4 การปฏิบัติงานของอาจารย์แพทย์มีความเสี่ยงกับการเป็นโรคเครียด เนื่องจากพักผ่อนน้อย	38	95.00
W5 อัตราค่าจ้างของอาจารย์แพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับจำนวน นักศึกษาแพทย์และ มีภาระงานนอกตรวจคนไข้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนทำให้มีเวลา ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานน้อย	38	95.00
W6 พฤติกรรมการสอนของอาจารย์คณะแพทยศาสตร์ เน้นการบรรยาย มากกว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	37	92.25
W7 อาจารย์แพทย์ขาดขวัญกำลังใจ เรื่องค่าตอบแทน การเลื่อนระดับและ ตำแหน่งทางวิชาการ	35	87.50
W8 การประเมินผลการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ทีมเป็นฐานยังไม่ ชัดเจนและต่อเนื่อง จึงไม่สามารถสะท้อนผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร	35	87.50
W9 การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอนอยู่ในวงจำกัด	34	85.00
W10 ระบบการสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนการสอนยังมีจำกัด ทำให้ อาจารย์แพทย์ยังใช้การสอนแบบบรรยายและวิธีการอื่นมากกว่า		

โอกาส	จำนวน	ร้อยละ
O1 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายสนับสนุนด้านงบประมาณในการผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพด้วยการส่งเสริมคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์อย่างเต็มศักยภาพ	38	95.00
O2 นโยบายการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ทุกปีการศึกษา ทำให้มีการประสานงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์มากขึ้นให้ทันกับความเจริญของโลกยุคปัจจุบันและส่งผลให้สภาวิชาชีพ “แพทยสภา” มีการรับรองคุณภาพคุณภาพทำให้ระบบการเรียนการสอนมีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้น	37	92.25
O3 นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริม AEC สามารถทำให้นักศึกษาแพทย์มีโลกทัศน์ที่กว้างขึ้นและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศมากขึ้น	37	92.25
O4 นโยบายทางการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย เน้นการสร้างเสริมให้คณะแพทยศาสตร์จัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสามารถผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน		
O5 คณะแพทยศาสตร์ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานอย่างต่อเนื่อง	37	92.25
O6 องค์กรภาครัฐและเอกชนภายนอกให้การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์ทางการแพทย์มาสนับสนุนการเรียนการสอนของนักศึกษาแพทย์มากขึ้น	37	92.25
O7 นักศึกษาแพทย์เป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมากและเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น	37	92.25
O8 ระบบการสื่อสารสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ก้าวหน้า รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	37	92.25

อุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
T1 ระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนของของคณะแพทยศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามกาลเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์	39	97.50
T2 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์แพทย์มีขั้นตอนการพิจารณายุ่งยากซับซ้อน ทำให้อาจารย์แพทย์ขาดกำลังใจในการปฏิบัติงาน	39	97.50
T3 การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของรัฐเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ไม่ชัดเจน ทำให้อาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์ขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทีมเป็นฐานหรือวิธีการอื่น	35	87.75
T4 อาจารย์แพทย์ได้รับค่าตอบแทนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความเป็นแพทย์รักษาผู้ป่วยเพียงอย่างเดียวในโรงพยาบาลเอกชนหรือเปิดคลินิกส่วนตัว	34	85.00
T5 กระทรวงสาธารณสุขมีระบบให้ค่าตอบแทนอาจารย์แพทย์ที่เป็นเงินเดือนน้อยและขึ้นปีละครั้ง	32	80.00
T6 ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นเงื่อนไขของความคาดหวังในการผลิตแพทย์ผู้ส่งคมในอนาคต ทำให้เกิดความกดดันต่ออาจารย์แพทย์และนักศึกษาแพทย์	30	75.00
T7 งบประมาณภาครัฐที่จัดสรรให้คณะแพทยศาสตร์ในการซื้อเครื่องมือแพทย์มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการของคณะแพทยศาสตร์	30	75.00
T8 ภาครัฐจัดสรรอัตราอาจารย์แพทย์ให้คณะแพทยศาสตร์แต่ละแห่งไม่เพียงพอกับความต้องการไม่ได้สัดส่วนกับนักศึกษาแพทย์ที่มีจำนวนมากกว่า	30	75.00
T9 งบประมาณของกระทรวงสาธารณสุขส่วนหนึ่งต้องเสียไปกับการลงทุนให้กับคณะแพทยศาสตร์		
T10 ระบบการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลต้องใช้ใช้สหวิชาชีพจำนวนมากทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐาน	29	72.50
T11 ระบบสื่อสารสารสนเทศ(IT)ของคณะแพทยศาสตร์ไม่เสถียร ทำให้การนำข้อมูลสารสนเทศมาวิเคราะห์และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ทีมเป็นฐานไม่ต่อเนื่อง	25	62.50
	25	62.50

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

ประวัติการศึกษา

พันเอกหญิงอรุณี สุวรรณะชญ

ปี พ.ศ. 2529 ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา
เทคนิคการแพทย์ (เกียรตินิยม)

มหาวิทยาลัยมหิดล

ปี พ.ศ. 2535 Certificate of training in teaching
laboratory diagnosis in Rheumatology Of medical
doctors at Pramongutklo Hospitalปี พ.ศ. 2536 Certificate of training in teaching
laboratory diagnosis of autoimmuneDiseases at Louisville , Kentucky United States of
Americaปี พ.ศ. 2536 วุฒิบัตรผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้าน
เมืองซานอัน โดนีโอ มลรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. 2536 ปริญญาโท Hospital administration
มหาวิทยาลัย University of Texas สหรัฐอเมริกาปี พ.ศ. 2538 ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาการตลาดมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

อาจารย์ภาควิชาจุลชีววิทยา กองการศึกษาวิทยาลัย
แพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า